

Nnkan ti ààyè o
gba awọn ọmọde
musulumi lati ma
mọ ọn

(٢)

جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات ، ١٤٤٥ هـ

الغانم ، يزن

ما لا يسع ا؟ طفال المسلمين جهله - يوربا. / يزن الغانم ؛ جمعية
خدمة المحتوى الإسلامي باللغات - ط ١٠. الرياض ، ١٤٤٥ هـ

١٢٢ ص : ١٤٤٥ × ٩١ سـ

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨٤٤٢-٥٤-٨

١٤٤٥ / ١٨٩٥٦

شركاء التنفيذ:

دار الإسلام دار إسلام www.islamhouse.com

جمعية الريوة رواد الترجمة المحتوى الإسلامي

يتاح طباعة هذا الإصدار ونشره بأي وسيلة مع
الالتزام بالإشارة إلى المصدر وعدم التغيير في النص.

☎ Tel: +966 50 244 7000

✉ info@islamiccontent.org

📍 Riyadh 13245-2836

🌐 www.islamhouse.com

Pelu orukọ Ọlōhun Ọba Ajóké ayé Àṣàké ọrun.

Ọrọ isiwaju

“Eleyii ni awọn ọrọ ẹsin nipa nnkan ti aaye o gba awọn ọmòde musulumi lati ma mọ ọn ninu ẹsin Ọlōhun -ibukun ni fun orukọ Rẹ ti ọla Rẹ si ga- ti o si jẹ dandan lori àwọn baba fifi i le awọn ọmòde lènu lati kekere. “

Oun ni oju-ọna kan to rọrun to pe nipa adisokan, ati imo agbɔye ẹsin, ati itan, ati awọn ẹkọ, ati alaye ọrọ Ọlōhun, ati hadiisi, ati awọn iwa, ati awọn iranti, ti o dáá fun awọn ọmòde ati fun gbogbo ojọ-ori, ati fun awọn ti won şeşẹ gba isilaamu, ti won o si maa lo o ni awọn ile ati ààyè itoju ati awọn ile-ẹkọ, ati fun iha, ati alaye, ti mo si to o ni ibámu si awọn ẹka imo, ti mo si şe e lori oju-ọna ibeere ati idahun; nitori pe iyen ni nnkan ti o maa mu ọpolo mu berebere, ti o si maa n mu iha fidi mulẹ daadaa, ti olutoju o şe ẹsa ninu e eyi ti o ba ba ojọ-ori won mu. “

“Olōhun ni mo n beere lọwọ Rẹ ki O jẹ ki o şe anfaani ki O si tun tewo gba a. “

“Ipile eyii ni: Ọrọ Rẹ - Ọba ti ọla Rẹ ga :

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُوَّا أَنْفَسَكُمْ وَأَهْلِيْكُمْ نَارًا وَقُوْدُهَا أَلْتَاثُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَئِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمْرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمِرُونَ﴾ [التريم: ٦]

“{Èyin tí e gbàgbó ní òdodo, e şó èmí ara yín àti àwọn ará ilé yín níbi Iná. Ènìyàn àti òkúta ni nñkan ikoná rẹ. Àwọn molāika t’ó rorò, tí wón le ni èşó rẹ. Wón kò níí yapa àṣe Allāhu níbi ohun tí Ó bá pa láṣẹ fún wón. Wón sì n şe ohun tí wón bá pa láṣẹ fún wón. 6} Suuratut-Tah’riim:6

“Ati hadiisi ti Abdullahi bn Abbas gba wa -ki Ọlōhun yonu si awọn mejeeji- o sọ pe: Mo wa lèyin Anobi -ki iké Ọlōhun ati ọla Rẹ maa ba a- ni ojọ kan, o wa sọ pe: “ “Iwọ ọdòmodekunrin

yii, maa fi awọn gbolohun kan mọ ọ: só Olóhun ki O le baa şo ọ, şo Olóhun waa ba A niwaju rẹ, ti o ba fẹ beere, beere lówo Olóhun, ti o ba fẹ wa iranlówo, wa iranlówo lọ sọdọ Olóhun, waa lọ mọ pe: Dájúdájú awọn ijo, ti wọn ba kojo lori pe awọn maa şe e ni anfaani, wọn o lee şe e ni anfaani afi pélù nnkankan ti Olóhun ti kọ ọ fun e, ti wọn ba tun wa kojo lori pe awọn fẹ ko inira ba e, wọn o lee ko inira ba e afi pélù nnkankan ti Olóhun ti kọ fun e, wọn ti gbe awọn kalamu soke, awọn iwe si ti gbe” “Tirmidhi ati Ahmad ni wọn gba a wa”.

Nipa pataki kikọ awọn ọmode ni ẹkọ:

“Dajudaju o je dandan fun eeyan lati kọ awọn ọmode ni nnkan ti wọn bukaata si nipa ẹsin wọn, titi ti yóò fi di eeyan to pe lori oju-ona Isilaamu, ati eni ti o mu Olóhun ni ọkan şoso ti ó dára lori ona igbagbọ. ”

Imam Ibn Abu Zaid Al-qoiruwaaniy -ki Olóhun ti ọla Rẹ ga kẹ e- maa n şo pe:

﴿الْيَوْمَ أَحِلَّ لَكُمُ الْطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَّكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَّهُمْ وَالْمُحْصَنُتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنُتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ مُخْسِنِينَ عَيْرَ مُسَفِّحِينَ وَلَا مُتَخَذِّنَى أَخْدَانٍ وَمَنْ يَكُفُرُ بِالْإِيمَنِ فَقَدْ حَيَطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِيرِينَ ﴾ [المائدة: ٥]

“O ti wa pe ki wọn pa wọn laşe pélù irun kiki ni ọmo ọduń meje, ki wọn si maa na wọn fun un ni ọmo ọduń méwàá, ki wọn si ya wọn nibi ibusun, gęęgę béké naa ni o şe tọ ki wọn mo nnkan ti Olóhun şe ni ɔranyan lori awọn ेrusin ninu ɔrọ ati işe ́swájú bibalaga wọn, ki bibalaga le de bá wọn l'eyiti iyen ti gbilę ninu awọn ọkan wọn, ti awọn ẹmi wọn si ti bale si i, ti awọn orikee ara wọn ti ba nnkan ti wọn şe ninu iyen saaba”.
“ ”Tira Muqaddimatu Abi Zaid Al-qoiruwaaniy (Ojú-ìwé: 5). ”

*****

"Abala igbagbo"

Ìbèrè àkókó: Ta ni Ọlọhun Rẹ?

Idahun- Allahu ni Oluwa mi ἑni ti o ἕe pe Oun ni O n toju mi ti O si n toju gbogbo agbaye pẹlu idera Rẹ. "

"Eri ni: Ọrò Rẹ -Ọba ti ọla Rẹ ga-:

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾ [الفاتحة: ٢]

"Gbogbo ọpé n jé ti Allāhu, Olúwa gbogbo èdá, 2 [Surah Al-Fâtihah: 2]

"Ibeere elekeji: ki ni Ẹsin rẹ?

"Idahun- Ẹsin mi ni Isilaamu, oun ni: Jijupa-juse fun Ọlọhun pẹlu igbagbo ninu Ẹ ni Oun nikàn şoşo, ati itériba fun Un pẹlu itéle, ati mimò kuro nibi ẹbọ ati awọn ẹlẹbọ. "

Ọba ti ọla Rẹ ga sọ pe:

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ اللَّهِ أَكْلَمُ ﴿١٩﴾ [آل عمران: ١٩]

Dájúdájú ẹsìn t'ó wà lódò Allāhu ni 'Islām. [Surah Al-'Imrān: 19]"

"Ibeere elekeketa: Ta ni Anòbi rẹ?"

"Idahun- Anòbi Muhammad (ki iké Ọlọhun ati ọla Rẹ maa ba a)"

Ọba ti ọla Rẹ ga sọ pe:

مُحَمَّدُ رَسُولُ اللَّهِ ﴿٢٩﴾ [الفتح: 29]

{Muhammad ni Òjíṣé Allāhu } "[Surah Al-Fath: 29]"

"Ibeere elekèrin: Darukò Kalmatut Taohid (gbolohun igba Ọlọhun gbọ ni ọkan şoşo), ati pe ki ni itumọ e?"

"Idahun- Kalmatut Taohid ni "Laa ilaaha illallahu", itumọ e ni pe: Ko si ἑni tí ijòsin ododo tọ si afi Allahu. "

Qba ti ọla Rẹ ga sọ pe:

﴿فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ [١٩] [حمد: 19]

Nítorí náà, mò pé dájúdájú kò sí ọlóhun tí ijósìn tó sí àfi Allāhu. "[Suuratu Muhammad: 19]"

"Ibeere ẹleẹkarun-un: Ibo ni Ọlóhun - ti O lágbára ti O gbọnngbọn - wa?

"Idahun- Ọlóhun n bẹ ni sanmọ lori ite-ọla, lori gbogbo ẹda, Qba -ti ọla Rẹ ga- sọ pe:

﴿الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ أَسْتَوَى﴾ [طه: ٥]

"{Àjoké-ayé gúnwà sórí ìté-olá 5} "[Surah Tâ-hâ: 5]"

O sọ pe:

﴿وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْحَبِيرُ﴾ [الأنعام: ١٨]

"{Òun sì ni Olùborí t'Ó wà lókè àwọn ẹrú Rẹ. Òun ni Ológbón, Onímò-ìkòkò 18} "[Surah Al-An`âm: 18]"

"Ibeere ẹleẹkèfa: Ki ni itumọ jijerii pe dajudaju Muhammad ni Ojisé Ọlóhun?"

"Idahun- Itumọ e ni pe: Ọlóhun ni O ran an si gbogbo aye ni olufunni ni iro ịdùnnú ati olukilò "

"O si jẹ dandan: "

"Titèlé e nibi nnkan to ba pa laṣẹ. "

"Gbigba a lododo nibi nnkan ti o ba sọ. "

"Ki a ma şe e. "

"Ki a ma josin fun Ọlóhun afi pẹlu nnkan ti O şe lofin, oun ni iteles oju-ona ojisé Ọlóhun ati gbigbe adadaalé ju sile. "

"Qba -ti ọla Rẹ ga- sọ pe-:

﴿مَنْ يُطِيعُ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ﴾ [النساء: ٨٠]

Enikéni t'ó bá tèlé Òjisé náà, ó ti tèlé (àṣe) Allāhu...} [Suuratun Nisâ': 80],

O tun sọ- mimọ ni fun Un- pe:

﴿وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ﴾ [النجم: ٣-٤]

{Àti pé kò níí sòrò ifé-inú 3 Kò níí sọ ohun kan tayo ìmísí tí A fi ránsé sí i 4} "[Suuratun Najm: 3, 4]

Oba - ti O lágbará ti O gbọnngbọn - sọ pe: ":

﴿يَأَيُّهَا النَّبِيُّ أَتَقِ الْلَّهُ وَلَا تُطِعُ الْكَفَرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْمًا حَكِيمًا﴾ [الأحزاب: ١]

"{Dájúdájú àwòkóṣe rere wà fun yín lára Òjísé Allāhu fún èníkéni tí ó bá ní retí (èsan) Allāhu àti Ojó Ìkéyìn, tí ó sì rántí Allāhu ní ọpòlópò (ìgbà) 21} [Surah Al-Ahzâb: 21]"

"Ibeere elekeje: Nitorí ki ni Ọlòhun -ti ọla Rẹ ga- şe da wa?"

"Idahun- O da wa fun ijòsin Rẹ ni Oun nikàn şoşo ti ko si orogun kankan fun Un. ""Ko kii şe tori iranu ati ere. "

Oba ti ọla Rẹ ga sọ pe:

﴿وَمَا حَلَقْتُ لِجِنَّ وَإِلَّا نَسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونَ﴾ [الذاريات: ٥٦]

" Ben cinleri ve insanları, ancak bana ibadet etsinler diye yarattım. } [Zâriyât Suresi: 56. Ayet]

"Ibeere elekejọ: Kí ni o n je ijòsin?

"Idahun- Oun ni orukọ kan to ko gbogbo nnkan ti Ọlòhun nífèé rẹ ati nnkan ti O yönü si ninu awọn ọrọ ati işe ti o pamọ ati èyí tí o han sinu."

"Eyi to han: Gegé bii iranti Ọlòhun pẹlu ahọn ninu işe afomọ, ati idupe, ati igbe Ọlòhun tobi, ati kiki irun ati şişe Hajj. "

"Eyi to pamọ: Gegé bii igbarale Ọlòhun ati ibẹru ati agbiyele. "

"Ibeere elekkesan-an: Ki ni nnkan to tobi julq ti o je dandan fun wa?

Idahun- "Nnkan to tobi julq ti o je dandan fun wa ni: Nini igbagbo ninu Olöhon -ti ọla Rẹ ga- ni Òun nikana şoso."

"Ibeere elekewaa: Ki ni awon iran Taohid (nini igbagbo ninu Olöhon nikana şoso)?

"Idahun-

1- Taohidur Rububiyyah: Oun ni nini igbagbo pe dajudaju Olöhon ni Adedaa, Olupese, Olukapa, Oluşeto, ni Oun nikana şoso ti ko si orogun kankana fun Un.

2- Taohidul 'Ulühiyyah: Oun ni imu Olöhon ni ọkan şoso pelu ijosin, ti a o si nii josin fun enikankan afi Allahu -ti ọla Rẹ ga-

3- Taohidul 'Asmā'i was Sifat: Oun ni nini igbagbo ninu awon orukọ ati awon iroyin ti Olöhon -ti ọla Rẹ ga- ti o wa ninu iwe Olöhon ati ọro ojise Olöhon, laisi isafiwe tabi afijo tabi sisọ pe ko ri bẹ.

"Eri awon iran nini igbagbo ninu Olöhon nikana şoso meteeta ni: ọro Oba ti ọla Rẹ ga - to so pe:

﴿وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ وَكَانَ صِدِّيقًا نَّبِيًّا﴾ [مریم: ٥٦]

{Olúwa àwọn sánmò àti ilè àti ohun tí ní bẹ láàarin àwọn méjèèjì. Nítorí náà, jósìn fún Un, kí ó sì şe suúrù lórí ijósìn Rẹ. Ñjé o mọ eni tí ó tún ní jé orukọ Rẹ? 56} " [Surah Maryam: 56]"

"Ibeere elekqoqanla: Ki ni eşe ti o tobi julq?

"Idahun- mimu orogun pelu Olöhon ti ọla Rẹ ga"

Oba ti ọla Rẹ ga so pe:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرِكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاءُ وَمَن يُشْرِكُ بِاللَّهِ فَقَدْ أَفْتَرَ إِنَّمَا عَظِيمًا﴾ [النساء: ٤٨]

{Dájúdájú Allāhu kò níí foríjin (eni tí) ó bá n̄ şebö sí I. Ó sì máa şàforíjìn fún ohun mìíràn yàtò sí ịyẹn fún eni tí Ó bá fé. Eni tí ó bá n̄ şebö sí Allāhu, dájúdájú ó ti dá àdápa iró (tí ó jé) èṣè nílá 48}" "[Surah An-Nisâ': 48]"

"Ibeere ẹlékejila: Darukọ ẹbọ ati awọn iran rẹ?

"Idahun- Ash-Shirku: Oun ni gbigbe eyikeyi iran ninu awọn iran ijösin fun élomiran yatọ si Ọlōhun ti ọla Rẹ ga"

"Awọn iran e: "

"Ebọ nla; gęęę bii: Pipe eni ti o yatọ si Ọlōhun -ti ọla Rẹ ga-, tabi fifi ori balę fun eni ti o yatọ si I -mimọ fun Un-, abi didu ẹran fun eni ti o yatọ si Ọlōhun - ti O lágbára ti O si tun gbọnngbọn-. "

"Ebọ kekere; gęęę bii: Bibura pęlu nnkan ti o yatọ si Ọlōhun -ti ọla Rẹ ga-, tabi At-Tamā'im (asokorun), oun naa ni nnkan ti wọn maa n so kọ lati fi fa anfaani wa tabi ti aburu danu, ati eyi to kere ninu şekarimi, gęęę bii ki o maa ki irun rẹ dáadáa latari pe o n ri awọn ti wọn n wo o."

"Ibeere ẹlékẹtala: Njé ẹnikankan yatọ si Ọlōhun -ti ọla Rẹ ga- ni imọ ikọkọ?

"Idahun- ẹnikankan o ni imọ ikọkọ afi Ọlōhun nikán şoso.

Qba ti ọla Rẹ ga so pe:

﴿قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنِ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبُ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبَعْثُرُونَ﴾ [٦٥]

[النمل: 65]

{Sọ pé: "Àwọn t'ó wà nínú àwọn sánmò àti ilè kò nímò ikòkò afi Allāhu. Àti pé wọn kò sì mọ àsikò wo ni A máa gbé àwọn òkú dìde 65} "[Suuratun Naml: 65]"

"Ibeere eleękerinla: Onka awọn origun igbagbọ?

"Idahun-

1- Nini igbagbọ ninu Ọlǫhun ti ọla Rẹ ga"

2- Ati awọn Malaika Rẹ."

3- Ati awọn iwe Rẹ. "

4- Ati awọn Ojisẹ Rẹ."

5- Ati ọjọ ikeyin. "

"Ati kadara eyi ti o daa nibẹ ati eyi ti o buru."

"Eri ni: Hadisi Jibril ti o gbajumọ lọdọ Muslim, Jibril sọ fun Anòbi -ki iké Ọlǫhun ati ọla Rẹ maa ba a- pe: " "«Fun mi ni iro nipa igbagbọ, o sọ pe: Ki o ni igbagbọ ninu Ọlǫhun, ati awọn Malaika Rẹ, ati awọn iwe Rẹ, ati awọn Ojisẹ Rẹ, ati ọjọ ikeyin, ki o ni igbagbọ ninu kadara eyi ti o daa nibẹ ati eyi ti o buru». "

"Ibeere eleękarundinlogun: Şe alaye awọn origun igbagbọ? "

"Idahun- Nini igbagbọ ninu Ọlǫhun ti ọla Rẹ ga: "

"Ki o ni igbagbọ pe dajudaju Allahu ni O da ọ ti O si n pese fun ọ, Oun nikana şoşo ni Olukapa ati Oluşeto gbogbo edata."

"Oun ni Ení ti a n jɔsin fun, ko si éni ti ijɔsin ododo tó si yatò si I."

"Dajudaju Oun ni Qba ti O tobi, Qba nla, Qba ti O pe julọ ti O şe pe gbogbo ọpẹ patapata n jẹ tiRẹ, awọn orukọ to rẹwa ati awọn iroyin to ga n jẹ tiRẹ, ko si orogun fun Un, nnkankan o si jọ Q (mimọ ni fun Un). "

"Nini igbagbọ ninu awọn Malaika: "

"Awọn ni edata ti Ọlǫhun da wọn latara imole, ati fun ijɔsin Rẹ ati fun itele to pe fun aşe Rẹ"

"Ninu wọn ni Jibril -ki iké Ọlǫhun maa ba a- wa, éni ti o şe pe o maa n sokale pèlu imisi fun awọn Anòbi."

"Nini igbagbọ ninu awọn iwe: "

Awọn ni awọn iwe ti Ọlọhun sọ wọn kale fun awọn Ojisẹ Rẹ. "

"Gẹgẹ bii Kuraani: Ti a sokale fun Muhammad -ki ike Ọlọhun ati ọla Rẹ maa ba a-"

"Injīl: Ti a sokale fun Isa -ki ike Ọlọhun maa ba a-"

"Taorah: Ti a sokale fun Musa -ki ike Ọlọhun maa ba a-"

"Zabūr: Ti a sokale fun Dāud -ki ike Ọlọhun maa ba a- "

Awọn takada Ibrāhīm ati Mūsa: Ti a sokale fun Ibrohim ati Musa."

Nini igbagbọ si awọn ojisẹ [Ọlọhun]

"Awọn ni eni ti Ọlọhun ran wọn si awọn eru Rẹ lati kọ wọn (ni ẹsin), ati lati fun wọn ni iro idunnu pēlu daadaa ati alujanna, ati lati şe ikilẹ fun wọn kuro nibi aburu ati ina. "

"Awọn ti wọn lọla julọ ninu wọn ni: Awọn onipinnu, awọn si ni:

" Nūh -ki ike Ọlọhun maa ba a- "

" Ibrāhīm -ki ike Ọlọhun maa ba a- "

Mūsa -ki ike Ọlọhun maa ba a-"

"Ēsa -ki ike Ọlọhun maa ba a- "

Muhammad -ki ike Ọlọhun ati ọla Rẹ maa ba a-."

Nini igbagbọ si ọjọ ikéyin.

"Oun ni nnkan to wa leyin iku ninu sàréè, ati ni ọjọ ajinde, ati ọjọ igbende ati işiro, ni ibi ti awọn ero alujanna o ti maa

wa ni awọn ibugbe wọn ti awọn ero ina naa o si maa wa ninu awọn ibugbe wọn."

"Nini igbagbọ ninu kadara eyi to daa ninu ẹ ati eyi to buru: "

"Al-Qadar (Kadara): Oun ni nini adisokan pe dajudaju Ọlọhun ni imọ nipa gbogbo nnkan ti o n şelẹ ninu aye, ati pe O ti kọ yen sinu Laohul Mahfūdh (opon ti A n şo ti akosile gbogbo nkan wa ninu rẹ), O si tun fẹ bibẹ rẹ ati dida a."

"Ọba ti ọla Rẹ ga- sọ pe

﴿إِنَّا كُلُّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ﴾ [القمر: ٤٩]

{Dájúdájú A şèdá gbogbo nñkan pèlú kádàrá 49}[Surah Al-Qamar: 49]."

"Ipele mérin ni o ni: "

"Alakokọ: Imọ Ọlọhun -ti ọla Rẹ ga-, ninu iyen ni imọ Rẹ to ti shaaju gbogbo nnkan, şiwájú şiselẹ awọn nnkan ati lẹyin şiselẹ rẹ."

"Eri ẹ ni: Ọrọ Ọba ti ọla Rẹ ga-:

﴿إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ وِعَاءٌ مُّبِينٌ السَّاعَةُ وَيُبَرِّزُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْضِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّا دَرَأَ﴾

﴿تَكُسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ يَا أَيَّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَبِيرٌ﴾ [لقمان: ٣٤]

"Dájúdájú Allāhu, ọdò Rẹ ni ìmọ Àkókò náà wà. Ó ní sọ òjò kalẹ. Ó mo ohun t'ó wà nínú àpòlùké. Èmí kan kò sì mo ohun tí ó máa şe níşé ní ọla. Èmí kan kò sì mo ilè wo l'ó máa kú sí. Dájúdájú Allāhu ni Onímọ, Alámòtán. 34 [Suuratu Luqman: 34].

"Elekeji: Dajudaju Ọlọhun ti kọ yen sinu Laohul Mahfūdh (opon ti A n şo ti akosile gbogbo nkan wa ninu rẹ), ati pe

gbogbo nnkan to sélé ati èyí tí yoo sélé jé nnkan ti wọn ti kó si ọdọ Rẹ sinu iwe "

"Eri e ni: Qoro Qoba ti ola Rẹ ga-:

* وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظُلْمَتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ إِلَّا فِي كِتَبٍ مُّبِينٍ ﴿٥٩﴾

[الأنعام: ٥٩]

"Ọdò Rẹ sì ni àwọn kókóró ìkòkò wà. Kò sí eni t'ó nímò rẹ àfi Òun. Ó nímò ohun tí ní bẹ nínú ilè àti odò. Ewé kan kò sì níí já bó àfi kí Ó nímò rẹ. Kò sì sí kóró èso kan nínú òkùnkùn (inú) ilè, kò sí ohun tútù tàbí gbígbẹ kan àfi kí ó wà nínú àkósílè t'ó yanjú. 59 [Suuratul-An'am : 59].

"Elekeketa: Oun ni pe gbogbo nnkan n sélé pēlu ife Olóhun, nnkankan o nii sélé lati ọdọ Rẹ tabi lati ọdọ éda Rẹ afi pēlu ife Rẹ -Qoba ti ola Rẹ ga-

"Eri e ni: Qoro Qoba ti ola Rẹ ga-:"

* لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ ﴿٦٠﴾ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٦١﴾

[التكوير: ٢٨-٢٩]

"{(Ó wà) fún eni tí ó bá fé nínú yín láti dúró déédé 28 Èyin kò sì níí fé (láti dúró déédé) àyàfi tí Allāhu bá fé, Olúwa gbogbo ẹdá 29} "[Suuratut Takwîr: 28]"

"Elekekéerin: Nini igbagbọ pe gbogbo nnkan ti o n bẹ éda ni wọn ti Olóhun da wọn, ti O si da awọn paapaa wọn ati awọn iroyin wọn ati lilọ bibọ wọn, ati gbogbo nnkan ti o n bẹ ninu wọn."

"Eri e ni: Qoro Qoba ti ola Rẹ ga-:

* وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٢﴾ [الصافات: ٩٦]

"{Allāhu l'Ó sì dá èyin àti nn̄kan tí è n̄ şe níshé 96} [Surah As-Sâffât: 96]

Ibeere ẹleékérindinlogun: Ki ni alaye (itumọ) Al-Qur'an?

"Idahun- Ọrọ Olóhun -ti ọla Rẹ ga- ni, kii şe nn̄kan ti a da. "

Ọba ti ọla Rẹ ga sọ pe:

﴿وَإِنْ أَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ أَسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَقَّنِ يَسْمَعَ كَلَمَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلَغَهُ مَا مَنَّاهُ وَذَلِيلَكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ ﴾ [التوبه: ٦]

{Tí enì kan nínú àwọn ọsẹbọ bá wá ètò ààbò wá sódò rẹ, s̄'ètò ààbò fún un tití ó fi máa gbó ọrọ Allāhu...} [Suuratu At-Tawbah: 6].

Ibeere 17: Ki ni n je Sunnah?

Idahun- Oun ni gbogbo ọrọ tabi işe tabi ifirinlẹ tabi iroyin ti dida tabi ti iwa ti n bẹ fun Anabi (ki iké ati ọla Olóhun maa ba a)

Ibeere 18: Ki ni a n pe ni adadaale? Ati pe şe a maa gba a?

Idahun- Gbogbo nkan ti awọn eeyan ba daalẹ sinu ẹsin, ti ko si si nigba aye Anabi - ki iké ati ọla Olóhun maa ba a - ati awọn saabe rẹ.

A o nii gba a, ati pe a maa da a pada ni.

Fun ọrọ Anabi - ki iké ati ọla maa ba a - pe: Gbogbo adadaalẹ pata anu ni Abu Daud ni o gba a wa.

Apejuwe rẹ: Alekun nibi ijɔṣin, gégé bíi şişe alekun fifo ẹleékérin nibi aluwala, ati şisé ayẹyé ọjọ-ibi Anabi, ko wa lati ọdọ Anabi - ki iké ati ọla Olóhun maa ba a - ati awọn saabe rẹ.

Ibeere 19: Sọ nkan ti n je adisokan Al-Walā'a ati Al-Barā'u?

Idahun- Al-Walā'u: Oun ni nini ife awọn onigbagbó ododo ati şise iranwó fun wọn.

Qba ti ola Rẹ ga sọ pe:

﴿وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلَيَاءُ بَعْضٍ﴾ [التوبه: ٧١]

{Àwọn onígbàgbó òdodo lókùnrin àti àwọn onígbàgbó òdodo lóbìnrin, apá kan wọn lòré apá kan...}. [Suuratu At-Tawbah: 71].

Al-Barāhu: Oun ni ikorira awọn alaigbagbó ati iba wọn şota.

Qba ti ola Rẹ ga sọ pe: Dájúdájú àwòkóṣe rere ti wà fun yín ní ara (Ànábì) 'Ibrōhīm àti àwọn t'ó wà pèlú rẹ. Nígbà tí wón sọ fún ijọ wọn pé:

﴿قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ وَإِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَءَاءُونَا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْعَدُوُّ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّىٰ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ﴾ [المتحنة: ٤]

: "Dájúdájú àwa yowó-yosè kúrò nínú ọrò yín àti ohun tí è ní jósìn fún léyìn Allāhu. A takò yín. Ọtá àti ikórira sì ti hàn láàarin wa tití láéláé àyàfi ịgbà tí ẹ bá tó gbàgbó nínú Allāhu nikan şoso. [Suuratul-Mumtahina: 4].

Ibeere 20: Njẹ Ọlohung o gba nkan to yatọ si Isilaamu ni ẹsin?

Idahun- Ọlohung o nii gba nkan ti o yatọ si Isilaamu.

Qba ti ola Rẹ ga sọ pe:

﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُفَلَّ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِيرِينَ﴾ [آل عمران: ٨٥]

{Enikéni tí ó bá wá èsin kan şe yàtò sí 'Islām, A ò níí gbà á lówó rè. Ní Ojó Ìkéyìn, ó sì máa wà nínú àwọn éni òfò 85}. [Suuratu Al-Imran 85]"

"Ibeere eleékókanlelogun: Aigbagbọ a maa jẹ pélù ọrọ ati işe ati adisókan, mu àpérẹ wa fun iyẹn?"

"Idahun- Àpérẹ ọrọ: Bibu Ọlóhun -mímọ ni fun Un- tabi Ojisé Rẹ -ki ike Ọlóhun ati ọla Rẹ maa ba a-."

"Àpérẹ işe: Yiyépérẹ Kuraani tabi fifi ori kanlé fun éni ti o yato si Ọlóhun -ti ọla Rẹ ga- "

"Àpérẹ adisókan: Didi adisókan pe nnkankan n bẹ ti o létòó si ijosin yato si Allahu -ti ọla Rẹ ga- tabi pe adéda kan nbé pélù Allahu -ti ọla Rẹ ga-."

"Ibeere eleékéjilelogun: Ki ni şobé-şelu ati awọn iran rẹ?"

Idahun- "

"1- Sóbé-şelu nla: Oun ni fifi aigbagbọ pamọ ati ifí igbagbọ han. "

"Yio maa mu ni kuro ninu Isilaamu, o wa ninu aigbagbọ nla. "

Ọba ti ọla Rẹ ga sọ pe:

﴿إِنَّ الْمُتَفَقِّيَنَ فِي الْدَّرُكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا﴾ [النساء: ١٤٥]

{Dájúdájú àwọn şobe-şelu mùsùlùmí yóò wà nínú àjá ìsàlè pátápátá nínú Iná. O ò sì níí rí alárànṣe kan fún wọn 145} " [Suuratun Nisaa : 145]"

"2- Sóbé-şelu (Oju ejí) kekere: "

"Gége bii: Irọ ati iyapa adehun ati ijanba afókantan. "

"Ko nii mu ni kuro ninu Isilaamu, o wa ninu awọn eşẹ ati pe éni ti o n şe e maa létòó si iya. "

"Ojisé Ọlóhun -ki ike Ọlóhun ati ọla Rẹ maa ba a- sọ pe: " Àmì ti a fi n da munafiki mọ mèta ni: Ti o ba soro yóò paro, ti

o ba şe àdéhùn yóò yapa, ti wọn ba gbára le e yóò jamba "Bukhari ati Muslim ni wọn gba a wa ".

"Ibeere elekeketalegun: Ta ni opin awọn Anabi ati awọn Ojişe?

"Idahun- oun ni Muhammad (ki iké Ọlọhun ati ọla Rẹ maa ba a). "

Oba ti ọla Rẹ ga sọ pe:

﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّنَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْحَمْدُ﴾

بِكُلِّ شَيْءٍ عَلَيْمًا ﴿٤٠﴾ [الأحزاب: ٤٠]

"{(Ànábì) Muhammad kì í şe bábá enì kan kan nínú àwọn ọkùnrin yín, şùgbón (ó jé) Ojíşé Allāhu àti òpin àwọn Ànábì...} " [Suuratul-Ahzaab: 40]

"- Ojişe Ọlọhun -ki iké Ọlọhun ati ọla Rẹ maa ba a- sọ pe: " «Emi ni opin awọn Anabi, ko si Anabi kankan lẹyin mi» " "Abu Daud ati Tirmidhi ati eni ti o yatọ si wọn ni wón gba a wa. "

"Ibeere elekekerinlelogun: Ki ni işe-iyantu?

"Idahun- işe-iyantu ni: Gbogbo nnkan ti Ọlọhun fun awọn Anabi Rẹ ninu awọn nñkan eemọ lati da lori ododo wọn, gege bii: "

"Lila oşupa si meji fun Anabi -ki iké Ọlọhun ati ọla Rẹ maa ba a-. "

"- Pinpin odo si meji fun Musa -ki iké Ọlọhun maa ba a- ati titeri Fir'aun ati awọn ọmọ ogun rẹ. "

"Ibeere elekekarundinlobon: Ta ni awọn sòhaba? Ati pe şe maa nífèé wọn?

"Idahun- Sàábé ni: Ení ti o ba pade Anabi -ki iké Ọlọhun ati ọla Rẹ maa ba a- ti o gba a gbọ ti o si ku sori Isilaamu. "

"- A maa nífèé wọn, a si maa kó iše wòn, awòn ni éni ti o dara julò ti wòn si lóla julò ninu awòn eeyan léyin awòn Anabi. "

"Awòn ti wòn lóla julò ninu wòn ni awòn arole mérérén: "

"Abu Bakr -ki Olóhun yönü si i.-"

"Umar -ki Olóhun yönü si i.-

"Uthman -ki Olóhun yönü si i.-

"Aliy- ki Olóhun yönü si i.- "

"Ibeere ẹlékérindinlógbon: Àwòn wo ni awòn iya awòn onigbagbó?

"Idahun- awòn ni awòn iyawo Anabi -ki iké Olóhun ati ọla Rẹ maa ba a-."

Oba ti ọla Rẹ ga sọ pe:

﴿أَنَّئِي أَوْلَى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ وَأَرْوَاحُهُمْ وَأُهَمَّهُمْ أَوْلَى بِعَظِّيمٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَيْنِي أُولَيَّ إِلَيْكُمْ مَعْرُوفًا كَانَ ذَلِيلًا فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا﴾ [الأحزاب: ٦]

"{Ànábì ní ètó sí àwòn onígbàgbó òdodo ju èmí ara wòn lo (nípa ifé rẹ ati idájó rẹ). Àwòn aya rẹ sì ni iyá wòn} [Suuratul-Ahzaab: 6].

"Ibeere ẹlékétadinlógbon: Ki ni iwọ awòn ara ile Anabi -ki iké Olóhun ati ọla Rẹ maa ba a- ti o jẹ dandan fun wa?

"Idahun- A maa nífèé wòn, a si maavmu wòn ni ọré, a si maa korira éni ti o ba korira wòn, a o si nii koja aala nipa wòn, awòn ni awòn iyawo rẹ ati awòn arómódómó rẹ, ati awòn ọmó Hashim ati awòn ọmó Mutollib ninu awòn onigbagbó. "

"Ibeere ẹlekejedinlögbon: Ki ni ojuše wa si awọn adari alamọri awọn musulumi? "

"Idahun- Ojuše wa ni: Síše aponle wọn, ati gbigbó ati titéle wọn níbi nnkan to yato si yiypa Ọlohung, ki a si ma jáde le wọn lori, ki a si maa şe adura ati iṣiti fun wọn ni koro."

"Ibeere ẹlekekòkandinlögbon: Ki ni ile awọn onigbagbó??

Idahun- alujanna (ogba idéra)":

﴿إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا أَنَّهَرٌ﴾ [محمد: ١٢]

{Dájúdájú Alláhu yóò mú àwọn t'ó gbàgbó ní òdodo, tí wón sì şe àwọn işé rere wọ inú Ogbà Ìdèra tí àwọn odò ní şàn ní isàlè rẹ...} [Suuratu Muhammad: 12].

Nibo ni ile awọn alaigbagbó?

Ina ni, Ọlohung ti O ga sọ pe:

﴿فَإِنْ لَمْ تَفْعِلُوا وَلَنْ تَفْعِلُوا فَأَتَقْوُا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا الْثَّاءُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتُ﴾

﴿لِلْكَفِرِينَ﴾ [البقرة: ٢٤]

"nítorí náà e şóra fún Iná, èyí tí ikoná rẹ jé àwọn ènìyàñ àti òkúta tí Wón pa lésè sílè de àwọn aláìgbàgbó. 24 [Suuratul-Baqarah : 24].

Ki ni wọn n pe ni ibẹru? Ki ni wọn n pe ni agbiyele? Ki si ni ẹri?

Ibẹru: Oun ni ibẹru Ọlohung ati iya Re.

Síše agbiyele: Oun ni síše agbiyele esan lodo Ọlohung ati aforijin Re ati iké Re.

Eri: Ôrò Olóhun Òba ti O ga:

﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ إِلَيْ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةُ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ حَذْرًا﴾ [الإسراء: ٥٧]

Àwọn wònyen tí wón ní pè (léyìn Rè) ní wá àtègùn sódò Olúwa wọn ni! - Èwo nínú wòn l'ó súnmó (Allāhu) jùlo (báyí)? - Àwọn náà ní retí iké Allāhu, wòn sì ní páyà ìyà Rè. Dájúdájú ìyà Olúwa rẹ jé ohun tí wón gbódò shóra fún. 57 [Suuratul-Israa: 57].

Allah tun sọ pe:

﴿نَبِيُّ عِبَادَىٰ أَيْنِي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ﴾ [الحجر: ٤٩]

[٤٩-٥٠]

"Fún àwọn èrúsìn Mi ní ìró pé dájúdájú Èmi ni Aláforíjìn, Àşáké-òrun. 49 Àti pé dájúdájú ìyà Mi ni ìyà éléta-eléro 50 [Suuratul-Hijr: 49, 50].

Ibeere ẹlẹ́kéjilelögbon: Dárúkọ apa kan awọn orukọ ati awọn iroyin Olóhun ti O ga julọ?

Idahun- Olóhun, Òba Olutoju, Onikẹ, Olugbọ, Oluriran, Onimimo, Olupese, Alaaye, Òba ti O tobi.... ati bẹẹ bẹẹ lọ ninu awọn orukọ ti o dara ati awọn iroyin ti o ga.

Ibeere ẹlẹ́kétalelögbon: Şe alaye awọn orukọ yii?.

Idahun

ALLAAHU: Ìtumò rẹ ni pe Òba ti a n sin ni ododo, Oun nikàn ni O da wa ti ko si ni akęgbẹ.

AR-ROBB: Ìtumò rẹ ni Oludədaa, Olukapa, Olupese, Oluşeto ni Oun nikàn şoşo, mimọ fun Un.

AS-SAMIIHU: Eni tí igboran Rẹ kari gbogbo nnkan, O si n gbọ gbogbo ohun toun ti bi o şe pe oríşiríşi.

AL-BASIIR: Eni tí O şe pe O n ri gbogbo nnkan, O si n ri gbogbo nnkan boyo kere ni tabi o tobi.

AL-HALIIM: Oun ni imo Rẹ kari gbogbo nnkan lori ohun ti o ti lọ tabi ti n şele lwo tabi ti yoo pada şele lojo iwaju.

AR-RAHMAAN: Eni tí O şe pe iké Rẹ kari gbogbo edata Rẹ ati gbogbo nñkan ti n şemi, gbogbo erusin ati edata ni n bẹ labé iké Rẹ.

AR-ROZZAAQ: Qba ti ijéemu gbogbo edata ninu eeyan, alijannu ati gbogbo eranko n bẹ ni ọwo Rẹ.

AL-HAYY: Alaaye ti ko nii ku, gbogbo edata ni yoo si ku.

"Qba Ñlá: Eni ti O je pe gbogbo pipe nbé fun Un ati gbogbo titobi nibi awon orukọ Rẹ ati awon iroyin Rẹ ati awon işe Rẹ".

"Ibeere ẹlekeerinlelobon: Ki ni ojuşe wa si awon onimimo musulumi?

"Idahun- a maa níféé wọn, a maa şeri pada si ọdọ wọn nipa awon àlámọrí ati awon işele ọtun ti sharia, ki a ma daruko wọn afi pélú daada, enikéni ti o ba daruko wọn pélú nnkan miiran to yato si iyen ninu aburu; ko si ni oju-ona. "

Qba ti ola Rẹ ga sọ pe:

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَlisِ فَافْسُحُوا يَفْسَحَ اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ أَنْشُرُوا فَانْشُرُوا يَرْفَعَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أَوْتُوا الْعِلْمَ دَرَجَتٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَيْرٌ﴾ [المجادلة: ١١]

Allāhu yóò şàgbéga àwọn ipò fún àwọn t'ó gbàgbó ní òdodo àti àwọn tí A fún ní ìmò nínú yín. Allāhu sì ni Alámòtán nípa ohun tí è ní şe níşé 11} [Suuratul-Mujadila 11].

"Ibeere ẹleékárundinlogoji: Ta ni awọn ọrẹ ayo Ọlohung -ti ọla Rẹ ga-?"

"Idahun- awọn ni onigbagbó olubẹru. "

Ọba ti ọla Rẹ ga sọ pe:

﴿أَلَا إِنَّ أُولَيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْرَنُونَ ﴾ ٦٢

[يونس: ٦٣-٦٢] ﴿يَتَّقُونَ﴾

"{Gbó, dákúdájú àwọn ọré Allāhu, kò níí sí ibèrù (iyà ọrun) fún wọn, wọn kò sì níí banújé (lórí oore ayé) 62 (Àwọn ni) àwọn t'ó gbàgbó lódodo, wón sì maa n bérù (Allāhu) 63} " [Suuratu Yunus: 62, 63].

"Ibeere ẹleékérindinlogoji: Njé igbagbó jẹ ọrọ ati işe bí?"

"Idahun- igbagbó jẹ ọrọ ati işe ati adisókan. "

"Ibeere ẹleékétadinlogoji: Njé igbagbó a maa lekun a si tun maa dínkù?"

"Idahun- igbagbó maa n lekun pēlu itéle a si maa dínkù pēlu eşe. "

Ọba ti ọla Rẹ ga sọ pe:

﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ أَلَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلَيَّتْ عَلَيْهِمْ إِعْيَاثُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴾ ٤

[الأنفال: ٤]

"{Àwọn onígbàgbó òdodo ni àwọn t'ó jé pé nígbà tí wón bá fi (ìyà) Allāhu sé irántí (fún wón), ọkàn wón yóò wárìrì, nígbà tí wón bá sì ké àwọn āyah Rè fún wón, wón yóò lékún ní ìgbàgbó òdodo. Olúwa wón sì ni wón ní gbáralé 2} " "[Surah Al-Anfâl: 2]"

"Ibeere ẹlékejideinlogoji: Ki ni dáadáa?

"Idahun- ki o maa josin fun Ọlohungége bii pe o n ri I, ti o ba ri I; dajudaju Oun n ri e. "

"Ibeere ẹlékòkandinlogoji: Ìgbà wo ni awọn işe yio di itewogba lọdò Ọlohungé -mimo ni fun Un-?"

"Idahun- pēlu majemu meji: "

"1- ti o ba mó kangá nitori ojú rere Ọlohungé -ti ọla Re ga- "

"2- Ti o ba jé lori oju-ọna Anabi -ki iké Ọlohungé ati ọla Re maa ba a- "

"Ibeere ogoji: Ki ni igbarale Ọlohungé -ti ọla Re ga- "?"

Ibeere ogoji: Ki ni igbarale Ọlohungé -ti ọla Re ga- "

Ọba ti ọla Re ga sọ pe: "

﴿وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ وَالظَّالِقَ : ٣﴾

"{Àti pé ẹnikéni tí ó bá gbékélé Allāhu, Ó máa tó o } " "[Surah At-Talâq: 3]"

"{Hasbuhu} : tabi O maa to fun un. "

"Ibeere ẹlékòkanlelogoji: Ki ni nñkan to n jé ojúše pipaše dáadáa ati kíkọ ohun buruku?"

"Idahun- AL'MAHRUUF: Oun ni pipaše lati şe gbogbo itele Ọlohungé- Alagbara ti O gbọnngbọn-, AL-MUNKAR: Oun ni kikọ kuro nibi gbogbo şışe Ọlohungé Alagbara ti O gbọnngbọn.

Qba ti ọla Rẹ ga sọ pe:

﴿كُنْتُمْ خَيْرًا أُمَّةً أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْلَا إِيمَانَ أَهْلِ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَسِيقُونَ﴾

[آل عمران: ١١٠]

"{E jé ijọ t'ó lóore jùlọ, tí A gbé dìde fún àwọn ènìyàñ; è ní pàṣe ohun rere, è ní kọ ohun burúkú, e sì gbàgbó nínú Allāhu } "[Surah Âl-'Imrân: 110]"

"Ibeere ẹleṣekejilelogoji: Àwọn wo ni Ahlus Sunna Wal Jamaa'ah?

"Idahun- awọn ni awọn to wa lori nnkan ti Anabi- ki iké Olóhun ati ọla Rẹ maa ba a- wa lori ẹ ati awọn sàábé rẹ nibi orọ ati işe ati adisokan. "

"Wọn sọ wọn ni oni sunnah: Torí itele wọn ti wọn n tèle oju-ọna Anabi- ki iké Olóhun ati ọla Rẹ maa ba a- ati gbigbe adadaalé ju sile. "

"Wal Jamaa'ah: Torí pe wọn kojọ lori ododo ti wọn ko si yapa nibẹ.

*****

"Abala imọ agboye eşin "

"Ibeere kini: Şàlàyé imọra?

"Imọra: Oun ni gbigbe egbin ti a ko le fi ojú ri, ati egbin ti a le fi ojú ri"

"Mimọ egbin ti a le fi ojú ri: Oun ni ki musulumi mu nnkan ti o wa ni ara rẹ ninu egbin kuro, tabi to wa ni aşo rẹ, tabi to wa lori ilẹ ati aye ti o fẹ kirun nibẹ. "

"Mimọ egbin ti a ko le fi ojú ri: Oun maa jẹ pẹlu aluwala tabi iwẹ, pẹlu omi ti o mọ tabi imọra oni erupẹ fun ẹni ti ko ri omi, tabi ti lilo ẹ ni i lara. "

"Ibeere keji: Báwo ni a şe maa mọ nnkan ti egbin ba wa lara ẹ?

"Idahun- pẹlu fifo ọ pẹlu omi titi o fi maa mọ "

"-Sugbọn nnkan ti aja ba ti ẹnu bọ; a maa fo ọ ni eṣemeje ti àkókó maa jẹ pẹlu erupe. "

"Ibeere keta: Ki ni ọla ti o wa fun aluwala?

"Anabi -ki iké ati ọla maa ba a- sọ pe: "Ti musulumi ba şe aluwala, tabi olugbagbo, ti o wa fo oju rẹ; gbogbo ẹşẹ ti o fi oju rẹ wo a jade pọ mọ omi, tabi pẹlu ekikan omi to kẹyin, ti o ba fo ọwọ rẹ mejeeji; gbogbo ẹşẹ ti o fi ọwọ rẹ mejeeji gbamu a jade pọ mọ omi, tabi pẹlu ekikan omi to kẹyin, ti o ba fo ẹşẹ rẹ mejeeji; gbogbo ẹşẹ ti o fi ẹşẹ rẹ mejeeji rin lọ sibẹ a jade pọ mọ omi, tabi pẹlu ekikan omi to kẹyin, titi yoo fi jade ni ẹni ti o mọ kuro nibi awọn ẹşẹ" Muslim ni o gba a wa.

"Ibeere kérin: Báwo ni waa şe şe aluwala?

"Idahun- fifo ọwọ lẹ́mẹ́ta "

"Waa fi omi yọ ẹnu, waa si fa omi si imu, waa si fin omi si ita lẹ́mẹ́ta."

AL-MADMADỌ ni: Fífi omi si ẹnu, ati titu u sita"

AL-ISTINSHAAQ: Fífa omi pēlu ategun lō si inu imu pēlu ọwọ ọtun re."

AL-ISTINTHAAR: Oun ni mimu omi jade lati inu imu lęyin fifa a simu pēlu ọwọ osi.

"Lęyin naa ni fifo oju lęemeta. "

"Lęyin naa ni fifo ọwọ mejeeji titi de igunpa mejeeji lęemeta"

"Lęyin naa ni pipa ori lō si iwaju pēlu ọwọ rę mejeeji ati lō si ęyin, waa si pa eti mejeeji."

"Lęyin naa waa fo ęsę rę mejeeji titi de kokosę mejeeji lęemeta "

"Eleyii ni eyi ti o pe julو, iyen si fi ęsę rinlę lati օdօ Anabi - ki ikę Ọlohung ati ọla Rę maa ba a- ninu awọn hadisi ninu Bukhari ati Muslim, ti awọn mejeeji gba a wa lati օdօ Uthman ati Abdulahi Bn Zaid ati awọn to yato si awọn mejeeji, " O tun fi ęsę rinlę bakannaa lati օdօ rę ninu Bukhari ati ęni ti o yato si i pe o şe aluwala ni ęyo kóókan, ati pe o şe e ni ęemeji meji pēlu itumọ pe: O n fo gbogbo oríkèé kóókan ninu awọn oríkèé aluwala lęókan, tabi lęemeji. "

"Ibeere karun-un: Ki ni awọn ɔranyan aluwala, ati onka wọn?

"Idahun- Oun ni eyi ti aluwala musulumi ko nii ni alaafia ti o ba gbe ęyókan ju sile ninu e. "

"1- Fifo oju ti yiyo ęnu ati fifa omi si imu n bę ninu e. "

"2- Fifo ọwọ mejeeji titi de igunpa mejeeji. "

"3- Pipa ori ti eti mejeeji n bę ninu e

"4- Fifo ęsę mejeeji titi de kokosę mejeeji. "

"5- Tito tèle ara wọn laarin awọn oríkèé, pēlu pe ki o fo oju, lęyin naa ọwọ mejeeji, lęyin naa pipa ori, lęyin naa fifo ęsę mejeeji. "

"6- Isopọ: Oun ni ki aluwala waye ni asiko to sopo mọ ara wọn, laisi alagata laarin asiko titi awọn oríkèé o fi gbẹ fun omi"

"7- Gẹgẹ bii ki o şe idaji aluwala, ki o wa pari ẹ ni asiko miiran, aluwala rẹ o ni alaafia."

Ibeere kefa: Ki ni awọn sunnah aluwala, ati onka wọn?

"Idahun- awọn sunnah aluwala" ni eyi to jẹ pe ti o ba şe e, alekun ninu ẹsan o maa bẹ fun un, ti o ba gbe e ju sile; ko si ẹşe fun un, aluwala rẹ ni alaafia."

1- Didarukọ Ọlohung: mo béré pēlu orukọ Ọlohung.

2- Rirun pako

3- Fifo ọwọ mejeeji.

4- Fifi ọwọ ya awọn ọmọnika

5- Fifo oríkèé ara ẹlẹkeji ati ẹlẹkẹta.

6- Bibéré pēlu ọtun

7- Şíše iranti lẹyin aluwala: Ash'hadu an laa ilaaha illal Loohu, wahdahuu laa shariika lahuu, wa ash'hadu anna Muhammadan abduhuu wa rosuuluhuu

8- Kiki irun rakah meji lẹyin rẹ..

Ibeere keje: Ki ni awọn onka ohun ti o maa n ba aluwala jẹ?

Idahun- Ohun ti n jade lati oju ara mejeeji; oju ara ati oju idi bii itọ abi igbẹ abi iso.

Oorun ati yiya were ati hihunrira

Jijẹ éran rakunmi.

Gbigba oju-ara abi idi mu pēlu ọwọ laisi gaga kankan.

Ki ni Tayammum?

Idahun- Tayammum: Oun ni lilo erupẹ abi nnkan miran ni ori ile nigba ti ko ba si omi abi ti ko ba rorùn lati lo o.

Ibeere kèsàñ-án: Bawo ni waa şe şe Tayammum?

Idahun- Fifi oju ọwọ lu ilẹ ni lilu ẹèkan şoşo, ati pipa oju ati ẹyin ọwọ méjèèjì ni ẹèkan şoşo..

Ibéèrè kewaa: Ki ni awọn nnkan ti o le ba Tayammum je?

Idahun- Gbogbo ohun ti o ba ti le ba aluwala je.

Ti wọn ba ri omi.

Ibeere kòkànlá: Ki ni wọn n pe ni khuffu ati ibosé? Nje yoo pa awọn mejeeji?

Idahun- Khuffu mejeeji: Ni ohun ti wọn ba n wọ si ẹsẹ ti wọn şe latara awo.

Ibosé: Ohun ti wọn ba n wọ si ẹsẹ ti kii şe latara awo.

Wọn şe e ni ofin lati pa awọn mejeeji ni ifiropo fifo ẹsẹ mejeeji...

Ibeere 12 - Daruko ọgbon ti n bẹ nibi pipa khuffi (abosésé alawo) mejeeji?

Idahun - şise idékun ati şise ẹdẹ fun awọn ẹrusin, agaga julọ ni awọn asiko otutu ati ọyẹ ati irin-ajo, l'eyiti o şe wipe bibo nkan ti o wa ni ẹsẹ mejeeji maa nira.

Ibeere 13 – Kí ni awọn majemu nini alaafia pipa khuffi (abosésé alawo) mejeeji?

Idahun –

1 - ki o wọ abosésé alawo mejeeji lori imóra, itumọ rẹ ni leyin aluwala.

2- Ki abosésé alawo o je nñkan ti o mọ; nitorí naa ko létòó ki o pa a lori ẹgbín.

3- Ki abosésé alawo je nkan ti o bo aaye ti fifo rẹ je dandan nibi aluwala.

4- Ki pipa naa o je laarin asiko ti a ti fi gbedeke sí, fun ẹniti o wa ni ile ti kii şe arinrin-ajo: **Ojo** kan ati oru kan, fun arinrin-àjò: Ojo mèta pèlu àwọn oru wọn.

Ibeere 14- Ki ni iroyin (alaye) pipa abosèṣe alawo mejeeji?

Nípa iroyin (alaye) pipa abosèṣe alawo mejeeji oun naa ni: Ki o gbe awon ọmọnika ọwo rẹ mejeeji eleyii ti o ti tutu rẹ pèlu omi lori awon ọmọnika ẹṣe rẹ mejeeji, lẹyin naa ki o wó mejeeji lò sibi ojúgun rẹ, yio pa ẹṣe ọtun pèlu ọwo ọtún, yio si pa ẹṣe osi pèlu ọwo osi, yio si ya awon ọmọnika rẹ nígbà tí o ba n pa a, ko si nii paara rẹ..

Ibeere 15- Ki ni nkan ti o maa n ba pipa abosèṣe alawo mejeeji je?

Idahun

1- Pipari asiko pipa, nitori naa pipa abosèṣe alawo mejeeji o létòò lẹyin pipari asiko pipa tí a ti paala rẹ ninu sheriah (ofin ẹsin), ojo kan ati oru kan fun ẹniti n bẹ nile, ati ojo mèta pèlu awon oru wọn fun arinrin-àjò.

2- Bibo abosèṣe alawo mejeeji, ti ọmọniyàn ba ti le bó abosèṣe alawo mejeeji tabi ọkan ninu wọn lẹyin ti o ti pa a, pipa mejeeji ti bajé.

Ibeere 16- Itumọ Irun?

Idahun- Irun: Oun ni şişe ijɔsin fun Ọlòhun pèlu awon ọro ati awon işe ti wọn sa l'esa, ti o béré pèlu ki kabara (gbigbe titobi fun Ọlòhun), ti o si pari pèlu sí salamo.

Ibeere 17: Idajò Irun?

Idahun- Irun ɔranyan lo je lori gbogbo Musulumi.

Oba ti ọla Rẹ ga sọ pe:

إِنَّ الْصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا ﴿١٣﴾ [النساء: ٣]

{ Dájúdájú ìrun kíkí jé òran-anyàn tí A fi àkókò sí fún àwọn onígbàgbó òdodo 103]} Sūratun Nisā'i: 103].

Ibeere 18: Ki ni idajọ gbigbe Irun ju sile?

Idahun- Gbigbe Irun ju sile işe keferi ni, Anabi - kí iké ati ola maa ba a - sọ pe: «Adehung ti n bẹ laarin wa ati laarin wọn (awọn keferi) ni Irun, ẹniti o ba wa gbe Irun ju sile ti di keferi». Ahmad ati Tirimidhi ati awọn mii yato si awọn mejeeji ni wọn gba a wa.?

Ibeere 19- Irun mélòó lo jẹ dandan lori Musulumi ni ojumọ (aarọ ati ale)? Melo si ni awọn onka Irun kọókan?

Idahun- Irun márùn-ún ni ni ojumọ (aarọ ati ale), Irun Al-fajri: Rakah meji, Irun Dhuri: Rakah mèerin, Irun Asri: Rakah mèerin, Irun Magrib: Rakah mèta, Irun Ishai: Rakah mèerin.

Ibeere 20: Onka awọn majemu Irun?

Idahun-

- 1- Isilaamu; ko (Irun) si nii ni alaafia lati ọdọ keferi.
- 2- Laakaye: ko si nii ni alaafia lati ọdọ weere.
- 3- Isẹ adayanri; ko si nii ni alaafia lati ọdọ ọmode ti ko i tii le şe adayanri.
- 4- Aniyan.
- 5- Wíwolé asiko.
- 6- Imọra nibi mímú ẹgbin aifojuri kúrò.
- 7- Imọra kuro nibi idøti (ẹgbin afojuri).
- 8- Bibo ihoho.
- 9- Didaju kọ Qiblah.

Ibeere 21: Onka awọn origun Irun?

Idahun- Mèrinla ni i, géhé bí o şe n bò yii:

Akoko rẹ: Diduro níbi Irun ɔranyan fun ẹniti o ni ikapa.

Kabara imura, oun naa ni: "Allāhu Akbar".

Kika Fátiah.

Itékoko, yio wàá na eyin rẹ tọ́ ti yio si gbe ori rẹ si deedee rẹ. Gbigbe ori kuro nibé (Itékoko).

Diduro dede.

Iforikanlé, gbigbe iwaju ori rẹ, ati imu rẹ, ati atéléwo rẹ mejeeji, ati orunkun rẹ mejeeji, ati awọn ọmónika ẹsé rẹ mejeeji le aaye iforikanlé rẹ daadaa.

Gbigbe ori kúrò ni iforikanlé.

Ìjókòó laarin iforikanlé mejeeji.

Sunnah ni: Ki o jékòó ni ẹniti yio té ẹsé osi rẹ sile, ti yio si na ẹsé ọtun rẹ duro, ti yio si da a kó Qibla.

Ifarabalé, oun naa ni isinmi ara nibi gbogbo orígun ti o je işe şise.

Ataaya Igbeyin.

Jíjókòó fun un (Ataaya igbeyin).

Salamó Mejeeji, oun naa ni ki o sọ ni ẹèmeji pe: “As salāmu alaykum wa rahmotulloohi wa barakaatuhu”.

Tito awọn orígun tèle ara wọn- gégé bí a ti wi - ti o ba wa fi orikanlé síwájú ki o to rukuu lèniti o mòómò ẹe; o (Irun) ti bajé, ti o ba wa je ti ighbagbe; o je dandan fun un pipada lati lọ rukuu, lèyin naa ki o wa fi ori kanlé.

Ibeere 22: Darukó awọn ọranyan Irun?

Idahun- Awọn ọranyan Irun, mẽọ ni, gégé bí o ẹe n bọ yii:

1- Awọn kabara yàtò si kabara imura.

2- Gbólóhùn: «Sami'a Alláhu liman hamidahu» fun imaamu ati ẹniti n da Irun ki.

3- Gbolohun: «Robbanā wa lakal hamdu».

4- Gbolohun: «Subhāna robbiyal 'adhīm» ni ẹékan ni rukuu

5- Gbolohun: «Subhāna robbiyal 'a'lā» ni ẹékan ni iforikanlé.

6- Gbolohun: «Robbi igfir lī» laarin iforikanlē mejeeji.

7- Ataaya àkókó.

8- Jíjókòó fun ataaya àkókó.”.

Ibeere 23: Ki ni awọn sunnah (aşegbore) Irun?

Idahun- Mókanla ni i, gégé bí o ti şe n bō yii:

1- Gbolohun rē leyin kabara imura pe: «Subhānaka allāhummo wa bi hamdika, wa tabāraka ismuka, wa ta’ālā jadduka, wa lā ilāha gayruka» wọn sì tun maa n pe e ni adua işírun.

2- Wiwa işqra (Siso gbólöhùn "a’udhu billāhi minash Shaytānir rajīm").

3- Şişe bismillahi.

4- Gbolohun: Āmīn.

5- Kika Sūrah leyin fātiha.

6- Gbigbe ohun soke pēlu kika fun Imāmu.

7- Siso leyin gbolohun "Robbanā wa lakal hamdu" pe: «Mil’as Samāwāti, wa mil’al ardi, wa mil’a mā shita min shay'in ba’d».

8- Ohun ti o ju ẹyókan lō nibi şisé afomó ni rukuu, iyen tumo si: Şisé afomó ẹlékeji ati ẹlékeketa, ati ohun ti o ba ju iyen lō.

9- Ohun ti o ju ẹyókan lō nibi şisé afomó iforikanlē.

10- Ohun ti o ba ju ẹyókan lō nibi gbolohun rē laarin iforikanlē mejeeji pe: "Robbi igfir lī".

11- Şisé asalaatu fun awọn ara-ile rē ki alaafia maa ba wọn, ati titoro alubarika fun un ati fun wọn, ati şisé adua leyin rē.

"Elekérin: Sunna nibi awọn işe, ati pe wọn n pe e ni awọn işesi: "

"1- Gbigbe ọwọ mejeeji soke pēlu ki kabara iwō inu irun. "

"2- Ati nibi rukuu. "

- "3- Ati nibi gbígbé orí kuro nibé. "
- "4- Ati gbígbé mejeeji sílè lęyin iyen"
- "5- Gbigbe ọtun lori osi. "
- "6- Ki o maa wo ààyè ifi-ori-kanlę re"
- "7- Fífi àlàfo si àárín ẹsẹ rę mejeeji ni ẹni ti o duro"
- 8- Fifi ọwó rę méjèèjì di orunkun rę méjèèjì mu ni ẹni tí ó máa ya àwọn ọmónika nibi rukuu rę, ati tité ẹyin rę nibé, ati jijé ki ori rę şe déédéé ẹyin rę.
- Fifi àwọn oríkèé iforikanlę kan ilè daadaa, ki wọn si lé ilè láìsí gágá kankan.
- "10- Mimu ọwó rę mejeeji jina si ẹgbẹ rę mejeeji, ati ikun rę jina si itan rę mejeeji, ati itan rę mejeeji jina si ojugun rę mejeeji, ati fifi àlàfo si aarin orunkun rę mejeeji, ati ninaro ẹsẹ rę mejeeji, ati gbigbe awọn inu awọn ọmọ ika ọwó rę mejeeji lori ilę ti o maa ya a, ati gbigbe ọwó rę mejeeji si deede ejika rę mejeeji pélü tité awọn ọmọ ika rę ti o si maa lę àwọn ọmọ ika papó. "

"11- Jíjókòó le ori ẹsẹ nibi ìjókòó laarin iforikanlę mejeeji, ati nibi ataya àkókó, ati fifi idi jókòó nibi ẹléékéji. "

12- Gbígbé ọwó méjèèjì lórí itan méjèèjì ni tité ti àwọn ọmọ-ika si maa wa ni lilę papó láàrin iforikanlę méjèèjì, gęę bęę naa ni nibi ataya, şùgbón yoo ka ika kérin ati karùn-ún ko, yio şe atanpako pélü ika aarin róbótó, yio maa fí ika keji tóka nibi iranti Ọlöhun. "

"13- Yio maa wo ọtun ati osi nibi sisalamọ rę. "

"Ibeere ẹléékérinlelogun: Onka awọn nnkan ti o n ba irun jẹ?

"Idahun-

(1) gbigbe origun kan tabi majemu kan ju sile ninu awọn majemu irun."

(2) Mimqomqo soro. "

(3) Jijé tabi mimu. "

(4) Lilô-bibô to pô to têle ara wọn. "

(5) Gbigbe ɔranyan kan ninu awọn ɔranyan irun ju sile ni ti amoqomqo şe. ""

"Ibeere ẹlekárundinlögbon: Báwo ni musulumi şe maa kirun? "?"

"Idahun- bi a şe n kirun: "

"1- Didojukô qiblah pêlu gbogbo ara rę, láiní yę tabi yíjú. "

"2- Léyin naa yoo dànýàn irun ti o fę ki pêlu ọkan rę laini wi aniyanaa jáde. "

"3- Léyin naa yoo kabara iwó irun, yio sò pe: (**Allahu Akbar**), yio gbe ọwó rę mejeeji soke titi de ejika rę mejeeji nibi kikabara. "

4- Léyin naa yio gbe atéléwó ọtun rę lori eyin atéléwó osi rę lori aya rę.

5- Léyin naa yio béré Irun lèniti yio maa sò pe «**Allâhumma bâ'id baynî wa bayna khatâyâya kamâ bâ'adta baynal mashriq wal Magrib, allâhumma naqqinî min khatâyâya kamâ yunnaqqa thaobul abyadu minad danas, allâhumma igsilnî min khatâyâya bil mâ'i wath-thalji wal barad**».

Tabi ki o sò pe: «**Subhânaka allâhumma wa bi amdika, wa tabâraka ismuka wa ta'âlâ jadduka, wa lâ ilâha gayruka**».

6- léyin naa yio wa işora ti yio si maa sò pe::

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٣﴾ مَلِكِ يَوْمِ الْحِجَّةِ ﴿٤﴾ إِلَيْكَ نَعْبُدُ وَإِلَيْكَ نَسْتَعِينُ ﴿٥﴾ أَهْدِنَا أَصْرَاطَ الْمُسْتَقِيمِ ﴿٦﴾ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٧﴾﴾ [الفاتحة: ١-٧]

«A'ūdhu billāhi minash Shaytānir rajīm». 7- Leyin naa yio şe bismiLlāhi yio si ka Fātiha ti yio maa şo pe: "BismiLlāhir Rahmānir Rahīm" 1 "Alhamdulillāhi robbil aalamiin" 2 "Ar-Rahmānir Rahīm" 3 "Māliki yaomid dīn" 4 "Iyyāka na'budu wa iyyāka nastā'īn" 5 "Ihdinas Sirātal mustaqiim" 6 "Sirātal Ladhbīna an'amta 'alayhim gayril magdūbi 'alayhim walad dālīn" 7 Sūratul Fātiha: 1-7.

Leyin naa yio şo pe: (*Āmīn*) itumə rə ni wipe: Irə Qloħun jə ipe.

8- Leyin naa yio ka eyikeyi ti o ba rə ə loran ninu Al-Qur'āni, yio si fa kika nkan gun nibi Irun Subhi".

9- Leyin naa yio rukuu, iyen tumə si wipe: Yoo tə əyin rə lati gbe titobi fun Qloħun, yio si kabara nígbà tí o ba fə rukuu, ti yio si gbe əwə rə mejeeji si deedee ejika rə mejeeji. Āti pé sunnah ni: Ki o na əyin rə, ki o si fi ori rə şe deedee rə, yio si tun gbe əwə rə mejeeji le orunkun rə mejeeji l'eniti yio ya awon əmənija əwə.

10- Yio si tun şo nibi rukuu rə pe: «Subhāna robbiyal adhīm» ni əheməta, ti o ba wa fi kun un pe: "Subhānaka allāhumma wa bi amdik, allāhumma igfir li», iyen náà dáa.

11- Leyin naa yio gbe ori rə soke lati rukuu ləniti yio maa şo pe: «Sami'a Llāhu liman hamidahu» ti yio si gbe əwə rə mejeeji si deedee ejika rə mejeeji. Eniti o jə ero əyin (ti n kirun leyin Imāmu) o nii şo pe: «Sami'a Llāhu liman hamidahu» bi ko şe pe yio şo lati fi jiro rə pe: «Rabbanā walakal amdu»

12- Leyin naa yio wa şo leyin ti o ba ti gbe ori soke pe: «Rabbanā wa lakal amdu mil'as samāwāti wal ardi, wa mil'a mā shita min shay'in ba'd».

13- Léyin naa yio şe iforikanlé àkókó, yio waa maa sò nígbà tí o ba fè fi orikanlé rę pe: “**Allāhu Akbar**” ti yio si fi oríkèé ara meje kanlé: Iwaju ori ati imu, atéléwò mejeeji, orunkun mejeeji, ati awon ɔmɔnika ɛsé mejeeji, yio si gbe apa rę mejeeji jina si ɛgbé rę, ko si nii té apa rę mejeeji sile, ti yio si tun da oju awon ɔmɔnika ɛsé rę mejeeji kò Qibla.

14- Yio waa maa sò ni iforikanlé pe: «Subhāna robbiyal a'lā» ni ɛeméta, ti o ba si tun fi kun un pe: «**Subhānaka allāhumma robbāna wa bi amdika, allāhumma igfir lii**» o daa.

15- Léyin naa yoo gbe ori soke lati iforikanlé ləniti yio maa sò pe: “**Allāhu Akbar**”.

16- Léyin naa yio jókòó laarin iforikanlé mejeeji lori ɛsé osi rę ti yio si na ɛsé ɔtun rę, ti yio si gbe ɔwó ɔtun rę si eti itan rę ɔtun ti o tèle orunkun, yio waa ka ìka oruka-yëmi ati kurumbete kò, yio waa na ìka odun-unlabé rę soke ti yio si maa mi in nibi adua, ti yio si fi eti atampako rę ko eti ogajuwɔnlö gégé bíi òrùka róbótó, yio waa gbe ɔwó rę osi lori eti itan òsì rę ti o sunmò orunkun ni ẹni tí yio té awon ɔmɔnika rę sile.

17- Yio si tun sò nibi ijókòó rę laarin iforikanlé mejeeji pe: «**Robbi igfir lī, warhamnī, wahdinī, warzuqnī, wajburnī, wa 'āfinī**».

18- Léyin naa yio şe iforikanlé ẹlẹ́keji gégé bii àkókó nibi nkan ti wọn n sò ti wọn si maa n şe nibé, yio si kabara nibi iforikanlé rę.

19- Léyin naa yio dide nibi iforikanlé ẹlẹ́keji ləniti yio maa sò pe: «**Allāhu Akbar**» yio si ki rakah ẹlẹ́keji bíi àkókó nibi nkan ti wọn n sò ti wọn si maa n şe nibé, şùgbón ko nii sò adua işirun nibé.

20- Leyin naa yio jòkòó ti o ba ti pari raka' eleanor lènitì
yio maa sò pe: «Allāhu Akbar», yio si tun jòkòó gègè bi o ñe
jòkòó laarin iforikanlè mejeeji gèle.

21- Yio si ka ataaya nibi ijòkòó yii, ti yio maa sò pe: At-Tahiyyātu lillāh was ṣolawātu wat Ṭoyyibāt, As-salaamu alayka ayyuhan nabiyyu warahmatulloohi wabarokaatuh, as'salāmu 'alaynā wa 'alā 'ibādillāhis soolihiin, 'Ashhadu 'an lā 'ilāha 'illāLlāhu, wa 'ashhadu 'anna Muhammadañ 'abduhu wa rōsūluhu, allāhumma solli 'alā Muhammadiñ wa 'alā āli Muhammadiñ, kamā sollayta 'alā 'Ibrāhīm wa 'alā āli 'Ibrāhīm, 'innaka Hamīdun Majīd, wa bārik 'alā Muhammadiñ wa 'alā āli Muhammadiñ, kamā bārakta 'alā 'Ibrāhīm wa 'alā āli 'Ibrāhīm, 'innaka Hamīdun Majīd. 'A'ūdhu bil Lāhi min 'adhābi jahannam, wa min 'adhābil qobri, wa min fitnatil mahyā wal mamāti, wa min fitnatil masīhid dajjāl» "Gbogbo kiki ti Olohung ni, gbogbo Irun ati gbogbo dáadáa tí Olohung ni, ọla Olohung ki o maa ba ọ iwø Anabi ati iké Rẹ ati awọn oore Rẹ, ọla Olohung ki o maa ba awa naa ati gbogbo awọn ẹrusin Olohung ti wọn jẹ ẹni ire, mo jẹri wipe ki ẹnití ijòsìn ododo to sí ayaafi Allōhu, mo sì tun jẹri wipe Muhammad eru Rẹ ni òjíṣe Rẹ sì ni pèlu, Iwø Oluwa wa ñe iké fún Anabi Muhammad, ati awọn ara ile Anabi Muhammad, gègèbi O ñe ñe iké fún Anabi Ibrōhēm ati awọn ara ile Anabi Ibrōhēm dajudaju Iré ni Qba eleyin Qba ti o tobi, Oluwa wa ñe Ibùkún fún Anabi Muhammad ati awọn ara ile Anabi Muhammad, gègèbi O ñe ñe Ibùkún fún Anabi Ibrōhēm ati awọn ara ile Anabi Ibrōhēm, dajudaju Iré ni Qba eleyin Qba ti o tobi" Leyin naa yio wa kepe Oluwa rẹ pèlu nkan ti o ba fẹ ninu oore aye ati ti ojo ikéhin.

22- Léyin naa yio waa salamọ si ọtun rẹ l'eniti yio maa sọ pe: «*As Salāmu alaykum wa rahmotulloohi*», ati osi rẹ bákannáà.

23- Ti Irun ba wa jẹ olopoo mèta tabi mèjerin; yio duro nibi ipari ataaya àkókó, oun naa ni: «'Ashhadu 'an lā 'ilāha 'illāLlāhu, wa 'ashhadu 'anna Muhammadan 'abduhu wa rōsūluhu»

24- Léyin naa yio waa dide duro l'eniti yio maa sọ pe: «*Allāhu Akbar*», ti yio si gbe ọwọ rẹ mejeeji si deedee ejika rẹ mejeeji nígbà náà.

25- Léyin naa yio ki èyí tí o şeku nibi Irun rẹ lori iroyin rakah ẹlékeji, şùgbón Fātiah nikan ni yio ka.

26- Léyin naa yio jókòó ni ijókòó tawarruk, ti yio gbe ẹse ọtun rẹ soke, yio si yọ ẹse osi rẹ jade labẹ ojugun rẹ ọtun, ti yio si fi idì rẹ le'lẹ dáadáa, yio waa gbe ọwọ rẹ mejeeji lori itan rẹ mejeeji lori iroyin bi o şe gbe e nibi ataaya àkókó.

27- Yio waa ka gbogbo ataaya nibi ijókòó yii.

28- Léyin naa yio wàá salamọ si ọtun rẹ l'eniti yio maa sọ pe: «*As Salāmu alaykum wa rahmotulloohi*», ati osi rẹ bákannáà..

Ibeere 26: Ki ni nkan ti waa maa sọ ninu awọn asikiri léyin salamọ nibi Irun?

Idahun- «*Astagfirullāha*» ni eeméta.

«*Allāhummo 'Antas Salām, wa minKas salām, tabārakTa, yā Dhal jalāli wal ikrām*».

“Laa ilaaha illa laah, Wah'dahu laa shariika lahu, lahul Mulku wa lahul Hamdu Wa uwa ala kulli shaein Qodiir, Allahuma la maaniha lima A'tayta Wa la mu'tiya lima

mana'ta wa la yan'fahu zal jaddi Minkal jaddu” (Ko si eniti ijosin to si ayafi Allah nikan, ko si orogun fun Un, ti E ni ola se, atipe ti E ni eyin se, atipe O je alagbara lori gbogbo nkan, Ire Oluwa, ko si oludena fun nkan ti O ba fun ni, atipe ko si olufunni ni ohun ti O ba ko funni atipe oro kole wulo fun oloro ni odo Re).

«Lā 'ilāha 'illāLlāhu wahdahu lā sharīka lahu, lahul mulku wa lahul amdu, wa huwa 'alā kulli shay'in qodīr, lā haola walā quwwata illā bilLāh, lā 'ilāha 'illāLlāhu, walā na'budu illā Iyyāhu, laHun ni'matu wa laHul fadlu wa laHuth thanā'ul hasan, lā 'ilāha 'illāLlāhu mukhlisiina laHud dīn wa lao karihal kāfirūn».

«Subhānallāhi» ni igba mētaleloğbon.

«Alhamdulillāhi» ni igba mētaleloğbon.

«Allāhu Akbar» ni igba mētaleloğbon.

Leyin naa yio sọ ni ipari ögórùn-ún pe: «Lā ilāha illāLlāhu wahdahu lā sharīka lahu, lahul mulku wa lahul amdu, wa huwa 'alā kulli shay'in qodīr».

Yio ka Sūratul Ikhlās (qul Uwa Allāhu Ahad) ati Al-Mu'awwidhāt (qul a'ūdhu bi robbil falaqi ati qul a'ūdhu bi robbin nās) ni eṣemēta leyin Irun Al-fajri ati Irun Magrib, ati ni eṣekan leyin awọn Irun yoku.

Yio si tun ka āyatal qursiyyu ni eṣekan.

Ibeere 27: Ki ni awọn sunnah (asegboré) awọn Irun wakati márùn-ún? Kí sì ni ọla ti n bẹ fun un?

Idahun- Raka'a meji şíwájú Al-fajri.

Raka'a mēerin şíwájú irun aila.

Raka'a meji lęyin irun aila.

Raka'a meji lęyin Magrib.

Raka'a meji lęyin Ishai.

Qla rę: Anabi sọ pe: «Eniti o ba ki Raka'a akigbore mejila ni ojumọ (aarọ ati ale) Olöhun maa kọ ile kan fun un ninu ọgba alujanna» Muslim ati Ahmad ati ẹlomiran yatọ si awọn mejeeji ni wọn gba a wa.

Ibeere 28: Ewo lo ni ọla ju ninu awọn ọjo ọse?

Idahun- Ọjo Jumu'ah, Anabi - ki iké ati ọla maa ba a - sọ pe: «Dajudaju ninu awọn ọjo yin to daa julọ ni ọjo Jumu'ah, ninu ẹ ni wọn da Ādam, ninu ẹ ni wọn gba ẹmi rę, ninu ẹ feere fifun o ti waye, ninu ẹ ni kiku (gbogbo edata) o ti waye; nitori naa ẹ pọ ni şise assalātu fun mi ninu ẹ; nítorí pé dajudaju wọn yio maa fi assalātu yin han mi» O sọ pe: Wọn sọ pe ire Ojisẹ Olöhun, bawo ni wọn o şe maa fi awọn assalātu wa han ọ ti o si jẹ wipe o ti kefun - nkan ti wọn n sọ ni pe o ti jera - o wa sọ pe: «Dajudaju Olöhun - ti O biyi ti O si tun gbọnngbọn - ti şe awọn ara awọn Anabi Rę ni eewo fun ilę». Abu Daūd ati ẹlomiran yatọ si i ni wón gba a wa.

Ibeere 29: Ki ni idajo Irun Jumu'a?

Oranyan ojulowo ni i lori gbogbo Musulumi ti o jẹ ọkunrin ti o ti balaga ti o ni laakaye ti o n bẹ ninu ilu (ti kii şe arinrin-ajo).

Qba ti ọla Rę ga sọ pe:

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَن ذِكْرِ اللَّهِ وَمَن يَعْمَلْ

﴿ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَسِرُونَ﴾ [المنافقون: ٩]

{ Èyin tí e gbàgbó ní òdodo, nígbà tí wón bá pe ìrun ní ojó Jum'ah, e yára lọ síbi ìrántí Allāhu, kí e sì pa kátà-kárà tì. Ìyen lóore jùlò fun yín tí e bá mò. } [Sūratul Kāfirūn : 9].

Ibeere 30: Melo ni onka Raka'a Irun Jumu'a?

Idahun- Onka Raka'a Irun Jumu'a meji ni, ti Imāmu o si gbe ohun s'oke nibé, l'eyi ti o şe wipe khutubah meji ti a ti mò o şaaжу rē.

Ibeere 31: Njẹ o létòó lati má ki irun Jimoh bi?

"Idahun- Pipa irun ojó jimoh je o létòó afi pèlu idi kan to je ti sharia, o wa lati ọdọ Anabi -ki iké Ọlòhun ati ọla Re maa ba a- pe: " "Enikéni ti o ba gbe irun ojó jimoh mèta ju sile ni ti ailakakun pèlu e; Ọlòhun maa fi edidi di ọkan rē". " Abu Daud ati ẹni ti o yatò si i ni wọn gba a wa"

"Ibeere ẹlékejilelögbon: Dárúkò awọn sunnah ojó Jimoh?

Idahun

- 1- Wiwé "
- 2- Lilo lòfinda"
- 3- Wiwó eyi to daa julò ninu aşò"
- 4- Titete lò si mòsalasi"
- 5- Pipò ni síše asalaatu fun Anabi -ki iké Ọlòhun ati ọla Re maa ba a-
- 6- Kika suratul kahf."
- 7- Lilò si mòsalasi ni ẹni ti o n rin"
- 8- Wiwa asiko gbigba adura."

"Ibeere ẹlékètalelögbon: Dárúkò ọla ti o n bẹ fun irun Janmòòn?

"Idahun- Lati ọdọ Abdulahi ọmọ Umar -ki Ọlòhun yönü si awọn mejeeji-, pe Ojisé Ọlòhun -ki iké Ọlòhun ati ọla Re maa

ba a- sò pe: " "Irun janmōqon ni ọla ju irun adaki lọ pēlu ipò metadinlogbōn". " Muslim ni o gba a wa..

"Ibeere elekērinlelogbōn: ki ni irelē nibi irun? "

"Idahun- oun ni ki ọkàn wà nibẹ, ki ara o sì bale.

Qba ti ọla Rẹ ga sò pe:

﴿قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ① الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ حَشِعُونَ ②﴾ [آل المؤمنون: ١-٢]

{Dájúdájú àwọn onígbàgbó òdodo ti jèrè 1 " "Awọn t'ó n páyà (Allāhu) nínú irun wọn 2} "[Surah Al-Mu'minūn: 1, 2]"

"Ibeere elekēkarundinlogoji: Salaye Zakah?

"Idahun- oun ni iwọ kan to je dandan nibi dükìá kan pàtó, fun àwọn kan pàtó, ni asiko kan pàtó.

Origun kan ni in ninu awọn origun Isilaamu, saara ti o je ọranyan si tun ni in ti wọn gbodò yọ lówọ eeyan aborò ti wọn o si ko o fun alaini Qba ti ọla Rẹ ga sò pe :

﴿وَأَتُوا أَلْزَكَوْةَ ①﴾ [آل عمرة: ٤٣]

" È yọ Zakāh. [Suuratul-Baqarah: 43].

Ibeere kérindinlogoji: Ki ni wọn n pe ni saara ti a fe?

Idahun: Oun yatọ si Zakah, gęęgę bii: Síše saara pēlu èyíkéyií nñkan si àwọn ọna oore ni eyikeyyii akoko.

Qba ti ọla Rẹ ga sò pe:

﴿وَأَنْفَقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ①﴾ [آل عمرة: ١٩٥]

{È nawo si oju ọna Olóhun}. [Suuratul-Baqarah: 195].

Ibeere kétadinlogbōn: Sò itumọ Aawę gbigba?

Idahun: Oun ni síše ijosin fun Olóhun pēlu kikoraro kuro nibi ohun ti o le ba aawę je lati igba ti alufajari ba ti yọ titi di igba ti oorun yoo fi wọ pēlu dida aniyen, o si ni iran meji:

Aawę ọranyan: Bii gbigba aawę oṣu Ramadan, o si je origun kan ninu awọn origun Isilaamu.

Qba ti ọla Re ga sọ pe:

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الْأَذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ [البقرة: ١٨٣]

Èyin tí e gbàgbó ní òdodo, A se ààwè náà ní ọran-anyàn fun yín, gégé bí A ti se é ní ọran-anyàn fún àwọn t'ó síwájú yín, nítorí kí e lè bérù (Allāhu). 183 [Suuratul-Baqarah : 183].

Aawẹ ti kii şe ọranyan: Gégé bii gbigba aawẹ ojo aje ati ojọbọ ni gbogbo ọsẹ, ati gbigba aawẹ ojo mèta ni gbogbo oṣu, awọn ojo ti o si lọla ju ninu rẹ naa ni (13, 14, 15) ni gbogbo oṣu oju ọrun.

Ibeere kejidinlogoji: Darukọ ọla ti n bẹ fun gbigba awé oṣu Ramadan?

Idahun- Lati ọdọ Abu Hurairah (ki Ọlọhun yönü si i), dajudaju ojişẹ Ọlọhun (ki iké ati ọla Ọlọhun maa ba a) sọ pe: Ènikeni ti o gba aawẹ Ramadan pēlu igbagbọ ati ni ẹni tí n rankan esan lọdọ Ọlọhun; wọn yoo şe aforijin ohun ti o ti lo ninu eşe rẹ. Wọn fi ẹnu ko le e lori.

Ibeere kòkandinlogoji: Darukọ ọla ti n bẹ fun gbigba aawẹ aşegböré ni awọn oṣu ti kii şe Ramadan?.

Idahun- Lati ọdọ Abu Sa'eed Al-Khud'riy (ki Ọlọhun yönü si i) o sọ pe: Ojişẹ Ọlọhun (ki iké ati ọla Ọlọhun maa ba a) sọ pe: Ko si ẹru kankan ti yoo gba aawẹ ojo kan ni oju ọna Ọlọhun ayafi ki Ọlọhun titorí rẹ gbe oju rẹ jina si ina ni dedee aadörin ọdun Wọn fi ẹnu ko le e lori.

Itumọ “aadörin Khareef”; iyen ni pe: Aadörin ọdun.

Ibeere ogójì: Darukọ apa kan ninu awọn nnkan ti o le ba aawẹ je?

Idahun-

1- Mimòmò jẹun ati mimòmò mu.

2- Mimqomqo bi.

3- Kikuro ninu Isilaamu.

Ìbèrè kókanlelogoji: Ki ni awọn sunnah aawẹ gbigba?

Idahun-

1- Yiyara şinu

2- Saari jije ati lilò ọ lara.

3- Nini alekun lori awọn işe rere ati ijòsin.

4- Ki alaawẹ sọ nigba ti wọn ba bu u pe: Alaawẹ ni mi.

5- Şişe adua nigba ti a ba fẹ şinu.

6- Fifi eso dabinu tutu abi gbigbẹ şinu, ti ko ba si; ni o too kan omi.

Ìbèrè kejilelogoji: Sọ itumọ Hajj?

Idahun- Hajj: Oun ni ijòsin fun Qloahun Qba ti O ga pèlu ero lilò si ile Rẹ abeewo lati şe awọn işe kan pàtò ni asiko kan pàtò.

Qba ti ola Rẹ ga sọ pe:

﴿فِيهِءَاءِيْتُبَيِّنَتْمَقَامُإِبْرَاهِيمَوَمَنْدَخَلَهُوَكَانَءَامِنًاوَلِلَّهِعَلَىالثَّالِسِحِجُّالْبَيْتِ﴾

﴿مَنِأَسْتَطَاعَإِلَيْهِسَبِيلًاوَمَنْكَفَرَفِإِنَّاللَّهَغَنِيُّعَنِالْعَلَمِينَ﴾ [آل عمران: ٩٧]

{Allāhu şe àbèwò sí Ilé náà ní dandan fún àwọn ènìyàn, t'ó lágbára ònà tí ó máa gbà débè. Ènikéni tí ó bá sì şàì gbàgbó,dájúdájú Allāhu ni Qlórò tí kò bùkátà sí gbogbo ẹdá. 97} [Suuratul Aal Im'raan: 97]

Ibeere kétalelogoji: Mélòó ni awọn origun Hajj?

Idahun-

1 - Gbigbe aşọ áràmí wọ.

2 - Diduro si oke arafa

3 - Tawaaful Ifaadò.

4 - Sisa safa ati mar'wa

Ibeere kérinlelogoji: Ki ni ọla ti n bẹ fun Hajj?

Idahun- Lati ọdọ Abu Huraira (ki Ọlọhun yönü si i) o sọ pe: Eni tí o ba şe hajj nitorí Ọlọhun ti ko ba iyawo rẹ sun oorun ifé, ti ko si dá èṣè; yoo pada gęębi ọjọ ti iya Rẹ bi i. Bukhaari ati awọn ęłomiran ni wón gba a wa.

«Gege bii ọjọ ti iya rẹ bi i»: itumọ rẹ ni pe lai ni eşe kankan.

Ibeere 45: Salaye 'Umrah?

Idahun- 'Umrah: Oun ni jijosin fun Ọlọhun - ti ọla Rẹ ga - pęlu gbigbero ile Rẹ abowọ fun awọn işe kan ti wọn jẹ esa ni eyikeyi akoko.

Ibeere 46: Onka awọn origun 'Umrah?

Idahun

1- Gbigbe Harami.

3- Rırókirika ile Ọlọhun.

3- Sísá Safa ati Marwa..

Ibeere 47: Ki ni a n pe ni ijagun si oju-ọna Ọlọhun?

Idahun- Oun naa ni nina igbiyanju ati ikapa si ibi titan Isilāmu ka ati dida aabo bo o ati awọn Musulumi, tabi biba ota Isilaamu ati awọn Mùsùlùmí jagun.

Oba ti ọla Rẹ ga sọ pe:

﴿وَجَهَدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾

【التوبه: ٤١】

{ Kí e sì fi àwọn dúkiá yín àti èmí yin jagun fún èsin Allāhu. ìyen lóore jùlo fun yín tí e bá mò. 41 } [Suuratu At-Tawbah: 41].

*****

Ipin Itan Anabi.

1. Ibeere 1: Ki ni ɿdilé Anabi wa Muhammad (ki iké ati ɿla Qlohung maa ba a)?

Idahun- Oun ni Muhammad ɿmo Abdullah ɿmo Abdul Muttalib ɿmo Hāshim, ti Hāshim wa lati idile Quraysh, ti Quraysh wa lati iran larubawa, ti larubawa si jé arɔmɔdɔmɔ Ismā'īl ti Ismā'īl si jé ɿmo Ibrāhīm, ki iké ati ɿla ti o lola juló maa ba oun ati Anabi wa.

Ibeere 2: Ki ni orukò iya Anabi wa (ki iké ati ɿla Qlohung maa ba a)?

Idahun- Āminatu ɿmo Wahb.

Ibeere 3: Ìgbà wo ni baba rẹ ku?

Idahun- Baba rẹ ku ni Mèdina, ti oun si wa ni oyún, ti wọn o tii bi i (ki iké ati ɿla Qlohung maa ba a)

Ibeere 4: Ìgbà wo ni wọn bi Anabi (ki iké ati ɿla Qlohung maa ba a)?

Idahun- Ni ɿdún eleerin, ni ɿjọ Monday (aje) ninu oṣù Rabī'ul awwal.

Ibeere 5: Ilu wo ni wọn ti bi i?

Idahun- Ni Mèka..

Ibeere 6: Awọn wo ni awọn ti wọn fun un ni ɔyàn ati awọn ti wọn toju rẹ lẹyin iya rẹ.

Idahun-

Erubinrin ti baba rẹ sọ di ɿmoluabi ti n jé Ummu Ayman.

Erubinrin ti ɿmo-ìyá baba rẹ Abū Lahab sọ di ɿmoluabi ti n jé Thuwaybah.

Halímatu As-Sa'diyyah.

Ibeere 7: Ìgbà wo ni ìyá rẹ ku?

Idahun- Iya rẹ ku nígbà tí o wa ni ọmọ ọdun meji, ti baba baba rẹ Abdul Muttalib si gba a tọ.

Ibeere 8: Ta ni o gba a tọ lẹyin iku baba baba rẹ Abdul Muttalib??

Idahun- Baba baba rẹ ti n ṣe Abdul Muttalib ku nígbà tí o wa ni ọmọ ọdun mejo, ti ọmọ-iyá baba rẹ Abū Tālib si gba a tọ.

Ibeere 9: Ìgbà wo ni o ṣe irin-ajo pẹlu ọmọ-iyá baba rẹ lọ si ilu Shām?

Idahun- O ṣe irin-ajo pẹlu ọmọ-iyá baba rẹ lọ si Shām ti ojo ori rẹ si je ọdun mejila.

Ibeere 10: Ìgbà wo ni irin-ajo rẹ elekeji wáyé?

Idahun- Irin-ajo rẹ elekeji wáyé nipa òwò kan ti o ṣe pẹlu owó Khadījah - ki Ọlōhun yönü si i -, nígbà tí o wa şeri pada, o- ki iké ati ọla Ọlōhun maa ba a- wa fẹ e (Khadījah).

Ibeere 11: Ìgbà wo ni awọn Quraysh tun Ka'bah mọ?

Idahun- Awọn Quraysh tun Ka'bah mọ nígbà tí ó wà ní ọmọ ọdun marunlelogbon.

Wọn si fi ṣe adajọ nígbà tí wọn yapa nipa ẹniti yio gbe okuta dudu si aaye rẹ, ni o wa gbe e si inu aşo, o wa pa idile kóókan laṣẹ ki wọn mu eti kóókan nibi aşo náà, ti wọn si je idile mẹrin, nígbà tí wọn wa gbe e de aaye rẹ, o fi ọwọ rẹ gbe e si ibẹ (ki iké ati ọla maa ba a)..

Ibeere 12: Ọmọ ọdun melo ni i nígbà tí wọn gbe e dide? Ta ni wọn si ran an si?

Idahun- Ojọ ori rẹ je ogoji ọdun, wọn si gbe e dide si gbogbo eeyan patapata ni Olufunni niroo idunnu ati olukilò iya fun ni.

Ibeere 13: Ki ni akokó nkan ti Wahyi (Imisi) béré pélure?

Idahun- Ala ododo, ko waa nii la ala kankan ayaafi ki o wa gégé bii imolé owuro..

Ibeere 14: Bawo ni işesí rę şiwájú Wahyi (Imisi)? Àti pé ìgbà wo ni Wahyi sokale fun un ni igba akokó?

Idahun- O jẹ eni tí maa n şe ijosin fun Ọlọhun ninu kòtò Hirā ti o si maa mú èsè dání fun un.

Wahyi (imisi) si sokale fun un, nígbà tí o wa nínú koto naa leniti n şe ijosin..

Ibeere 15: Kí ni akokó nkan ti Ọlọhun sokale ninu Al-Qur'āni?

Idahun- Gbolohun Qba ti ọla Rę ga pe:

﴿أَقْرَأَ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿١﴾ حَلَقَ الْإِنْسَنَ مِنْ عَلَقٍ ﴿٢﴾ أَفْرُأُ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ﴾

﴿الَّذِي عَلَمَ بِالْقَلْمَنِ ﴿٣﴾ عَلَمَ الْإِنْسَنَ مَا لَمْ يَعْلَمْ﴾ [العلق: ١ - ٥]

Ké (al-Kur'ān) pélú orúkọ Olúwa rę, Eni tí Ó dá èdá. 1 Ó şèdá èníyàn láti ara èjè dídì. 2 Ké e. Olúwa rę ni Alápòn-ónlé jùlò. 3 Eni tí Ó fi ìmò nípa gègé ikòwé mọ èníyàn. 4 Ó fi ìmò tí èníyàn kò mọ mọ ón. 5 [Suuratul Alaq: 1 - 5]

Ibeere 16: Ta ni eni akokó ti o ni igbagbọ si iranşe rę?

Idahun: Nínú awọn ọkunrin: Abubakr' As-sideeq, ninu awọn obinrin: Khadijah ọmọ Khuwaylid, ninu awọn ọmọ keekeeke: Aliyy ọmọ Abuu Taalib, ninu awọn ẹru tì o ti di ọmọ: Zaid ọmọ Haaritha, ninu awọn ẹru: Bilaal Al-Habashiy (ki Ọlọhun yönü si wọn) ati awọn miran.

Ibeere 17: Bawo ni ipepe sinu Isilaamu şe waye?

Idahun: Ipepe waye ni kókó fun nñkan bí ọdún mèta, lèyin naa ni o (ki ike ati ọla Ọlọhun maa ba a) paşe pélure ipepe gbangba.

Ibeere 18: Kí ni işesi Anabi (ki iké ati ola Olóhun maa ba a) ati awọn ti wọn gba a gbọ wa lẹyin ti ipepe gbangba waye?

Idahun - Áwọn ọṣebọ fi şuta kan an gan ati awọn Musulumi, titi ti o fi yonda fun awọn olugbagbọ ododo lati şe hijira lo si ọdò Najaashi ni ile Habasha.

Awọn ẹlebọ si fi ẹnu kò lati fi şuta kan an, ati lati pa a (**ki iké ati ola Olóhun maa ba a**). Olóhun wa dáàbò bo o, ti O si rögbayika rẹ pèlu ẹgbọn baba rẹ tii şe Abuu Taalib lati le baa daabo bo o kuro lọwó wọn..

Ibeere 19: Ta ni ẹniti o ku ni ọdun ẹlẹkewaa lati igba ti wọn ti gbe e (ki iké ati ola Olóhun maa ba a) dide?

Idahun- Ẹgbọn baba rẹ tii şe Abuu Taalib ati iyawo rẹ tii şe Khadeejah (**ki Olóhun yönü si i**) kú.

Ibeere 20: Igba wo ni Israa' ati Mi'raaj waye?

Idahun: O wa ni ọmọ ọdun àádóta. Olóhun si şe awọn irun márùn-ún ni ọranyan le e lori.

Idahun: Israa': Lati Moşalaşı abeewo lọ si Moşalaşı Aq'saa.

Mi'raaj: Oun waye lati Moşalaşı Aq'saah titi lọ si Sid'ratil mun'taha..

Ideahun 21: Bawo ni Anabi (ki iké ati ola Olóhun maa ba a) şe n pe awọn eeyan ni ita makkah.?

Idahun: O maa n şe ipepe fun awọn ara ile Taaif, o si maa n fi ara rẹ han wọn ni àwọn aaye ipadepo awọn eeyan titi ti awọn Ansóor fi de lati ilu Mèdina ti wọn si gba a gbọ, wọn si tun gba ọwó rẹ ni ti adehun lati ran an lówó.

Ibeere 22: Igba melo ni Anabi (ki iké ati ola Olóhun maa ba a) fi wa ni Mèka ti n pe awọn eeyan?

Idahun- O lo ọdun mètala nibe.

Ibeere 23: Nibo ni Anabi (ki iké ati ọla Ọlōhun maa ba a) şe hijira lọ?

Idahun: O şe e lati Makkah lọ si Mèdina.

Ibeere 24: Igba melo ni o lo ni Mèdina?

Idahun: Ọdun méwàá ni in..

"Ibeere eleękarundinlógbon: Ki ni nnkan ti wọn şe ni oranyan le e lori ni Mèdina ninu awọn ofin Isilaamu?

Idahun- wọn şe yiyo zakah ni oranyan le e lori, ati aawé gbigba, ati lilö si ile oluwa, ati jijagun si oju-ona Ọlōhun, ati pipe irun, ati eyi to yato si i ninu awọn ofin Isilaamu..

"Ibeere eleękerindinlógbon: Ki ni awọn to pataki ninu awọn ogun rẹ ti o kopa nibẹ -ki iké Ọlōhun ati ọla Rẹ maa ba a-?

Idahun- ogun badari nla."

."Ogun uhud."

"Ogun Al-Ahzâb "

Ogun şishi Mèka".

"Ibeere eleękətadinlógbon: ki ni eyi to keyin ninu nnkan ti wọn sokale ninu Kuraani?

"Idahun- ọro Rẹ -Oba ti ọla Rẹ ga:

﴿وَأَتَقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّ كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾

[البقرة: ٢٨١]

"{E bérù ojó kan tí wón máa da yín padà sí ọdò Allāhu. Léyìn náà, Wón máa san èmí kòjokan ní èsan ní èkún réré (nípa) ohun tí ó şe níşé. Wón kò sì níí şàbòsí sí wón 281}. " [Suuratul-Baqarah: 281].

"Ibeere eleękejidinlógbon: Igbà wo ni Anabi -ki iké Ọlōhun ati ọla Rẹ maa ba a- kú? Ati pe mélòó ni ọjọ ori rẹ?

"Idahun- o ku ni oṣu Robii'ul Awwal, ni ọdun eleękoakanla ni ọdun hijra, ti o si je ọmọ ọdún metalelogota.

Ibeere ẹlẹ́kókandinlögbọn: Dárúkọ awọn iyawo Anabi -ki iké Ọlōhun ati ọla Rẹ maa ba a- ?

- 1- Khadijah ọmọ Khuwailid -ki Ọlōhun yönü si i-
- 2- Saodah ọmọ Zam'ah- ki Ọlōhun yönü si i- "
- 3- A'ishah ọmọ Abu Bakr -ki Ọlōhun yönü si i- "
- 4- Hafsoh ọmọ Umar -ki Ọlōhun yönü si i- "
- 5- Zainab ọmọ Khuza'imoh -ki Ọlōhun yönü si i- "
- 6- Ummu Salamoh Hind ọmọ Abu Umayyah- ki Ọlōhun yönü si i- "
- 7- Ummu Habibah Romlah ọmọ Abu Sufyan- ki Ọlōhun yönü si i- "
- 8- Juwayriyah ọmọ Harith- ki Ọlōhun yönü si i- "
- 9- Maimuunah ọmọ Haarith- ki Ọlōhun yönü si i- "
- 10- Sofiyyah ọmọ Hayiy- ki Ọlōhun yönü si i- "
- 11- Zainab ọmọ Jahsh- ki Ọlōhun yönü si i- "

Ibeere 30: Awọn wo ni awọn ọmọ rẹ (ki iké ati ọla Ọlōhun maa ba a)?

Awọn ọkunrin mèta ni wọn:

Qāsim, oun si ni wọn fi maa n da a pe.

Ati Abdullāhi.

Ati Ibrāhīm.

Awọn Obinrin:

Fatima

Rukayyah

Ummu kulthuum

Zaynab

Gbogbo ọmọ rẹ pata, ati ara Khadījah ni wọn ti wa - ki Ọlōhun yönü si i - ayaafi Ibrāhīm, gbogbo wọn lo si ku şaaju rẹ ayaafi Fātimah to ku lęyin rẹ lęyin oṣu mēfa..

Ibeere 31: Darukọ apakan awọn iroyin Anabi - ki ike ati ọla Ọlọhun maa ba a - ti o jẹ ti şışeda rẹ?

O jẹ - ki iké ati ọla Ọlọhun maa ba a - ẹniti o wa ni iwontun-wönsi ninu awọn ọkunrin ni, ko kuru ko si ga, amo o wa laarin iyen, o jẹ ẹniti o funfun ti pupa dà papo mo ṣon - ki iké ati ọla maa ba a - o jẹ ẹniti irungbon rẹ pø, ti oju rẹ mejeeji si fè, ti ẹnu rẹ si tóbi, irun rẹ dudu gan-an, ejika rẹ mejeeji si tóbi, oorun rẹ si dun, ati èyí tí o yato si iyen ninu şışeda rẹ to rëwa (ki iké ati ọla Ọlọhun maa ba a)

Ibeere 32: Lori ki ni Anabi - ki iké ati ọla Ọlọhun maa ba a - fi awọn ijọ rẹ le?

Idahun- O fi ijọ rẹ sile - ki iké ati ọla Ọlọhun maa ba a - sori oju-ona ti o funfun, ti oru rẹ da bi ọsan rẹ, ẹnikan o si nii yé kuro nibẹ ayaafi ẹni iparun, ko si fi daadaa kan sile ayaafi ko juwe ijọ rẹ si i, ko si tun fi aburu kan sile ayaafi ki o kó fun wọn kuro nibẹ..

*****

Ipin Tafsīr

Ibeere 1: Ka Sūratul Fātiha ki o si şe alaye rę?.

Idahun- Sūratul Fātiha ati alaye rę:

"BismiLlāhir Rahmānir Rahīm

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾ الرَّحْمَنُ أَلْرَحِيمٌ ﴿٣﴾ مَالِكُ يَوْمِ الْحِسْبَارِ ﴿٤﴾ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿٥﴾ أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرَ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٧﴾﴾ [الفاتحة: ١-٧]

1 "Alhamdulillāhi robbil aalamiin 2" "Ar-Rahmānir Rahīm 3" "Mālīki yaomid dīn 4" "Iyyāka na'budu wa Iyyāka nastā'īn 5" "Ihdinaş şirātal mistaqīm 6" Sirātol Ladhīna an'amta 'alayhim gayril magdūbi 'alayhim walad dālīn} Sūratul Fātiha: 1-7.

Alaye

Won sə օ ni Sūratul Fātiah; latari wipe won béré iwe Ọlohung pəlu rę.

1- {BismiLlāhir Rahmānir Rahīm 1} maa béré kika Al-Qur'āni mi pəlu orukọ Ọlohung, ləniti n wa iranwọ pəlu Re ləniti n wa alubarika pəlu orukọ Re.

{Allāhu} itumọ rę ni: Əniti a maa josin fun l'ododo, ati pe won ki n pe elomiiran bęę yato si I- mimo n bę fun un.

{Ar-Rahmān} itumọ rę ni wipe: Oni ikę ti o gbaaye ti o kari gbogbo nkan.

{Ar-Rohīm} itumọ rę ni wipe: Əniti O ni ikę fun awon Mu'mini.

{Alhamdulillāhi robbil aalamiin 2} itumọ rę ni pe: Gbogbo iran ęyin ati pipe ti Ọlohung ni ni Əun nikān soso.

3- {Ar-Rahmānir Rahīm 3} itumọ rę ni pe: Oni ikę ti o gbaaye ti o kari gbogbo nkan, Oni ikę ti o maa de ədə awon Mu'mini.

4- {Māliki yaomid dīn 4}: Oun ni ojō igbende.

5- {Iyyāk na'budu wa Iyyāk nastā'īn 5} itumō rē ni pe: A o maa jōsin fun O ni Iwō nikan a o si tun maa wa iranwō Rē ni Iwō nikan.

6- {Ihdinas Sirātal mustaqīm 6}: Oun ni imōna lō si inu Isilaamu ati Sunnah.

7- {Sirātol Ladhīna an'amta 'alayhim gayril magdūbi 'alayhim walad dhālīn 7} itumō rē ni pe: Oju-ona awon ərusin Rē ti wōn jē eni ire ninu awon Anabi ati awon ti wōn tēle wōn, yato si əna awon Kristeni ati awon Jūù.

Wōn si tun şe e ni sunnah ki o sō lēyin kika a pe: (Āmīn) itumō rē ni pe: Jē ipe wa (da wa loun).

Ibeere 2: Ka Sūratuz Zalzalah ki o si şe alaye rē?.

Idahun- Sūratuz Zalzalah ati alaye rē:

"BismiLlāhir Rahmānir Rahīm"

﴿إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ﴿١﴾ وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ﴿٢﴾ وَقَالَ أَلِإِنْسَنُ مَا لَهَا ﴿٣﴾
يَوْمَئِذٍ تُحَدَّثُ أَخْبَارَهَا ﴿٤﴾ يَا أَنَّ رَبَّكَ أَوْحَى لَهَا ﴿٥﴾ يَوْمَئِذٍ يَصُدُّرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لَّيَرَوْا
أَعْمَلَهُمْ ﴿٦﴾ فَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ وَ ﴿٧﴾ وَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ وَ ﴿٨﴾
[الزلزلة: ١]

"{Idhā zulzilatil'ardu zilzālahā 1" "Wa 'akhrajatil 'ardu athqālahā 2" "Wa qālal insānu mālahā 3" "Yaoma idhin tuhaddithu akhbārahā 4" "Bi anna robbaka 'aoħālahā 5" "Yaoma idhin yasdurun nāsu ashtātan liyurao 'a'mālahun 6" "Fa man ya'mal mithqāla dharratin khoyron yarahu 7" Eni tí ó bá sì şe işe aburú ní òdīwòn əmo iná-igún, ó máa rí i 8}."
"[Surah Az-Zalzalah: 1 - 8]

Alaye

"1- {Izaa zul zilatil ardu zil zaalaha 1}: ti wən ba mi ilə ni mimi to le koko to jə wipe yio sələ si i ni ojə igbedide. "

"2- {Wa akh rajatil ardu athqaalaha 2}: ti ilə maa mu nnkan ti o wa ninu ə jade ninu awən oku ati nnkan to yato si wən. "

3- {Wa qaalal insaanu ma laha 3}: eniyan yo si wi pe ni əni ti ərə o ye: kini o mu ilə ti o n mi ti o si n daru?! "

4- {Yawmaa izin tuhaddithu akhbaaraha 4}: ni ojə nla yen ilə o ma sərə pəlu nnkan ti wən şe lori ə ninu rere ati aburu."

5- {Bi-anna rabbaka awhaa laha 5}: nitori pe dajudaju Oləhun lo fi məqəti O si pa a laşə pəlu iyən. "

"6- {Yawma iziny yas durun naasu ash tatal liyuraw a'maalahum 6}: ni ojə nla yen, eyi to jə pe ilə ma mi titi nibə, ti eniyan o ma jade lati inu aye işiro ni ijo, lati ri awən işə wən eyi to jə pe wən şe e ni ile-aye.

7- {Famaiy ya'mal mithqala zarratin khai raiy-yarah 7}: əni ti o ba şe işə to to odiwən awurebe kerere ninu awən işə rere ati daada, yo ri i ni iwaju rə. "

"8- {Wa maiy-y'amal mithqala zarratin sharraiy-yarah 8}: əni ti o ba şe işə ti odiwən ə ninu awən işə aburu; yo ri i ni iwaju rə. ".

"Ibeere kəta: ka Suratul A'diyah ki o si şe alaye e? .

"Idahun- Suratul A'diyah ati alaye e:

Bismillah hir Rahman nir Raheem

﴿وَالْعَدِيَّتِ ضَبْحًا ﴿١﴾ فَالْمُورِيَّتِ قَدْحًا ﴿٢﴾ فَالْمُغَيْرَتِ صُبْحًا ﴿٣﴾ فَأَنْزَنَ بِهِ نَفْعًا
فَوَسَطَنَ بِهِ جَمِيعًا ﴿٤﴾ إِنَّ الْإِنْسَنَ لِرَبِّهِ لَكَوْدُّ ﴿٥﴾ وَإِنَّهُ عَلَى ذَلِكَ لَشَهِيدٌ ﴿٦﴾ وَإِنَّهُ لَخَبِيتٌ
أَخْيَرٌ لَشَدِيدٌ ﴿٧﴾ * أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثَرَ مَا فِي الْقُبُورِ ﴿٨﴾ وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ﴿٩﴾ إِنَّ رَبَّهُمْ
بِهِمْ يَوْمٌ لَخَيْرٌ ﴿١٠﴾ ﴿العاديات: ١-١١﴾

{Wal'aadi yaati dabha 1 " "{Fal mooriyaati qadha 2 " "{Fal mugheeraati subha 3 " "{Fa atharna bihii naq'a 4 " "{Fawasatna bihii jam'a 5 " "{Innal-insaana lirabbihii lakanood 6 " "{Wa innahu 'alaa zaalika la shaheed 7 " {Wa innahu lihubbil khairi la shadeed 8 " "{Afala ya'lamu iza b'uthira ma fil kubuur 9 " "{Wa hussila maa fis suduur 10 " {Inna rabbahum bihim yauma 'izin lakhabeer 11} " [Sūratul Ādiyāt: 1 - 11].

Alaye:

1- {Wal 'ādiyāti dōbhā 1}: Olóhun buru pēlu awon eşin ti won maa n sare debi wípe won a maa gbó ohun eemi won latari lile ere sisa naa.

2- {Fal mūriyāti qad'hā 2}: O si tun buru pēlu awon eşin ti awon patako eşé won maa n sa ina nígbà tí won ba té apata látarí lile tité e won.

3- {Fal mugīrāti subhā 3}: O si tun búra pēlu awon eşin tii maa n kólu awon ọta ni aaro.

4- {Fa 'atharna bihi naq'ā 4}: Ti won ta eruku lala pēlu ere sisa won.

5- {Fa wasatna bihi jam'ā 5}: Won si tun bę gjia papo pēlu awon afesinjagun won si aarin awon ọta.

6- {Innal insāna li Robbihi la kanūd 6}: Dajudaju ọmóniyan eniti maa n kó daadaa ti Oluwa rę n fę lati ọdó rę ni.

7- {Wa innāhu 'alā dhālika la shahīd 7}: Ati pe dajudaju oun naa n jérii lori kikó daadaa rę (şise aimoore rę).

8- {Wa innāhu li hubbil khayri la shadīd 8}: Ati pe dajudaju latari ife aféju rę si owo, yio maa şe ahun pēlu rę.

9- {Afalā ya'lamu izaa bu'thira mā fil qubūr 9}: Şe ọmóniyan ti n gba etan pēlu isëmi aye o wa mọ wípe nígbà tí Olóhun ba gbe nkan ti o wa ninu ile ni awon oku jade ti O si

tun mu wọn jade lati inu ile fun işiro ati esan wipe dajudaju alamori naa ko ri bi oun şe n ro o?

10- {Wa hussila mā fis suduur 10}: Wọn o şe afihan gbogbo nkan ti o wa ninu awọn ọkan ni awọn erongba ati awọn adisokan ati nkan miran yato si i.

11- {Inna Röbbahum bihim yaoma'idhin la khabır 11}: Dajudaju Oluwa wọn ni Alamotan nipa wọn ni ojo yen, ti nkankan o si nii pamọ fun un ninu alamori awọn eru Rę, ti Yio si san wọn ni esan lori iyen.

Ibeere 4: Ka Sūratul Qāri'ah ki o si şe alaye rę?

Idahun- Sūratul Qāri'ah ati alaye rę:

"BismiLlāhir Rahmānir Rahīm"

الْقَارِعَةُ ﴿١﴾ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٢﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٣﴾ يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَأَنْفَرَاضٍ
الْمَبْثُوثٌ ﴿٤﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ﴿٥﴾ فَأَمَّا مَنْ ثَقَلَتْ مَوَازِينُهُ ﴿٦﴾ فَهُوَ فِي
عِيشَةٍ رَّاضِيَةٍ ﴿٧﴾ وَأَمَّا مَنْ حَفَّتْ مَوَازِينُهُ ﴿٨﴾ فَأَمْمُهُ هَاوِيَةٌ ﴿٩﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَةُ ﴿١٠﴾ نَارٌ
حَامِيَةُ ﴿١١﴾ [القارعة: ١١-١]

"Al-Qāri'ah 1" "Mal qāri'ah 2" "Wa mā adraka mal qāri'ah 3" "Yaoma yakūnun nāsu kal farāshil mabthūth 4" "Wa takūnul jibālu kal 'ihnīl manfūsh 5" "Fa ammā man thaqlat mawāzīnuhu 6" "Fa huwa fi 'ishatin rādiyah 7" "Wa ammā man khaffat mawāzīnuhu 8" "Fa ummuhi hāwiyyah 9" "Wa mā adraka mā hiyah 10" "Nārun hāmiyyah 11} [Sūratul Qāri'ah: 1 - 11].

Alaye:

1- {Al-Qāri'ah 1}: Asiko ti yio maa lu awọn ọkan awọn eniyan latari titobi iberu rę.

2- {Mal qāri'ah 2}: Ki ni n jẹ asiko yii ti yio maa lu awọn ọkan awọn eniyan latari titobi iberu rę?

3- {Wa mā adraka mal qāri'ah 3}: Ki lo mu ọ mọ - ire Ojişे - nkan ti n jẹ asiko yii ti yio maa lu awọn ọkan awọn eniyan latari titobi iberu rę? Dajudaju oun ni ojo igbedide.

4- {Yaoma yakūnun nāsu kal farāshil mabthūth 4}: Ojo ti yio maa lu awon ɔkan awon eniyan, wọn o waa da gégé bí afopina ti wọn fònka sìhìn-ín sòhùn-ún.

5- {Wa takūnul jibālu kal 'ihnil manfūsh 5}: Ati pe awon oke o wa da gégé bii òwú ti wọn fi kùmò lù ki o le lè, látara yíyára rẹ.

6- {Fa ammā man thaqulat mawāzīnuhu 6}: Amo ẹni tí awon işe rere rẹ ba tésunwọn ju awon işe aburu rẹ lo.

7- {Fa huwa fī 'īshatin rādiyah 7}: Nitori naaoun o maa bẹ ninu isëmi kan ti yio yọ ọ ninu ti yio maa ri i ninu aljanna.

8- {Wa ammā man khaffat mawāzīnuhu 8}: Amo ẹniti awon işe aburu rẹ ba tésunwọn ju awon işe rere rẹ lo.

9- {Fa ummuhu hāwiyah 9}: Ibugbe rẹ ati ibudo rẹ ni ojo Igbedide ni Jahannama.

10- {Wa mā adrāka mā hiyah 10}: Ki ni o mu ọ mọ - ire Ojiṣe - nkan naa?!

11- {Nārun hāmiyah 11}: Oun ni ina kan ti igbona rẹ le gidi.

Ibeere 5: Ka Sūratut Takāthur ki o si şe alaye rẹ?

Idahun- Sūratut Takāthur ati itumọ rẹ:

"BismiLlāhir Rahmānir Rahīm"

الْهُنَّكُمْ أَتَكَاثُرُ ① حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرِ ② كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ③ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ
تَعْلَمُونَ ④ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ⑤ لَتَرَوْنَ الْجَحِيمَ ⑥ ثُمَّ لَتَرَوْنَهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ⑦
ثُمَّ لَتُسْكَلَنَّ يَوْمَ إِذْ عَنِ الْنَّعِيمِ ⑧ [النَّكَاثُرُ: ٨-١]

{'Alhākumut takāthur 1" "Hattā zurtumul maqābir 2" "Kallā saofa ta'lamūn 3" "Thumma Kallā saofa ta'lamūn 4" "Kallā lao ta'lamūna 'ilmal yaqīn 5" "La tarawunnal jahīm 6" "Thumma la tarawunnahā 'aynal yaqīn 7" " Thumma la tus'alunna yaoma'idhi 'anin na'im 8} "[Sūratut Takāthur: 1 - 8]"

Alaye:

1- {Alhākumut takāthur 1}: Imaa şe iyanran pēlu awon dukia ati awon ɔmɔ ti ko airoju ba yin - eyin eniyan - kuro nibi itele Olōhun.

2- {Hattā zurtumul maqābir 2}: Titi ti e fi ku ti e si wō inu awon sàrèè yin.

3- {Kallā saofa ta'lamūn 3}: Ko yé fun yin ki işe iyanran yin pēlu rē (awon dukia ati ɔmɔ) o ko airoju ba yin kuro nibi itele Olōhun, e maa pada mō atunbotan ikoairoju yēn.

4- {Thumma Kallā saofa ta'lamūn 4}: Léyin naa e maa mō atunbotan rē.

5- {Kallā lao ta'lamūna 'ilmal yaqīn 5}: Ododo ni ka ni pe e mō ni amodaju wipe wōn yio gbe yin dide si ɔdō Olōhun, ati pe Yio san yin ni ɛsan awon işe yin, e ko nii ko airoju pēlu imaa şe iyanran pēlu awon dukia ati awon ɔmɔ yin.

6- {La tarawunnal jahīm 6}: Mo fi Olōhun bura e maa ri ina ni ɔjō Igbedide.

7- {Thumma la tarawunnahā 'aynal yaqīn 7}: Léyin naa e maa ri i ni riri ti o daju ti ko si iyemeji nibē.

8- {Thumma la tus'alunna yaoma'idhin 'anīn na'im 8}: Léyin naa Olōhun o maa bi yin leere ni ɔjō yen nipa nkan ti o fi şe idera le yin lori ninu alaafia ati ɔrō ati nkan miran yato si mejeeji..

Ibeere 6: Ka Sūratul Asri ki o si şe alaye rē?.

Idahun- Sūratul Asri ati alaye rē:

"Bismillāhir Rahmānir Rahīm"

وَالْعَصْرِ ① إِنَّ الْإِنْسَنَ لَفِي خُسْرٍ ② إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا

بِالْحُقْقِ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبَرِ ③ [العصر: ٣-١]

{Wal Asri 1 " "Innal insāna lafī khusri 2" "Illāl Ladhīna 'āmanū wa 'amilus sālihāti wa tawāsao bil haqqi watawāsao bis sobr 3}" [Suuratul-Asr: 1-3].

Alaye:

1- {Wal Asri 1}: Qba ti mimo n bē fun bura pēlu igba.

2- {Innal insāna lafī khusri 2}: itumō rē ni pe: Gbogbo eeyan n bē ninu adinku ati iparun.

3- {Illāl Ladhīna 'āmanū wa 'amilus soolihaat wa tawāsao bil haqqi watawāsao biş şobr 3}: Ayaafi əniti o ba ni ighbagbo ti o si tun şe işe rere, pēlu iyen wọn tun pepe lō si idi ododo ti wọn si tun şe suuru lori rē, nitori naa awon wonyii ni wọn ti la kuro ninu ofo.

Ibeere 7: Ka Sūratul Humazah ki o si şe alaye rē?.

Idahun- Sūratul Humazah ati alaye rē:

"BismiLlāhir Rahmānir Rahīm"

﴿وَيُلِّكُّلُّ هُمَرَةٍ لَّمَرَةٍ ﴾١﴿الَّذِي جَمَعَ مَا لَا وَعَدَدَهُ﴾ ٢﴿يَحْسِبُ أَنَّ مَالَهُ أَحَدٌ هُوَ كَلَّا﴾
﴿لَيُبَدِّلَنَّ فِي الْخُطَمَةِ﴾ ٣﴿وَمَا أَدْرَنَّاكَ مَا الْخُطَمَةُ﴾ ٤﴿نَارُ اللَّهِ الْمُوْقَدَةُ﴾ ٥﴿أُلَّتِي تَطَلَّعَ عَلَى﴾
﴿الْأَفْعَدَةِ﴾ ٦﴿إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّؤْصَدَةٌ﴾ ٧﴿فِي عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍ﴾ ٨﴿[الهمزة: ٩-١]

"{Wailul-likulli humazatil-lumazah 1 " "Allazee jama'a maalan wa 'addadah 2 " "Yahsabu anna maalahuu akhladah 3 " "Kallaa; layumbazanna fil hutamah 4 " "Wa maa adroqka mal-hutoma 5 " "Naarul Lōqhil mu'kodah 6 " "Allatii tattoilih 'alal af'hidah 7 " "Innahaa 'alaihim muh'sodah 8 " "Fii 'amadim mumaddadah 9}" [Surah Al-Humazah 1 - 9]."

"Alaye:"

1- {Wailul-likulli humazatil-lumazah 1}: Atúbötán to buru ati iya to le koko n bē fun əni ti o pō ni ɔro-eyin fun àwọn eeyan ati biba wọn je."

"2- {Allazee jama'a maalan wa 'addadah 2}: Eni ti o je pe ironu rę ni kiko owo jọ ati kika a, ko si ironu miiran fun un yatọ si iyen. "

3- {Yahsabu anna maalahooo akhladah 3}: Ti o n ro pe dajudaju owo rę eyi to je pe o kojọ pe yio la a kuro nibi iku, ti yo wa maa şe gbere ni isemi aye. "

"4- {Kallaa; layumbazanna fil hutamah 4}: Ərə kii şe bi alaimokan yii şe ro, dajudaju wọn maa ju u sinu ina jahannamọ eyi ti o maa n run gbogbo nnkan ti wọn ba ju sibè nitori ilekoko agbara to n be fun un. "

"5- {Wa maa adraaka mal-hutamah 5}: Ki ni o mu օ mò - iwọ Ojisẹ- ki ni ina yii to je pe o maa n run gbogbo nnkan ti wọn ba ju sibè?! "

"6- {Naarul laahil-mooqada 6}: Dajudaju oun ni ina Ọlohung ti o n jò geregere"

"7- {Allatee tattali'u 'alal af'idah 7}: Èyí to je pe o maa n ti inú ara àwọn èèyàn bọ sinu awọn ọkan wọn. "

"8- {Innahaa 'alaihim mu'sada 8}: Dajudaju wọn maa ti i mọ awọn ti a n fi iya je. "

"9- {Fee 'amadin mumaddadah 9}: Pèlú àwọn òpó kìràbìti ti wọn gùn ti wọn ko fi nii le jáde kúrò nibẹ...

"Ibeere kẹjọ: Ka Suuratul Fiil, ki o si şe alaye e? ..

Idahun- Suuratul Fiil ati alaye e: "

"Bismillah hir Rahman nir Raheem "

﴿أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِإِصْحَابِ الْفِيلِ ﴿١﴾ أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ﴿٢﴾ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَايِيلَ ﴿٣﴾ تَرْمِيهِمْ بِحَجَارَةٍ مِّنْ سِجِيلٍ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّا كُوِلٍ﴾ ﴿٥﴾

[الفيل: ٥-١]

"{Alam tara kaifa fa'ala rabbuka bi as'haabil feel 1 " "Alam yaj'al kaidahum fee tadleel 2 " "Wa arsala 'alayhim tayran 'abābil 3" "Tarmīhim bi hijāratim min sijjil 4" " Fa ja'alahum ka 'asfin ma'kūl 5} * [Sūratul Fil: 1 - 5].

Alaye

1- {Alam taro kayfa fa'ala Røbbuka bi as'haabil fil 1}: Şe o wa mo - ire ojişə- bi Oluwa rę şe şe Abrahatu ati awon eeyan rę awon eleerin nigba ti won fę wo ka'bah?!

2- {Alam yaj'al kaydahum fī tadlīl 2}: Olóhun ti so ipètepèrò aburu wọn lati wo o di anu, ọwọ wọn ko si tun te nkan ti wọn fę lati siju awon eeyan kuro ni ka'bah, ọwọ wọn ko si te nkankan ninu rę.

3- {Wa arsala 'alayhim tayran 'abābil 3}: O si tun gbe awon eyę kan dide si wọn ti wọn wa ba wọn nijonijo.

4- {Tarmīhim bi hijāratin min sijjil 4}: Ti wọn n ju wọn ni oko lati ara amò ti o le bii òkúta.

5- {Fa ja'alahum ka 'asfin ma'kūl 5}: Olóhun wa şe wọn gégé bí ewe irugbin ti awon ẹranko ti je e ti o si tun ti te e molę...

9Ibeere 9: Ka Sūratu Quraysh ki o si şe alaye rę?

Idahun- Sūratu Quraysh ati alaye rę:

"BismiLlāhir Rahmānir Rahīm"

﴿لَيَلَفِ قُرَيْشٌ ﴿١﴾ إِنَّهُمْ رِحْلَةُ الْشَّتَاءِ وَالصَّيفِ ﴿٢﴾ فَلَيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ﴿٣﴾

﴿أَلَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَأَمْنَهُمْ مِنْ حَوْفٍ ﴾ ﴿٤﴾ [Quraysh: 1-4]

"{Li 'ilāfi Quraysh 1 " "Ilāfihim rihlatash shitā'i was sayf 2" " Fal ya'budū robba hādhā bayt 3" "Allādhī 'at'amahum min jū'in wa āmanahum min khaof 4} [Sūratu Quraysh 1 - 4].

Alaye:

1- {Li 'ilāfi Quraysh 1}: Itumọ iyen ni nkan ti wọn ti ba saaba ni şişe irin-ajo ni asiko ọyé ati ni asiko ooru.

2- {'Ilāfihim rihlatash shitā'i was sayf 2}: Irin-ajo asiko ọyé lọ sí ilu Yemen, ati irin-ajo asiko ooru lọ sí ilu Shām ləniti ọkan wọn bale.

3- {Fal ya'budū robba hādhal bayt 3}: Ki wọn yaa maa sin Allāhu Oluwa ile abowó yii ni Oun nikan şoşo, Ənití O şe irin-ajo yii ni irqun fun wọn, ti wọn o si gbodó mu nkankan mó Ọn ni orogun.

4- {Allādhī 'at'amahum min jū'in wa āmanahum min khaof 4}: Ənití maa n fun wọn ni jijé ninu ẹbi, ti si maa n fi ọkan wọn balé ninu ipaya, pəlu nkan ti O fi si awọn ọkan awọn larubawa ni imaa gbe ile abowó naa tobi, ati imaa gbe awọn olugbe ibe tobi.

Ibeere 10: Ka Sūratul Mā'ün ki o si şe alaye rę.

Idahun- Sūratul Mā'ün ati alaye rę:

"BismiLlāhir Rahmānir Rahīm

﴿أَرَعِيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْدِيْنِ ﴿١﴾ فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ ﴿٢﴾ فَوَيْلٌ لِّلْمُصَلِّيْنَ ﴿٣﴾ الَّذِيْنَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ﴿٤﴾ الَّذِيْنَ هُمْ يُرَاءُوْنَ ﴿٥﴾ وَيَمْنَعُوْنَ الْمَاعُوْنَ ﴿٦﴾﴾ [al-a'aṣr: ١-٧]

"{Ara'aytal ladhi yukaddhibu bid dīn 1" "Fa dhālikal ladhi yaduhhul yatīm 2" "Walā yahuddu 'alā ta'āmil miskīn 3" "Fa waylun lil musolliin 4" "Allādhīna hum 'an solaatihim sāhūn 5" "Alladhīna hum yurā'ūn 6" "Wa yamna'ūnal mā'ūn 7}" "[Sūratul Mā'ün: 1 - 7].

Alaye:

1- {Ara'aytal ladħi yukaddhibu bid dīn 1}: Njē o mō əni tí maa n pe əsan ti əjø Igbedide ni irø.

2- {Fa dhālikal ladħi yaduhhul yatīm 2}: Oun ni əni naa ti maa n fi agbara le əmō orukan danu kuro nibi gbigbø bukaata rę.

3- {Walā yahuddu 'alā ta'āmil miskīn 3}: Ko si ki n ə se əmi rę ni ojukokoro, ko si tun ki n ə se əlomiran ni ojukokoro lori fifun alaini ni ounjē.

4- {Fa waylun lil musalliin 4}: Nitorí naa iparun ati iya ko maa bę fun awọn kirunkirun.

5- {Allādhīna hum 'an salaatihim sāhūn 5}: Awọn ti wọn maa n gbagbera kuro nibi Irun wọn, ti wọn o si ki n bikita pēlu rę titi ti asiko rę o fi lę.

6- {Alladhīna hum yurā'ūn 6}: Awọn ti wọn maa n ə se şekarimi pēlu Irun wọn ati awọn işe wọn, wọn o si ki n mō işe kanga fun Əloħun.

7- {Wa yamna'ūnal mā'ūn 7}: Wòn o si maa kə lati ə se iranlōwö fun əni tí o yatə si wòn pēlu nkan ti ko si inira kankan nibi şise iranlōwö pēlu rę.

Ibeere 11: Ka Sūratul Kaothar ki o si ə se alaye rę?

Idahun- Sūratul Kaothar ati alaye rę:

" BismiLLāhir Rahmānir Rahīm "

﴿إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ۚ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَخْرُجْ ۚ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ۚ﴾ [الکوثر: ١-٣]

{Innā a'taynākal kaothar 1 " " Fa salli li robbika wanhar 2 " " Inna shāni'aka huwal 'abtar 3} " [Suuratul-Kawthar: 1-3].

Alaye

1- {Innā a'taynākal kaothar 1}: Dajudaju Awa ni A fun ọ - ire Ojişẹ - ni oore ti o pọ, ninu rẹ naa si ni abata Kaothar ninu al-Jannah.

2- {Fa salli li robbika wanhar 2}: Nitori naa dúpé fun Olóhun rẹ lori idera yii, pēlu ki o kirun fun Un ki o si pa ἑran fun Un ni Oun nikan şoso, yato si nkan ti awọn ọşebọ maa n şe nibi imaa wa asunmọ awọn orişa wọn pēlu pipa nkan fun wọn.

3- {Inna shāni'aka huwal 'abtar 3}: Dajudaju ẹniti ba n binu rẹ (korira rẹ) oun ni ẹniti o ja kuro nibi gbogbo daadaa, ẹni igbagbe ti o şe wipe ti wọn ba ranti rẹ wọn o ranti rẹ pēlu aburu ni.

Ibeere 12: Ka Sūratul Kāfirūn ki o si şe alaye rẹ?.

Idahun- Sūratul Kāfirūn ati alaye rẹ:

"BismiLlāhir Rahmānir Rahīm"

﴿ قُلْ يَأَيُّهَا الْكَفِرُونَ ۝ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ۝ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ۝ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ ۝ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ۝ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِي دِينِ ۝ ﴾
[الكافرون: ٦-١]

"{Qul yā ayyuhal kāfirūn 1" "Lā a'budu mā ta'budūn 2"
"Walā 'antum 'ābidūna mā a'budu 3" "Walā anā 'ābidun mā 'abadtum 4" "Walā 'antum 'ābidūna mā a'budu 5" "Lakum dīnukum waliya dīni 6}" [Suuratul-Kafirun: 1-6].

Alaye

1- {Qul yā ayyuhal kāfirūn 1}: Sọ - ire Ojişẹ - pe mo pe ẹyin ti ẹ şe aigbagbọ pēlu Olóhun.

2- {Lā a'budu mā ta'budūn 2}: Mi o nii sin nkan ti ẹ n sin ni awọn orişa lōwolowọ báyíí ati ni ọjọ iwaju.

3- {Walā 'antum 'ābidūna mā a'budu 3}: Ati pe eyin o nii sin nkan ti emi n sin, Oun naa ni Allāhu ni Oun nikān şoşo.

4- {Walā anā 'ābidun mā 'abadtum 4}: Ati pe emi o nii sin nkan ti ẹ n sin ni awọn orişa.

5- {Walā 'antum 'ābidūna mā a'budu 5}: Ati pe eyin o nii sin nkan ti emi n sin, Oun naa ni Allāhu ni Oun nikān şoşo.

6- {Lakum dīnukum waliya dīni 6}: Ti yin ni ẹsin yin ti ẹ da silé funra yin, temi naa si ni ẹsin mi ti Ọlohung sōkalé fun mi..

Ibeere 13: Ka Sūratun Nasr ki o si şe alaye rę?..

Idahun- Sūratun Nasr ati alaye rę:

"BismiLlāhir Rahmānir Rahīm"

﴿وَالْعَصْرِ ﴿١﴾ إِنَّ الْإِنْسَنَ لَفِي حُسْرٍ ﴿٢﴾ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّلِحَاتِ وَتَوَاصَوْا﴾

﴿بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبَرِ﴾ [العصر: ١-٣]

"{Idhā jā'a nasrul Lāhi wal fath 1" "Wa ra'aytan nāsa yadkhulūna fī dīnil Lāhi afwājā 2" "Fa sabbih bi hamdi rabbika wastagfirhu innahu kāna tawwābā 3}" "[Sūratun Nasri: 1 - 3]"

Alaye:

3- {Idhā jā'a nasrul Lāhi wal fath 1}: Ti aranse Ọlohung ba ti de fun ẹsin rę - ire Ojisę -, ati fífún un ní agbára, ti şishi Mèka si şele.

2- {Wa ra'aytan nāsa yadkhulūna fī dīnil Lāhi afwājā 2}: Wàá ri awọn eeyan ti wọn o maa wọ inu Isilaamu ni ikọ kan leyin ikọ miran.

3- {Fa sabbih bi hamdi rabbika wastagfirhu innahu kāna tawwābā 3}: Lọ mọ wipe dajudaju iyen ami ipari işe ti wọn tori rę gbe ọ dide ni, nitori naa şe afomọ pēlu fifi eyin fun Oluwa rę, ki o fi wa aforijin lọdọ rę, dajudaju Oun ni Olugba-

tuuba ti maa n gba tuuba awon ेrusin Rę, ti si tun maa n şe aforijin fun wọn..

Ibeere 14: Ka Sūratul Masad ki o si şe alaye rę?

Idahun- Sūratul Masad ati alaye rę:

"BismiLlāhir Rahmānir Rahīm"

﴿تَبَّتْ يَدَآ أَيِّ لَهِبٍ وَتَبَّ ۝ مَا أَغْنَى عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ۝ سَيَصْلَانَ نَارًا ذَاتَ
لَهَبٍ ۝ وَأَمْرَأَتُهُ وَحَمَالَةَ الْحَطَبِ ۝ فِي جِيدَهَا حَجْلٌ مِنْ مَسَدٍ ۝﴾ [المد: ٥-١]

{Tabbat yadā abī lahabin wa tabba 1} "Mā agnā 'anhu māluhu wa mā kasaba 2" "Sa yaslaa nāran dhāta lahab 3" "Wamra'atuhu hammālatal hatab 4" "Fī jīdihā hablun min masad 5} "[Sūratul Masad: 1 - 5]"

Alaye

1- {Tabbat yadā abī lahabin wa tabba 1}: Ọwọ mejeeji ọmọ-iyá baba Anabi - ki iké ati ọla Olóhun maa ba a - tii şe Abu Lahabi ọmọ Abdul Muttalib ti p'ofo latari ipofo işe rę, nitori pe o maa n fi ruta kan Anabi - ki iké ati ọla Olóhun maa ba a -, nitori naa wahala rę ja si ofo.

2- {Mā agnā 'anhu māluhu wa mā kasaba 2}: Ki ni nkan ti dukia ati ọmọ rę fi şe e ni anfaani? Wọn o lee ti iya danu fun un, bẹẹ si ni wọn o lee fa iké wa fun un.

3- {Sa yaslaa nāran dhāta lahab 3}: Yio si wọ ina eléjò fòfò, ti yoo maa fojú winá ooru rę.

4- {Wamra'atuhu hammālatal hatab 4}: Iyawo rę Ummu Jamīl naa o wọ ọ (ina), ẹniti o şe wípe o maa n ni Anabi lara pélù dida ẹgun si oju-ona rę.

5- {Fī jīdihā hablun min masad 5}: Okun kan ti wọn lọ yanjú (daadaa) wa ni orun rę ti wọn o fi wọ ọ lọ si inu ina..

Ibeere 15: Ka Sūratul Ikhlas ki o si şe alaye rę?

Idahun- Sūratul Ikhlas ati alaye rę:

"BismiLlāhir Rahmānir Rahīm

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۖ إِلَهُ الْصَّمَدُ ۖ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوْلَدْ ۖ وَلَمْ يَكُنْ لَّهُ كُفُواً أَحَدٌ﴾

【الإخلاص: ٤-١】

Alaye

1- {Qul Uwa Allāhu Ahad 1}: Sọ - ire Ojisę -: Oun ni Ẹniti ijɔsin tọ si, ko si ẹlomiran ti ijɔsin tọ si yato si I.

2- {Allāhus Sōmad 2}: Itumọ rę ni pe: Ọdọ Rę ni wọn maa n gbe awọn bukaata awọn edata lọ.

3- {Lam yalid wa lam yūlad}: Ko si ọmọ fun Un ko si si baba (mimọ n bẹ fun Un).

4- {Wa lam yakun lahu kufwan ahad 4}: Ko si ẹniti o jọ ọ ninu awọn edata Rę.

Ibeere 16: Ka Sūratul Falaq, ki o si şe alaye rę?

Idahun- Sūratul Falaq ati alaye rę:

"BismiLlāhir Rahmānir Rahīm"

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۚ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۚ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ۚ وَمِنْ شَرِّ
النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۚ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ﴾ [الفلق: ٥-١]

{Qul a'ūdu bi robbil falaq 1} "Min sharri mā khalaqa 2"
"Wa min sharri gāsiqin idhā waqaba 3" "Wa min sharrin naffāthāti fil 'uqad 4" "Wa min sharri hāsidin idhā hasada 5}"
"[Sūratul Falaq: 1 - 5]"

Alaye

1- {Qul a'ūdu bi robbil falaqi 1}: Sọ pe - ire Ojisę - mọ wa işora pēlu Qba owurọ, mo si wa ààbò pēlu Rę.

2- {Min sharri mā khalaqa 2}: Nibi aburu nkan ti maa n fi sutu kan eeyan ninu awọn edata Rę.

3- {Wa min sharri gāsiqin idhā waqaba 3}: Mo si tun wa isadi pēlu Ọlōhun kuro nibi awọn aburu ti maa n han ni oru lati ọwọ awọn ẹranko ati awọn ole.

4- {Wa min sharrin naffāthāti fil ‘uqad 4}: Mo si tun dirō mō Ọn kuro nibi aburu àwọn opindan lóbìnrin ti wọn maa n fē atègùn tuetuē si inu awọn koko.

5- {Wa min sharri hāsidin idhā hasada 5}: Ati kuro nibi aburu oni keeta ti maa n binu wọn, nígbà tí o ba şe keeta wọn nibi nkan ti Ọlōhun fi ta wọn lọré ninu idéra, ti o n fē ki o ye kuro lōdō wọn, ati ki aburu o şelé si wọn.

Ibeere 17: Ka Sūratun Nās ki o si şe alaye rę?

Idahun- Sūratun Nās ati alaye rę:

"BismiLlāhir Rahmānir Rahīm"

﴿فُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْنَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ الْنَّاسِ ﴿٢﴾ إِلَهِ الْنَّاسِ ﴿٣﴾ مِنْ شَرِّ الْوَسُوْسَاتِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾﴾

﴿الَّذِي يُوَسُوْسُ فِي صُدُورِ الْنَّاسِ ﴿٥﴾ مِنْ أَلْحِنَةِ وَالنَّاسِ ﴿٦﴾﴾ [الناس: ١-٦]

"{Qul a‘ūdu bi robbin nās 1" "Malikin nās 2" "Ilāhin nās 3"
"Min sharril waswāsil khannās 4" "Alladhī yuwaswisu fī suduurin nās 5" "Minal jinnati wan nās 6}" "[Sūratun Nās: 1 - 6]"

Alaye

1- {Qul a‘ūdu bi robbin nās 1}: Sọ- ire ojişे - pe: Mo wa isadi pēlu Ọba awọn èniyàn, mo si tun wa aabo pēlu Rè.

2- {Malikin nās 2}: O maa n şe nkan ti o ba wu u si wọn, ko si olukapa miran fun wọn yatò si I.

3- {Ilāhin nās 3}: Ení tí wọn o maa jōsin fun lododo ni I, ti ko si si eñi ti ijösìn tọ si fun wọn yatò si I.

4- {Min sharril waswāsil khannās 4}: Kuro nibi aburu shaytān ti o maa n ju royiroyi rę si awọn eeyan.

5- {Alladhī yuwaswisu fī suduurin nās 5}: O maa n ju royiroyi rę si ọkan awọn ọmóniyān.

6- {Minal jinnati wan nās 6}: Ìtumò rę ni pé: Eñiti maa n ko royiroyi báni le jẹ ninu awọn eeyan, o si le jẹ ninu awọn alujannu.

*****

Ipin Hadīth

Hadīth àkókó:

Ibeere 1: Parí hadīth: «Innamal a'mālu bin niyyaat...», ki o si tun sọ díè nínú awọn anfaani rẹ?

Idahun- Lati ọdọ alaṣe awọn olugbagbo ododo tii şe baba Hafs, Umar ọmọ khatāb - ki Ọlōhun yönü si i - o sọ pe: Mo gbo ti ojişे Ọlōhun - ki iké ati ḥola Ọlōhun maa ba a - n sọ pe: «Dajudaju gbogbo işe n bę pēlu aniyān, ati pe gbogbo nkan ti ọmóniyan kóókan ba gbero ni yio maa ję tię, nitori naa ẹniti o ba şe hijirah tię nítorí ti Ọlōhun ati Ojişे Rę; yio gba ęsan hijira rę nitori ti Ọlōhun ati Ojişे Rę, ẹniti o ba si şe hijirah tię nitorí aye tabi nitorí obinrin ti o fęfę fę; ęsan hijirah rę o maa bę lori nkan ti o tori rę şe hijirah». Bukhārī ati Muslim ni wọn gba a wa.

Awọn anfaani inu Hadīth:

1- Ko si ibuyę fun gbogbo işe nibi aniyān, bii Irun, ati Aawę, ati Hajj, ati eyiti o yatę si i ninu awọn işe.

"2- Èèyàn gbodò ni imòkanga nibi aniyān fun Ọlōhun."

"Hadīth ẹléékéjeji:"

Ibeere 2: Pari hadīth «Man 'ahdatha fi amrinā hādhā ...», ki o si tun darukọ awọn anfaani rẹ?"

"Idahun- Lati ọdọ iya gbogbo Mu'mini Umu Abdullāhi 'Āishah ki Ọlōhun yönü si i, o sọ pe: Ojişे Ọlōhun - ki iké ati ḥola Ọlōhun maa ba a - sọ pe:" "«Eniti o ba da adadaalę ni inu alamori yii ti ko si ninu rę, yio ję adapada fun un»" Bukhaari ati Muslim ni wọn gba a wa

"Awọn anfaani lati inu Hadīth yii:"

"1- kikọ kuro nibi adadaalę ninu ęsin"

"2- Ati pe dajudaju gbogbo işe ti o jẹ adadaalẹ nkan ti wọn o da pada ni ti ko nii jẹ atewoḡba"

"Hadīth ẹlẹkẹta:"

Ibeere 3: Parí hadiisi (baenamaa nahnu juluusun inda røsuulullaahi- solla Loohu alaehi wa sallam-) ki o si sọ diè nínú àwọn anfaani rẹ."

Idahun- Latı ọdò Umar ọmọ Khataab- ki Ọlóhun yönü si i-o sọ pe: Láàrin ìgbátí a jótòó si ọdò ojíše Ọlóhun - ki iké ati ọla Ọlóhun maa ba a - ni ọjọ kan, arakunrin kan yọ si wa ti aso rẹ funfun gbòò, irun ori rẹ si dudu kirikiri, a o si ri apére arìnṛìn-àjò lara rẹ, ẹnikankan o si mọ ọn ninu wa, titi ti o fi jótòó ti Anabi - ki iké ati ọla Ọlóhun maa ba a -, o wa fi orunkun rẹ mejeeji ti orunkun rẹ (Anabi), o si tun gbe ọwọ rẹ mejeeji le ori itan rẹ mejeeji, o wa sọ pe: «Iré Muhammad, fun mi ni iro nipa Isilaamu», o wa sọ fun un pe: «Nkan ti n je Isilaamu ni: ki o jerii wípe ko si ẹniti ijósin ododo tó si ayaafi Alláhu, ati pe dajudaju Muhammad Ojisé Rẹ ni, ki o si maa gbe Irun duro, ki o si tun maa yọ Zakah, ki o tun maa gba Aawé Ramadan, ki o si tun lọ si Ile Ọlóhun ti o ba kapa ọna atilò», o sọ pe: «ododo ni o sọ», o waa ya wa lẹnu fun un pe oun ni n bi i leere oun naa ni o tun n fi ododo rẹ rinlé, o sọ pe: «Fún mi ni iro nipa 'Ímān (Igbagbó)», o sọ pe: «ki o ni igbagbó ninu Ọlóhun, ati awọn Malaika Rẹ, ati awọn Tira Rẹ, ati awọn Ojisé Rẹ, ati ọjọ ikéhin, ki o si tun ni igbagbó ninu kadara, daadaa rẹ ni abi aburu rẹ», o sọ pe: «ododo ni o sọ», o sọ pe: «Fún mi ni iro nipa 'Ihsān», o sọ pe: «ki o maa sin Ọlóhun bi wípe o n ri I, ti o o ba ri I, dajudaju Oun n ri ọ», o sọ pe: «Fún mi ni iro nipa As Sā'ah (Igbeyin aye)», o sọ pe: «ki ẹrubaínrin o maa bi olowo rẹ, ki o si tun maa ri awọn ti wọn ko nii wọ báttà, ati

awọn arinhoho, ati awọn alaini awọn adaranje, ti wọn a maa kọ awọn ile giga ni ti idíje» lèyin naa ni o wa lọ, mo wa şe suuru fun igba dię, lèyin naa, o wa sọ pé: «Iré Umar, njé o mó onibeere yén?», mo sọ pe: "Olóhun ati Ojisé Rẹ nikan ni wọn ni imo juló", o sọ pe: «Jibrīlu ni, o wa ba yin lati fi ęsin yin mó yin»" Muslim ni o gba a wa.

"Ninu awọn anfaani inu Hadīth yii:"

1- Didarukọ awọn origun Isilaamu maraarun, awọn naa ni:

"Ijéríi pe ko si ęniti ijösín tó si l'ododo ayaafi Alláhu, ati pe dajudaju Muhammad ojisé Rẹ ni"

"Ati gbigbe Irun duro"

"Ati yiyo Zakah"

"Ati gbigba aawę Ramadan"

"Ati şíše hajj lọ si ile Olóhun abeewo"

2- Didarukọ awọn origun igbagbọ, mèfa ni:

"Nini igbagbọ ninu Olóhun"

"Ati awọn malaika Rẹ"

"Ati awọn tira Rẹ"

"Ati awọn ojisé Rẹ"

Ati ojo ikéyin."

Ati kadara, eyi ti o daa nibé ati eyi ti o buru nibé."

"3- Didarukọ origun şíše dáadáa, origun kan ni, oun ni ki o maa jösín fun Olóhun gęę bii pe o n ri I, ti o o ba ri I, dajudaju Oun n ri e."

"4- Asiko ojo igbedide, ko si ęni kan kan ti o ni imo nipa e afi Olóhun -ti ęla Rẹ ga-. "

"Hadisi eleękerin: "

"Ibeere eleękerin: Parí hadisi “eni ti o pe ju ni ìgbàgbó nínú àwọn mumini...”, ki o si darukọ dię ninu awọn anfaani e?".

"Idahun- lati ọdọ Abu Hurayra -ki Ọlòhun yönü si i- o sọ pe: Ojise Ọlòhun -ki iké Ọlòhun ati ọla Rẹ maa ba a- sọ pe: " “Eni ti o pe julọ ninu awọn mumini ni igbagbọ: Ni eni ti o dára julọ ninu wọn ni iwa". "Tirmidhi ni o gba a wa, o wa sọ pe: "Hadiisi to daa ni to ni alaafia".

"Awọn anfaani to wa ninu hadiisi naa"

"1- İşenilojukokoro si iwa dáadáa. "

"2- Dajudaju pipe iwa wa ninu pipe igbagbọ. "

3- Igbagbọ a maa lekun a si maa dikun. "

"Hadisi karun-un: "

"Ibeere eleękarun-un: Parí hadiisi: “Eni ti o ba bura pēlu nnkan to yatọ si Ọlòhun....”, ki o si darukọ dię ninu awọn anfaani e?".

"Idahun- lati ọdọ Ibn Umar -ki Ọlòhun yönü si awọn mejeeji- dajudaju Anabi- ki iké Ọlòhun ati ọla Rẹ maa ba a- sọ pe: " “Eni ti o ba bura pēlu nnkan to yatọ si Ọlòhun; ti şe aigbagbọ tabi da ẹbọ pọ mọ Ọlòhun”. "Tirmidhiy ni o gba a wa

"Awọn anfaani to wa ninu hadiisi naa: "

"1- Bibura ko tọ afi pēlu Ọlòhun -ti ọla Rẹ ga- "

"2- Bibura pēlu nnkan to yatọ si Ọlòhun wa ninu ẹbọ kekere."

"Hadiisi kęfa: "

"Ibeere eleękefa: Parí Hadiisi: “Enikéni ninu yin o ni tii di olugbagbọ titi maa fi di eni ti o ni ife si julọ....” ki o si darukọ dię ninu awọn anfaani e? ”"

"Idahun- lati ọdọ Anas -ki Ọlōhun yönü si i-, Ojişe Ọlōhun - ki iké Ọlōhun ati ọla Rẹ maa ba a- sọ pe: " “Enikeni ninu yin o ni tii di olugbagbọ titi maa fi di ẹni ti o ni ife si ju obi rẹ lọ, ati ọmọ rẹ, ati gbogbo eniyan patapata”. "Bukhari ati Muslim ni wọn gba a wa. "

"Ninu awọn anfaani to wa ninu Hadiisi naa: "

Nini ife Anabi -ki iké Ọlōhun ati ọla Rẹ maa ba a- ju gbogbo eniyan lọ jẹ dandan. "

Ati pe iyen wa ninu pipe igbagbọ.

Hadiith elekeje.

"Ibeere ẹleṣekeje: Parí hadisi: “Eni kan kan ninu yin o ni tii di olugbagbọ titi yoo fi fẹ fun ọmọ iya rẹ...”, ki o si darukọ diẹ ninu awọn anfaani rẹ? "

"Idahun- lati ọdọ Anas -ki Ọlōhun yönü si i-, Ojişe Ọlōhun- ki iké Ọlōhun ati ọla Rẹ maa ba a- sọ pe: " “Eni kan kan ninu yin o ni tii di olugbagbọ titi yoo fi fẹ fun ọmọ iya rẹ nnkan to fẹ fun ara rẹ”. " "Bukhari ati Muslim ni wọn gba a wa. "

"Ninu awọn anfaani to wa ninu Hadiisi naa: "

"1- O jẹ dandan fun olugbagbọ lati fẹ fun awọn olugbagbọ ninu dáadáa gẹgẹ bi o şe fẹ fun ara rẹ. "

Ati pe iyen wa ninu pipe igbagbọ.

"Hadiisi kejọ: "

"Ibeere ẹleṣekejo: Parí Hadiisi: “Mo fi Eni ti ẹmi mi wa lọwọ Rẹ bura...!, ki o si darukọ diẹ nínú awọn anfaani ẹ? "

"Idahun- lati ọdọ Abu Saheed -ki Ọlōhun yönü si i- Ojiše Ọlōhun -ki iké Ọlōhun ati ọla Rẹ maa ba a- sọ pe: " “Mo fi Eni ti ẹmi mi wa lọwọ Rẹ bura! dajudaju o şe déédéé idamẹta Kuraani". "Bukhari ni o gba a wa. "

Anfaani ti a maa şe lara Hadiisi naa ni pe

1- Ola to n bę fun Surah Al-Ikhlaas. "

2- Ati pe o şe déédéé idamęta Kuraani.

"Hadiisi kęsan-an: ":

"Ibeere élékkesan-an: Parí Hadiisi: "Laa hawla wa laa quwwata illa bi-Llah...", ki o si darukọ dię ninu awọn anfaani e? "

"Idahun- lati ọdọ Abu Musa -ki Olóhun yönü si i- Ojisẹ Olóhun -ki ikę Olóhun ati ọla Rę maa ba a- sọ pe: " "Laa hawla wa laa quwwata illa bi-Llah ję pępę օrō kan ninu awọn pępę օrō alujanna". Bukhari ati Muslim ni wọn gba a wa.

Ninu awọn anfaani Hadiisi yii:

1- Ola ti n bę fun gbolohun yii, ati pe pępę օrō kan ni in ninu awọn pępę օrō alijanna.

2- Yoo mu ेrusin bopa böş kuro nibi ıkpápá ati agbara re ati gbigbara le Olóhun (Oba ti O ga) nikana şoso.

Hadiisi kewàá:

Ibeere 10: Pari hadiisi "E gbọ o, baaşı ेran kan n bę ninu ara...", ki o si darukọ awọn apa kan anfaani rę?."

Idahun: Nu'maan ọmọ Basheer (ki Olóhun yönü si i) sọ pe: Mo gbọ ti ojisẹ Olóhun (ki ikę ati ọla Olóhun maa ba a) n sọ pe: "E gbọ o, baaşı ेran kan n bę ninu ara, ti o ba dara, gbogbo ara ni yoo dara, ti o ba si baję, gbogbo ara ni yoo baję, e gbọ o, oun naa ni օkan". "Bukhaari ati Muslim ni wọn gba a wa."

Awọn apa kan anfaani hadiisi yii:

1- Didara օkan yoo ję ki gbangba ati kókó o dara.

2 - Nini akolekan didara օkan, nitori pe ibę ni didara omóniyayan wa.

Hadiisi ẹleṣekokanla:

**Ibeere 11: Parí hadiisi yii: “Eni ti igbeyin ɔrọ rẹ nile
aye ba jẹ: Laa ilaaha ilalLlah...”, ki o si darukọ awọn apa
kan anfaani rẹ?**

Idahun: Lati ọdọ Muaadh ọmọ Jabal (ki Olóhun yönü si i) o
sọ pe: Ojiṣe Olóhun (**ki iké ati ọla Olóhun maa ba a**) sọ pe: “Eni
tí igbeyin ɔrọ rẹ nile aye ba jẹ: Laa ilaaha illaal Looh; yoo wo
alijanna”. Abu Daud ni o gba a wa.

Diẹ ninu awọn anfaani hadiisi naa:

1- Ọla ti n bẹ fun "Laa ilaaha illalLlah" ati pe ẹrusin yoo wo
alujanna pēlu rẹ.

2- Ọla ti n bẹ fun eni tí igbeyin ɔrọ rẹ ni ile aye yii ba jẹ "Laa
ilaaha illalLlah"

Hadiisi ẹleṣekojila:

**Ibeere 12: Pari Hadiisi “Kii şe olugbagbọ ododo ni eni
tí maa n saaba bu ẹnu atẹ lu àwọn èèyàn, tabi ẹni ti máa
n saaba sèbi le àwọn eeyan...”, ati diẹ ninu awọn anfaani
rẹ?**

Idahun: Lati ọdọ Abdullah ọmọ Mas'uud (ki Olóhun yönü
si i) o sọ pe: Ojiṣe Olóhun (**ki iké ati ọla Olóhun maa ba a**) sọ
pe: "Mu'mini o ki n şe ẹni tí maa n yọ aleebu ara eeyan, ko si
ki n şe ẹni tí maa n şepe, ko si ki n şe oni ibajẹ, ko si ki n şe
elenu jijo (ti ko si ɔrọ ti ko le sọ) Tirmidhiy ni o gba a wa

Ninu awọn anfaani Hadiisi yii:

"1-Kikọ kuro nibi gbogbo ɔrọ ibajẹ ati ɔrọ buruku. "

Dajudaju iyen jẹ iroyin olugbagbọ nibi ahọn rẹ. "

Hadiisi kétala: "

"Ibeere eleékétala: Parí hadiisi: "Ninu didara Isilaamu ɔmɔniyan...", ki o si darukọ diẹ ninu awọn anfaani ẹ?"

Idahun- lati օdօ Abu Hurayra -ki Өlöhun yönü si i- o sօ pe: Ojiṣe Өlöhun- ki iké Өlöhun ati օla Rẹ maa ba a- sօ pe: " "Ninu dida Isilaamu ɔmɔniyan: Ni ki o maa gbe nnkan ti ko ba kan an ju sile". "Tirmidhi ati eni ti o yato si i ni wọn gba a wa.

"Ninu awọn anfaani to wa ninu hadiisi naa: "

"1- Gbigbe nnkan ti ko ba kan eniyan ju sile ninu awọn alamori ɛsin əlomiran ati aye rẹ. "

"2- Ki o gbe nnkan ti ko kan an ju sile wa ninu pipe ɛsin rẹ. "

"* Hadiisi kérinla:

"Ibeere əlækérinla: Parí hadiisi: "Eni ti o ba ka arafi kan ninu iwe Өlöhun...", ki o si darukọ diẹ ninu awọn anfaani ẹ?"

"Idahun- lati օdօ Abdulahi ɔmօ Mas'ud: Pe Anabi- ki iké Өlöhun ati օla Rẹ maa ba a- sօ pe: " "Eni ti o ba ka arafi kan ninu iwe Өlöhun yio gba dáadáa kan pəlu ẹ, ati pe dáadáa jẹ ilopo méwàá iru ẹ, mi ko sօ pe: Alif Lam Mim jẹ arafi kan, bi ko şe pe Alif jẹ arafi kan, Lam jẹ arafi kan, Mim jẹ arafi kan". Tirmidhiy ni o gba a wa

"Ninu awọn anfaani to wa ninu hadiisi naa:

"1- Өla ti n bẹ fun kika Kuraani."

2- Dáadáa o maa wa fun ẹ fun gbogbo arafi kóókan ti o n ka.

*****

"Abala awọn ẹkọ ti Isilaamu".

Nini ẹkọ pēlu Ọlōhun -ti ọla Rẹ ga-: "

"Ibeere kini- bawo ni ẹkọ pēlu Ọlōhun- ti ọla Rẹ ga- şe maa jẹ? "?

"Idahun-

1- gbigbe E tobi -mimọ ni fun Un Ọba ti ọla Rẹ ga- "

2- Jijosin fun Un ni Oun nikan şoso ti ko si orogun kankan fun Un. "

3- Titele E. "

4- Gbigbe yiypa aşe Rẹ ju sile. "

5- Didupé fun Un ati yiycin In, Alagbara ti O gbọnngbọn lori ọla Rẹ ati awọn idéra Rẹ eleyii ti ko şee ka. "

"6- Ati şişe suuru lori awọn ịpinnu Rẹ.

"Nini ẹkọ pēlu Ojişe Ọlōhun- ki ike Ọlōhun ati ọla Rẹ maa ba a-: "

"Ibeere keji: Báwo ni ẹkọ pēlu Ojişe Ọlōhun- ki ike Ọlōhun ati ọla Rẹ maa ba a- şe maa jẹ? "?

"Idahun-

1- Titele e ati ikóṣe rẹ. "

2- Titele aşe rẹ. "

3- Gbigbe yiypa rẹ ju sile. "

4- Gbigba a lododo nibi nnkan ti o ba sọ. "

5- Aida adadaalẹ nipa şisé alekun lori oju-ona rẹ. "

6- Nini ifẹ rẹ ju ara eni lọ ati ju gbogbo eniyan lọ. "

7- Gbigbe e tobi ati riran an lọwọ ati riran sunna rẹ lọwọ. "

**"Ibeere keta: Báwo ni nini ekọ pēlu awọn obi mejeeji
ṣe maa jẹ? "**

**"Idahun- 1- titelé aşe awọn obi mejeeji nibi nnkan to
yatọ si eşe. " ..**

2- Sisin awọn obi mejeeji. "

3- Şişe ikunłowọ fun awọn obi mejeeji. "

4- Bibiya awọn bukaata awọn obi mejeeji. "

5- Şişe adura fun obi mejeeji."

6- Lílo ekọ pēlu wọn nabi ṥoro; şise "şiq" wọn ko tọ, oun ni
eyi to kere julọ ninu awọn ṥoro"

7- Mimaar ręęrin-musę loju awọn obi mejeeji, mi o si nii
lejú. "

8- Mi o nii gbe ohun mi soke ju ohun awọn obi mejeeji lọ,
maa maa gbọ ṥoro si wọn lenu, mi o nii da ṥoro mọ wọn lenu,
mi o nii pe wọn pēlu orúkọ awọn mejeeji, bi ko şe pe maa so
pe: "Bàbá mi", "iya mi". "

9- Maa gba iyonda lówọ wọn şívájú ki n to wole ti baba mi
ati iya mi ti awọn mejeeji si wa ninu yara."

10- Fifi ẹnu ko ọwọ ati ori awọn obi mejeeji. ".

"Awọn ekọ siso okun-ibi pọ: "

"Ibeere kérin: Báwo ni maa şe so okun-ibi pọ? "

"Idahun-

1- Şişe abewo awọn molébi bi ọmọ-iya l'okunrin ati ọmọ-
iya lobinrin, ati ọmọ-iya baba eni l'okunrin ati ọmọ-iya baba
eni lobinrin, ati ọmọ-iya iya eni l'okunrin ati ọmọ-iya iya eni
lobinrin, ati awọn molébi yoku."

2- Imaa şe daadaa si wọn pēlu ṥoro ati isé ati imaa ran wọn
lówọ."

3- Ninu rę tun ni imaa pe wọn ati imaa beere nipa ısesí
wọn.'

"Awọn ẹkọ ije ọmọ-iya ninu Olóhun ti ọla Rẹ ga:"

"Ibeere 5: Bawo ni maa ẹ se ri pẹlu awọn ọmọ-iya mi ati awọn ọrẹ mi?

"Idahun-

- 1- Maa nífèé, maa si maa ba awọn ẹnirere ẹ se ọrẹ."
- 2- Maa jina si biba awọn eeyan buruku ẹ se ọré, maa si gbe e ju sile."
- 3- Maa salamo si awọn ọmọ-ìyá mi, maa si bọ wọn lọwó."
- 4- Maa bẹ wọn wo ti wọn ba ẹ se aisan, maa si ẹ se adua iwosan fun wọn."
- 5- Maa ki ẹniti o ba sin."
- 6- Maa jẹ ipe rẹ ti o ba pe mi lati bẹ ẹ wo."
- 7- Maa gba a ni imoran."
- 8- Maa ran an lọwó ti wọn ba ẹ se abosi rẹ, maa si kọ fun un kuro nibi abosi."
- 10- Maa nífèé fun ọmọ-ìyá mi ti o jẹ Musulumi nkan ti mo ba n fẹ funra mi."
- 11- Maa ran an lọwó ti o ba bukaata si iranlọwó mi."
- 12- Mio nii fi ruta kan an, yala pẹlu ọrọ ni tabi işe."
- 13- Maa sọ kókó rẹ."
- 14- Mi o nii bu u, mi o si nii sọ ọrọ rẹ lẹyin, tabi yẹpere rẹ, tabi ẹ se keeta rẹ, tabi tópinpin rẹ, tabi ki n rẹ ẹ jẹ."

"Awọn ẹkọ alámùléti:"

"Ibeere 6: Ki ni awọn ẹkọ alámùléti?"?

Idahun- Maa ẹ se daadaa si alamuleti pẹlu ọrọ ati işe, maa si ran an lọwó nígbà tí o ba bukaata si iranlọwó mi."

- 2- Maa ki i nígbà tí o ba n yọ ayọ ọdun, tabi igbeyawo tabi èyí tí o yato si i."
- 3- Maa bẹ ẹ wo ti aisan ba ẹ se e, maa si ba a kẹdun ti ajalu ba ẹsélé si i."

- 4- Maa gbe eyi ti o ba rorun ninu ounjé ti mo ba se fun un."
- 5- Mi o nii fi sura kankan kan an pèlu ɔrɔ ni abi işe."
- 6- Mi o nii da a láàmú pèlu ohun to lò soke tabi ki n maa tòpinpin rẹ, ati pe maa şe suuru fun un. ".

"Awọn ẹkọ işe alejo: "

"Ibeere keje: Ki ni awọn ẹkọ işe alejo ati alejo?

"Idahun-

- 1- maa da éni ti o ba pe mi lóhùn fun igbalejo rẹ. "
- 2- Ti mo ba fẹ bẹ énikéni wo, maa gba iyonda ati àṣíkò. "
- 3- Maa gba iyonda ki n to wole. "
- 4- Mi o nii pẹ nibi abewo."
- 5- Maa rẹ oju nilé fun awọn ara ile. "
- 6- Maa ki alejo kaabò, maa si gba àlejò dáadáa pèlú itujuka, ati eyi to daa julò ninu awọn agbekalé ɔrɔ ikinikaabò. "
- 7- Maa mu alejo jókòó si ààyè to daa julò. "
- 8- Maa pọn ọn lé pèlu işe alejo pèlú jijé ati mimu. "

"Awọn ẹkọ aisan: "

"Ibeere kejo: Dárúkò awọn ẹkọ aisan ati bibé awọn alaisan wo?

"Idahun-

- 1- Ti mo ba ti n mọ inira lara; maa gbe ọwọ mi ṣtun le aaye e, maa sọ pe: "Bismillaah" lèṣemèta, maa si sọ pe: "A'uudhu bi izzatillahi wa kudrotihi min sharri maa ajidu wa uhaadhir" lèṣemeje. "

2- Maa yönü si nnkan ti Ọlòhun kadara e, maa si şe suuru. "

3- Maa yara lati lò bẹ ọmọ-iya mi alaisan wo, maa si şe adura fun un, mi o si nii jókòó pẹ lòdò rẹ. "

4- Maa şe ruk'ya fun un láìní jẹ ki o beere pe ki n şe e funoun. "

5- Maa sọ asotelé fun un pēlu suuru ati adura, ati irun kiki ati imọra bi o ba şe kapa mọ.

6- Adura fun alaisan: “**As’alul Lọ̄hal Aziim, Rọ̄bbal Ar’shil Aziim, an yash’fiyanii**” lẹ́emeje. ”

“Awọn ẹkọ wiwa imọ: ”

“Ibeere kesan-an: Dárúkọ awọn ẹkọ wiwa imọ? ”

”Idahun-

1- Mimọ aniyen kanga fun Ọlóhun Alagbara ti O gbọnngbọn.

2- Maa maa şe amulo imọ ti mo kọ ”

3- Maa maa şe aponle olukọ ni oju rẹ ati ni eyin rẹ. ”

4- Maa maa jókòó ni iwaju rẹ pēlu ẹkọ. ”

5- Maa tẹti si i daadaa ti mi o si nii ge ọrọ mọ ọn lenu nibi idanilekọ rẹ. ”

6- Maa maa lo ẹkọ pēlu bibeere ibeere.”

”7- Mi o nii fi orukọ rẹ pe e.”

“Awọn ẹkọ ààyè ijókòó: ”

“Ibeere 10: Ki ni awọn ẹkọ ààyè ijókòó?

”Idahun-

1- Maa salamọ si awọn ti wọn wa ni ijókòó.”

2- Maa jókòó si ibi ti ijókòó naa ba pari si, mi o si nii gbe ẹnikení dide kuro ni ibùjókòó rẹ tabi pe ki n jókòó laarin awọn meji ayaafi pēlu iyonda wọn.”

3- Maa gba ẹlomiran láàyè láti jókòó.”

4- Mi o nii ja lu ọrọ ni ijókòó.”

5- Maa gba iyonda maa si salamọ ki n to kuro ni ijókòó.”

6- Nígbà tí ijókòó ba ti pari, maa şe adua kaffāratul Majlis (pipa ẹşé ijókòó rẹ) ” «Subhānaka Llāhummə wabi hamdiKa, ash-hadu an lā ilāha illā Anta, astagfirukKa wa atūbu ilayKa».

"Awọn ẹkọ oorun:"

"Ibeere 11: Darukọ awọn ẹkọ oorun?

"Idahun-1- Maa tete sun."

"2- Maa sun lori imọra."

"3- Mi o nii da ikùn dé ilè sùn.

"4- Maa fi ἐγβέ ọtun mi sun, maa wa gbe ὡώ ọtun mi si abé pariké ọtun mi."

"5- Maa gbọn ibusun mi."

"6- Maa ka awọn iranti oorun, bi Āyatul Kursiyyu, ati Sūratul Ikhlas, ati Al-Mu'awidhatayn ni ẹjemeta mèta. Maa wa sọ pe: " «Bismika Llāhumma amūtu wa 'ahyā»."

"7- Maa ji dide fun Irun Al-fajri."

"8- Maa wa sọ lẹyin ti mo ba ji lati oju oorun pe: "«Alhamdulillāhi lladhi ahyānā ba'damā amātanā wa ilayhin nushūr»"

"Awọn ẹkọ ounjẹ:"

"Ibeere 12: Ki ni àwọn ẹkọ ounjẹ?

"Idahun-"

1- Maa ni aniyen pẹlu jijé ati mimu mi ìní agbára lori titéle Olòhun Ọba ti O biyi ti O si gbọnngbọn."

2- "Fifò ὡώ mejeeji ʂaaju jije."

3- Maa sọ pe: "Bismillāh", maa si fi ὡώ ọtun mi jẹun ati ninu èyí tí o ba sunmọ mi, mi ò si nii jẹun ni aarin abo, tabi ni iwaju ẹlomiran."

4- Ti mo ba gbagbe lati darukọ Olòhun maa sọ pe: "Bismillāh awwalahu wa ākhirahu" "

5- Maa yönü si ounjẹ ti o ba wa, mi ò si nii fi aleebu kan ounjẹ, ti o ba wu mi maa jẹ e, ti ko ba si wu mi maa fi i silẹ."

6- Maa jẹ awọn okele diẹ, mi ò si ni jẹun pupo."

7- Mi o nii fę atęgun si inu ounję tabi nkan mimu, maa si fi i sile titi yio fi tutu."

8- Maa ma jęun papo pęlu awon miran ninu awon ara ile mi tabi alejo."

9- Mi o nii bęre ounję şaaaju ęlomiran ninu awon ti węn ju mi lo."

10- Maa daruko Ọlohung ti mo ba fę mu nkan, maa si mu un lori ijókòó ni gęę meṭa."

11- Maa dupę fun Ọlohung ti mo ba jęun tan.".

"Awon ęko wíwø aşo:"

"Ibeere 13: Onka awon ęko wíwø aşo?"

"Idahun-

1- Maa bęre wíwø aşo mi pęlu ętun, maa wa dupę fun Ọlohung lori iyen."

2- Mi o nii je ki aşo mi o gun koja kokosę mejeeji."

3- Awon ɔmokùnrin o gbodę wę aşo awon ɔmɔbinrin, bę si ni awon ɔmɔbinrin o gbodę wę aşo awon ɔmokunrin."

4- Ki o ma ję aşo awon keferi tabi awon eleşe."

5- Şişe BismiLlāh nibi bibo aşo."

6- Wiwø bata si ętun ni akoko, ati bibo ę sile lati osi".

"Awon ęko gigun nkan ęgùn?"

"Ibeere 14: Daruko awon ęko gigun nkan ęgùn?"

"Idahun-1- Maa so pe «Bismillāh, Alhamdulillāhi»,"

﴿لَتَسْتَوِّرُ عَلَىٰ ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذَكُّرُوا بِعَمَّةَ رَبِّكُمْ إِذَا أَسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَنَ اللَّهِ﴾

سَخَّرَ لَئَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ﴿١٣﴾ وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمْ نَقْلِبُونَ ﴿١٤﴾ [الزخرف: 13-14]

"{Subhāna Llādhi sakħara lanā hādhā wa mā kunnā lahu muqrinīn 13" "{Àti pé dájúdájú ędę Olúwa wa ni àwa yóò padà sí 14}." [Suuratu Az-Zukhruf: 13, 14].

"2- Ti mo ba koja lára musulumi kan; maa ki i.

"Awọn ẹkọ oju-ọna: "

"Ibeere ẹlẹ́karundinlogun: Dárúkọ awọn ẹkọ oju-ọna? "

"Idahun-

1- Maa duro déédéé, ma si tériba nibi irin mi, maa si maa rin ni ẹgbẹ́ ọtun oju-ọna."

2- Maa maa salamọ́ si gbogbo ẹni ti mo ba n pade. "

3- Maa rẹ́ oju mi nilẹ́, mi o si nii fi sutá kan ẹníkèni. "

4- Maa maa paṣẹ́ pẹ́lu ohun rere, maa si maa kó ohun buruku."

5- Maa maa mu sutá kuro ni oju-ọna. ".

"Awọn ẹkọ wiwọ inu ile ati jijade kuro nibẹ: "

"Ibeere ẹlẹ́kerindinlogun: Dárúkọ awọn ẹkọ wiwọ inu ile ati jijade kuro nibẹ?

"Idahun-

1- Maa jade pẹ́lu ẹsẹ mi ḥòsì, maa wa sọ pe: " Bismillaah, tawakkaltu 'alaallahi, laa awla walaa quwwata illa billahi, Allahumo innii a'udhubika an adilla aw udolla, aw azilla aw uzalla, aw azlima aw uzlama, aw ajhala aw yujhala alayya.

2- Maa wóle pẹ́lu ẹsẹ mi ọtun, maa maa sọ pe: Bismillahi walajnaa, wa bismillahi khorojnaa, wa 'alaa Robbinsa tawakkalnaa.

"3- Ati pe maa béré pẹ́lu rirun pako, lẹyin naa maa ki awọn ara ile. "

"Awọn ẹkọ bibiya bukaata: "

"Ibeere ẹlẹ́kətadinlogun: Dárúkọ awọn ẹkọ bibiya bukaata?

1- Maa wóle pẹ́lu ẹsẹ mi osi. "

2- Maa maa sọ śíwájú wiwóle pe: "Bismillahi, Allahumo innii a'udhubika minal khubthi wal khobaahith".

- 3- Mi ko nii wole pēlu nnkankan ti iranti Olohung n bē nibē."
- 4- Maa fi ara pamō ti mo ba n gbō bukaata lówó.
- 5- Mi ko nii sōrō ni aaye bibiya bukaata. "
- 6- Mi o nii kōju si qiblah mi o si nii kō ẹyin si i ti mo ba n tō tabi ti mo ba n ya igbē."
- 7- Maa lo ọwō osi mi lati fī mu ẹgbín kuro, mi o si nii lo ọwō ọtun."

8- Mi o nii ya igbē tabi tō si oju-ona awọn eeyan tabi abe iboji wọn."

9- Maa fō ọwō mi léyìn tí mo ba yagbē tabi tō tán.

10- Maa gbe ẹsé osi mi jade, maa wa sō pe: "Gufrānak".".

"Awọn ẹkọ masalasi:"

"Ibeere 18: Darukọ awọn ẹkọ masalasi?"

"Idahun-

1- Maa gbe ẹsé ọtun mi wō inu masalasi maa wa sō pe:"

"«BismiLLāh, Allāhummo iftah lī abwāba rahmatiKa»."

2- Mi o nii jōkòó titi maa fi ki rakah meji."

3- Mi o nii gba iwaju awọn to n kirun koja, mi o si nii kēde nkan ti o ba sōnu ninu masalasi, mi o si nii ta mi o nii ra ninu masalasi."

4- Maa gbe ẹsé osi mi jade lati inu masalasi maa wa sō pe:"

"«Allāhummo innī as'aluKa min fadliKa»."

"Awọn ẹkọ salamō:"

"Ibeere19: Darukọ awọn ẹkọ salamō?"

"Idahun-

1- Ti mo ba pade Musulumi kan, maa kōkō salamō si i, pēlu gbolohun: «As salāmu alaykum wa rahmotulloohi wa barakaatuhu» ko nii jē nkan ti o yatō si salamō, mi o si nii şe itōka pēlú ọwō mi nikān."

2- Maa rēerin si ẹniti mo ba salamō si."

- 3- Maa si tun bø ɔ lówø pølu ɔwø ɔtun mi."
- 4- Ti ẹníkéni ba ki mi pølu kiki kan, maa ki i pølu eyiti o daa ju u lø, tabi ki n da iru rø pada."
- 5- Mi o nii kókø salamø si keferi, ti o ba si salamø si mi maa da a loun pølu iru rø."
- 6- Ọmøde a salamø si agbalagba, ẹniti n gun nkan a salamø si ẹniti n rin, ẹniti n ri a salamø si ẹniti o jókòó, awøn to kere a salamø si awøn to pø".

"Awøn ékø gbigba iyønda:"

"Ibeere 20: Darukø awøn ékø gbigba iyønda?"

"Idahun-

- 1- Maa gba iyønda ʂíwájú ki n to wøle si aaye náà."
- 2- Maa gba iyønda ni ẹéméta ti mi o si nii fi kun un, løyin naa maa kuro."
- 3- Maa kan ilékun pølu pølépéle, mi o si nii duro si ọpokán ilékun, bi ko şe wipe maa duro si ɔtun rø tabi osi rø."
- 4- Mi o nii wø yàrà baba mi tabi iya mi tabi ẹníkéni ʂíwájú iyønda, agaga julø ni asiko Al-fajri ati asiko qaylùlah (oorun ọsan), ati ni ẹyin Ishai."
- 5- O rørun ki n wø awøn aaye ti wøn kò gbe ibè, bii: Ilé iwosan tabi ile itaja lai gba iyønda."

"Awøn ékø siše pølépéle pølu awøn ẹranko:"

"Ibeere 21: Darukø awøn ékø siše pølépéle pølu awøn ẹranko?"

"Idahun-

- 1- Maa fun ẹranko ni jijé maa si tun fun un ni mimu."
- 2- Siše iké ati aanu pølu ẹranko, ati ima maa gbe nkan ti agbara rø o ka le e lori."
- 3- Mi o nii fi iya jé ẹranko pølu eyikeyi iran iya ati sutu."

"Awọn ẹkọ ere idaraya:"

"Ibeere 22: Darukọ awọn ẹkọ ti n bẹ fun ere idaraya?"

"Idahun-

1- Maa gbero pẹlu ere idaraya ìní agbára torí iteles Ọlọhun ati iyọnú Rẹ."

2- A ko nii şeré ni asiko Irun."

3- Awọn ọmokunrin o nii şe ere idaraya pẹlu awọn ọmọbinrin."

4- Maa dunní mọ aşo ere idaraya ti o bo ihoho mi."

5- Maa jina si awọn ere idaraya ti o je eewo, bii èyí tí gbigba oju ati şishi ihoho ara silẹ wa níbè."

"Awọn ẹkọ awada:"

"Ibeere 23: Darukọ diẹ ninu awọn ẹkọ awada?"

"Idahun-

1- Sisọ ootọ nibi awada, ki o si ma ni irọ ninu."

2- Awada ti ko ni iyepere ati yẹye ati işeninisuta ati ideruba ninu."

3- Ki awada o ma pọ ju."

"Awọn ẹkọ sisin:"

"Ibeere 24: Darukọ awọn ẹkọ sisin?"

"Idahun-

1- Gbigbe ọwọ tabi aşo tabi aşo pelebe ìnújú si imu nígbà tí a ba sin."

2- Ki o dupé fun Ọlọhun lẹyin sisin pe «AlhamduliLlāh»."

3- Ki ọmọ-ìyá rẹ tabi ọrẹ rẹ o sọ fun un pe: «Yarhamuka Llāhu»."

"Ti o ba ti wa sọ bẹẹ fun un: ki o yaa sọ pe: «Yahdīkumu Llāhu wa yuslihu bālakum»."

"Awọn ẹkọ yiyan:"

"Ibeere 25: Ki ni àwọn ẹkọ yiyan?"

Idahun-

1- Gbigba iyanju lati dá yiyan padà."

2- Ima maa gbe ohun sókè pèlu sisò pe "aah" aah"."

3- Gbigbe ọwọ le ẹnu."

"Awọn ẹkọ kika Al-Qur'āni Alapọn-ṣonle:"

"Ibeere 26: Sọ awọn ẹkọ kika (Al-Qur'āni)?"

"Idahun-

1- Kika lori imọra lẹyin aluwala."

2- Jíjókòó pèlu ẹkọ ati ibalẹ ara."

3- Maa wa işora pèlu Ọlọhun kuro lọdọ Shaytān ni ibère kika."

4- Maa ronu si kika naa".

*****

"Ipin àwọn iwa"

"Ibeere 1: Sọ ọla ti n bẹ fun iwa rere?

"Idahun: Anabi - ki iké ati ọla maa ba a - sọ pe:" "«Eniti o pe julọ ni igbagbọ ninu awọn Mu'mini ni ẹniti o dara julọ ni iwa." Tirmiziy ati Ahmad ni won gba a wa.

"Ibeere 2: Ki nìdí ti a maa fi dunni mọ awọn iwa Isilaamu?

"Idahun-

1- Nítorí pé o jẹ okunfa ifẹ Ọlohung ti ọla Rẹ ga."

2- O tun jẹ okunfa ifẹ awọn ẹda."

3- O si tun jẹ nkan ti o wuwo ju ninu oṣuwọn."

4- Laada ati ẹsan si maa n jẹ adipele pẹlu iwa daadaa."

5- O si tun jẹ ami fun pipe ìgbàgbó."

"3- Nibo ni a ti maa mu awọn ìwà?

"Idahun- Ninu Kuraani Alapọn-ọnle, Qoba ti ọla Rẹ ga sọ pe:

﴿إِنَّ هَذَا الْقُرْءَانَ يَهِي لِلّٰٓقِي هٰي أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ﴾

[الإسراء: ٩]

"{Dájúdájú al-Kur'ān yíí, ó n̄ fini mònà sí ọnà tààrà}"
[Suuratul-Israa: 9].

"Ninu ọrọ ojiṣe Ọlohung: Nibi ti ojiṣe Ọlohung- ki iké Ọlohung ati ọla Rẹ maa ba a- ti sọ pe: " "Dájúdájú wọn gbe mi dide lati pe awọn eyi to daa ninu awọn iwa". Ahmad ni o gba a wa ".

"Ibeere kérin: Ki ni iwa dáadáá ati awọn aworan e?

"Idahun- işe dáadáá: Oun ni sisọ Ọlohung ni gbogbo igba, ati şişe dáadáá ati dáadáá fun àwọn ẹda. "

"Anabi- ki iké Ọlohung ati ọla Rẹ maa ba a- sọ pe: " "Dájúdájú Ọlohung ti kọ dáadáá lori gbogbo nnkan" Muslim ni o gba a wa.

"Ninu awọn aworan şişe dáadáá ni: "

1388."Şiše dáadáa nibi ijösin fun Ọlöhun -ti ọla Rẹ ga-, iyẹn
jẹ pēlu imòkanga nibi ijösin Rẹ. "

"Şiše dáadáa si awọn obi mejeeji, pēlu ọrọ ati işe. "

"Şiše dáadáa si awọn ẹbi ati alasunmọ "

"Şiše dáadáa si aládùúgbò

"Şiše dáadáa si awọn ọmó-orukan ati awọn mékunnu"

"Şiše dáadáa si ẹni ti o n ẹ aburu si e"

"Şiše dáadáa nibi ọrọ"

Şiše dáadáa nibi atako "

"Şiše dáadáa si ẹranko "

"Ibeere karun-un: Ki ni idakeji şiše dáadáa?

"Idahun- Idakeji şiše dáadáa ni şiše aida. "

*Ninu iyẹn ni: Gbígbé imòkanga ju silẹ nibi ijösin fun
Ọlöhun ti ọla Rẹ ga

"Şiše obi mejeeji "

Gige okun ebi.

Aladugboo buruku

"*Ati gbigbe şiše daadaa si awọn talaka ati alaini ju sile, ati
eyiti o yato si iyẹn ninu awọn ọrọ ati işe buruku.".

"Ibeere 6: Ki ni awọn ịran ifòkantan ati awọn aworan rẹ?

"Idahun-"

1- Ifòkantan nibi sisọ awọn iwò Ọlöhun ti ọla Rẹ ga."

"Awọn aworan rẹ: Ifòkantan nibi pipe awọn ijösin bi Irun,
ati Zakah, ati Aawẹ, ati Hajj, ati eyiti o yato si wọn ninu awọn
nkan ti Ọlöhun ẹ ni ṣoranyan le wọn lori."

"Ifòkantan nibi sisọ awọn iwò awọn ẹda:"

"Nibi sisọ ije-omoluabi awọn eeyan."

"Ati awọn dukia wọn."

"Ati awọn ejẹ wọn."

"Ati awọn koko won, ati gbogbo nkan ti awọn eeyan ba fi okan bale si o lodo lori re."

"Oba ti ola Re ga so nibi awọn iroyin awọn olujere pe:"

﴿وَالَّذِينَ هُمْ لَا مَنَّتْهُمْ وَعَاهَدُهُمْ رَاعُونَ﴾ [المؤمنون: ٨]

"{awon t'ó n şo àgbàfipamó won ati àdékun won 8}"

[Suuratul-Mu'minun: 8].

Ibeere 7: Ki ni idakeji Ifokantan?

"Idahun- Ijanba, oum naa ni rira awon iwó Oloahun ti ola Re ga ati awon iwó awon eeyan lare."

"Anabi - ki ike ati ola maa ba a - so pe:" "«Ami Munaafiki mèta ni» - o wa darukò ninu re pe - «Ti won ba fi okan tan an yio janba» " Won fi enu ko le e lori.

Ibeere 8: Ki ni o n jé iwa ododo?

"Idahun- Oun ni ifunni ni iro pèlu nkan ti yio ba nkan ti o n sele mu tabi nipa nkan gege bi o se wa."

"Ati pe ninu awon aworan re ni:

"Siso ododo nibi isorò pèlu awon eeyan."

"Siso ododo nibi adehun."

"Siso ododo nibi gbogbo orò ati işe."

"Anabi- ki ike Oloahun ati ola Re maa ba a- so pe: " "Dajudaju ododo maa n tò ni sôna sibi dáadáa, ati pe dajudaju dáadáa maa n tò ni sôna sinu alujanna, ati pe dajudaju eniyan a maa so ododo titi ti o fi maa di olódodo" Won fi enu ko le e lori.

Ibeere kesan-an: Ki ni idakeji ododo?

"Idahun- Irò, òun ni idakeji ododo, ninu iyen ni, pipa irò mo awon eniyan, ati yiypa awon adehun, ati jijerii eke."

"Anabi- ki ike Oloahun ati ola Re maa ba a- so pe: " "Ati pe dajudaju irò maa n tò ni sôna sibi iwa aburu, dajudaju iwa aburu maa n tò ni sôna sinu ina, ati pe dajudaju eniyan a maa

pa irø titi ti o fi maa di oniro lødø Oløhun". Won fi énu ko le e lori. Ati pe Anabi- ki iké Oløhun ati ọla Rø maa ba a- sò pe: "Àmì şøbè-şelu musulumi, mèta ni" -o darukø ninu e- "Ti o ba sòrø, yoo pa irø, ti o ba şe adehun yóò yapa". Won fi énu ko le e lori.

"Ibeere kewaa: Dárúkø awọn iran suuru?

"Idahun- Síše suuru lori itele ti Oløhun -ti ọla Rø ga- "

Síše suuru kuro nibi eşe "

Síše suuru lori kádàrá Oløhun to mu inira dani, ati di dupe fun Oløhun lori gbogbo işesi."

Oba ti ọla Rø ga sò pe:

﴿وَكَأَيْنِ مِنْ نَّبِيٍّ قُتِلَ مَعَهُ رِبِّيُونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهُنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا

ضَعُفُوا وَمَا أَسْتَكَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الظَّاهِرِينَ﴾ [آل عمران: ١٤٦]

"{Allāhu sì nífèé àwọn onísùúrù 146}." "[Surah Al-'Imrān: 146]" "

"Ati pe Anabi- ki iké Oløhun ati ọla Rø maa ba a- sò pe: "Eemo ni fun alamori olugbagbo, dajudaju gbogbo alamori re pátápátá je dádadáa, iyen ko si fun énikení afi fun olugbagbo; ti idunnu ba şelé si i o maa dupé, iyen si maa lóore fun un, ti inira ba şelé si i o ma şe suuru, iyen sì maa je oore fun un. Muslim ni o gba a wa.

"Ibeere eleékókanla: Ki ni idakeji suuru?"

"Idahun- Oun ni aişe suuru lori itele, ati aişe suuru kuro nibi eşe, ati aiyonu si awọn kádàrá Oløhun pélù ọró ati işe. "

"Ninu awọn aworan e: "

"Imaa tanmóon iku."

"Imaa gba ara éni ni oju."

"Imaa fa aşø ya."

"Imaa tu irun ka si ori (latari fifi ibanuje hàn)."

"Imaa şe adua iparun lori ara eni."

"Anabi - ki iké ati ọla maa ba a - sọ pe:" "Eṣan n bẹ pēlu titobi adanwo, ati pe dajudaju ti Oloğun ba nífèé ijo kan yio dan wọn wo, ẹniti o ba yönü, iyönü o maa jẹ tię, ẹniti o ba si binu, ibinu o maa jẹ tię." "Tirmidhiy ati Ibnu Mājah ni wọn gba a wa."

"Ibeere 12: Darukọ iwa ikunłowọ?

"Idahun- Oun naa ni ki awọn eeyan maa şe ikunłowọ laarin ara wọn lori ododo ati daadaa."

"Awọn aworan işe ikunłowọ:"

"Işe ikunłowọ lori dida awọn eto pada."

"Işe ikunłowọ lori dida alabosi ni ọwọ kọ."

"Işe ikunłowọ lori bibiya bukaata awọn eeyan ati awọn alaini."

"Işe ikunłowọ lori gbogbo daadaa."

"Ima maa şe ikunłowọ lori ẹsẹ ati şişe sutu ati ikoja aala."

Ọba ti ọla Rẹ ga sọ pe:

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُحِلُّو شَعْبَرَ اللَّهِ وَلَا أَشْهَرَ الْحَرَامَ وَلَا أَهْدَى وَلَا
ءَآمِينَ أَلْبَيْتُ أَحْرَامَ بَيْتَنَا فَضْلًا مِنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًا إِذَا حَلَّتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا يَجِرْ مَنْكُمْ
شَنَائُنَ قَوْمٍ أَنْ صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَنْ تَعَذُّدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبَرِّ وَالْتَّقْوَىٰ وَلَا
تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدُونَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴾ [٢] ﴿[Maiadah: 2]

"{E ran ara yín lówó lórí işe rere ati ibérù Allāhu. E má şe ran ara yín lówó lórí (iwà) ẹsẹ ati itayọ ẹnu-àlà. E bérù Allāhu. Dájúdájú Allāhu le (níbi) iyà.}" "[Sūratul Mā'idah: 2]."

Anabi - ki iké ati ọla maa ba a - sọ pe:" "«Mu'mini si Mu'mini da bii ile ni; ti apakan o maa fun apakan ni agbara»" Wọn fi ẹnu ko le e lori. "Anabi - ki iké ati ọla maa ba a - tun sọ pe:"

"«Musulumi ọmọ-ìyá Musulumi ni, ko nii şe abosi rẹ, ko si nii fa a kale fun ẹniti yio fi ara ni i, ẹniti o ba si n biya bukaata ọmọ-ìyá rẹ, Ọlọhun a maa biya bukaata tię naa, ẹniti o ba si mu ibanuje kuro fun muslimi kan, Ọlọhun a mu kuro fun un ibanuje kan ninu awọn ibanuje ojo igbedide, ẹniti o ba si bo muslimi kan ni aşiri, Ọlọhun a bo oun naa ni aşiri ni ojo igbedide» " Wọn fi ẹnu ko le e lori.

"Ibeere elekpetala: Ki ni awọn iran iwa itiju?

"Idahun-

1- Ìtìjú Ọlọhun: Yoo maa wáyé pèlú pe ki o ma maa şe E - mimọ ni fun Un-. "

2- Itiju awọn eniyan: Nínú iyen ni gbigbe ọrọ buruku ti ko dara ju silẹ ati şishi ihoho sile. "

Ojisẹ Ọlọhun- ki iké Ọlọhun ati ọla Rẹ maa ba a- sọ pe: " Igbagbọ ni ẹka aadörin ati dię tabi ọgötä ati dię, eyi to ga julọ nibẹ ni gbólóhùn: Laa ilaaha illallohu. Eyi to kere julọ nibẹ: Mímú sura kuro ni oju-ona,ati pe itiju jẹ ẹka kan ninu igbagbọ". Muslim ni o gba a wa.

"Ibeere elekperinla: Darukọ awọn aworan iwa àánú?

"Idahun-

1- Síşe iké awọn agbalagba ati síşe aponle wọn. "

2- Síşe iké awọn ọmòde ati awọn oponlo. "

3- Síşe iké alaini ati mékunnu ati ẹni ti o ni bukaata. "

4- Síşe iké ẹranko pélù pe ki o maa fun un ni ounjẹ ki o si ma fi sura kan an. "

"Ninu iyen ni ọrọ Anabi- ki iké Ọlọhun ati ọla Rẹ maa ba a- : " Waa ri awọn olugbagbọ nibi síşe iké ara wọn ati nini ifẹ ara wọn ati nini aanu ara wọn, wọn da gęęę bi ara, ti orikee kan ba ké ırora, awọn orikee yoku a maa pe ara wọn fun un pélù aisun ati iba". Wọn fi ẹnu ko le e lori. "Ati pe Ojisẹ Ọlọhun- ki

iké Olohung ati ọla Rẹ maa ba a- so pe: " Àwọn onikeẹ, Oba Ajoke-aye a maa kẹ wọn, e maa şe iké awọn ara ile, Eni ti Owa ni sanmọ a maa kẹ yin". "Abu Daud ati Tirmidhi ni wón gba a wa."

"Ibeere eleękarundinlogun: Ki ni awọn iran iwa ife?"

"Idahun- Níní ife Olohung- ti ọla Rẹ ga- "

Oba ti ọla Rẹ ga so pe:

﴿وَالَّذِينَ ءَامَنُوا أَشَدُ حُبًا لِّلَّهِ ﴾ [١٦٥] الْقُرْآن

"{Àwọn t'ó gbàgbó ní òdodo sì le jùlọ nínú ife sí}." "[Surah Al-Baqarah: 165]"

"Nini ife ojişe Olohung- ki iké Olohung ati ọla Rẹ maa ba a-. "

o so pe: "Mo fi Eni ti ẹmi mi n bẹ ni ọwọ Rẹ bura, ẹnikeni ninu yin o ni tii di olugbagbọ titi maa fi di ẹni ti o ni ife si ju obi rẹ ati ọmọ rẹ lọ". "Al-Bukhāriy ni o gba a wa."

"Nini ife awọn Mu'mini, ati nini ife daadaa fun wọn gege bi o şe nífèé rẹ fun ara rẹ."

"Anabi - ki iké ati ọla maa ba a - so pe:" "«Enikeni ninu yin o le tii pe ni igbagbọ titi ti yio fi maa fẹ fun ọmọ-iyá rẹ nkan ti n fẹ fun ara rẹ»" "Al-Bukhāriy ni o gba a wa."

"Ibeere 16: Şe alaye nkan ti n jẹ Al-Bashāshatu?"

"Idahun- Oun ni titu oju ka, pēlu idunnu ati ririn ẹrin musé, ati aanu ati fifi idunnu han nígbà tí a ba pade awọn eeyan."

"Ati pe oun jẹ idakeji lile oju mọ awọn eeyan ni èyí tí yio maa le wọn sa."

"Ati pe awọn hadīth ti o pọ ti wa nipa ọla iyen, lati ọdọ Abu Dharri - ki Olohung yönü si i - o so pe: Anabi - ki iké ati ọla Olohung maa ba a - so fun mi pe:" "«Ma fi oju kere nkankan ninu daadaa, koda ki o pade ọmọ-iyá rẹ pēlu titu oju ka»" Muslim ni o gba a wa. "Ojişe Olohung - ki iké ati ọla Olohung

maa ba a - tun sọ pe:" "«Ririn ərin muse loju ɔmọ-iyá rẹ, saara ni fun ọ» " Tirmidhiy ni o gba a wa

"Ibeere 17: Ki ni n jẹ Hasad (Keeta)?

"Idahun- Oun ni ti tanmọqon yiye idera kuro lodo elomiran tabi kikorira idera elomiran."

"Ọba ti ọla Rẹ ga sọ pe:

﴿وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ﴾ [الفلق: ٥]

{Àti níbi aburú onílara nígbà tí ó bá şe llara 5} [Sūratul Falaq: 5]."

"Lati ọdọ Anas ɔmọ Mālik - ki Ọlohung yönü si i - dajudaju Ojiṣe Ọlohung - ki iké ati ọla Ọlohung maa ba a - sọ pe:" "«E ma korira ara yin, e ma şe keeta ara yin, e ma koyin si ara yin, e je - eyin ərusin Ọlohung - ɔmọ-iyá» " "Al-Bukhāriy ati Muslim ni wọn gba a wa."

"Ki ni n jẹ Al-'Istihzāh?

"Idahun- Oun ni yi yeyé ɔmọ-iya rẹ to jẹ musulumi ati iyepere rẹ, eleyii ko létòdó."

"Ọba ti ọla Rẹ sọ nibi kikọ kuro nibi iyen:"

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءامَنُوا لَا يَسْخُرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَى أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسَى أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابِرُوا بِالْأَلْقَبِ بِئْسَ الْأَسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ [الحجرات: ١١]

"{Eyin tí e gbàgbó ní òdodo, àwọn èniyàn kan kò gbódò fi àwọn èniyàn kan şe yèyé. Ó lè jé pé àwọn (tí wón sọ di oníyèyé) dára ju àwọn (t'ó n şe yèyé). Àwọn obìnrin kan (kò sì gbódò fi) àwọn obìnrin kan (şe yèyé). Ó lè jé pé àwọn (tí wón sọ di oníyèyé) dára ju àwọn (t'ó n şe yèyé). E má şe búra yín. E má pe'ra yín lóríkì burukú léyìn ịgbàgbó òdodo. Ènikéni tí kò bá ronú pìwàdà, àwọn wònyen ni àwọn alábòsí. 11}" [Suuratul-Hujuraat 11].

"Ibeere 19: Şe alaye nkan ti n jẹ Iteriba?

"Idahun- Oun ni ki ọmọnonyan o ma maa ri ara rẹ lori awọn eeyan, ki o si ma maa yẹpere awọn eeyan, ki o si ma maa kó ododo."

Oba ti ọla Rẹ ga sọ pe:

﴿وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْسُونَ عَلَى الْأَرْضِ هُوَنَا وَإِذَا حَاطَبُهُمُ الْجَهَلُونَ قَالُوا سَلَامًا﴾

[٦٣] [الفرقان: ٦٣]

"{Àwọn ẹrúsìn Àjoké-ayé ni àwọn t'ó n rìn jééjé lórí ilẹ} " [Suuratul-Furqan: 63].

"Itumọ rẹ ni: Ni àwọn tí wón n téribá." "- Ojisé Ọlóhun - ki iké ati ọla Ọlóhun maa ba a - tun sọ pe:" "«Enikankan o si nii rẹ ara rẹ silẹ fun Ọlóhun ayaafi ki Ọlóhun gbe e ga» " Muslim ni o gba a wa. "O tun sọ - ki iké ati ọla Ọlóhun maa ba a - pe:" "«Dajudaju Ọlóhun ranṣe si mi wípe ki ẹ tériba, debi wípe enikankan o nii maa şe iyanran lori ẹníkéni, enikankan o si nii maa tayo aala lori ẹníkéni» " Muslim ni o gba a wa.ir.

"Ibeere 20: Ki ni awọn iran igberaga ti o jẹ eewo?

"Idahun-

1- Şişe igberaga nibi ododo, oun naa ni dida a pada ati ai gba a wole."

2- Şişe igberaga si awọn eeyan, oun naa ni iyepere wọn, ati fifi oju kere wọn."

Ojisé Ọlóhun - ki iké ati ọla Ọlóhun maa ba a - sọ pe:" "«Ko nii wọ al-Jannah, eni tí deedee ọmọ ina-igun ninu igberaga ba wa ni ọkan rẹ»." "Ni arakunrin kan ba sọ pe: Dajudaju ọmokunrin a maa nífẹ́ si ki aşo rẹ o yaayı ki bata rẹ naa o si dara? O sọ pe:" "«Dajudaju Ọlóhun Ọba, Aréwa ni, O si nífẹ́ si nkan ti o ba rẹwa, nkan ti n jẹ igberaga ni: kikọ ododo, ati iyepere awọn eeyan» " Muslim ni o gba a wa.

"- Batarul Haqqi: Dida a pada"

"- Gamtuñ Nās: Yiyepere wōn"

"- Aşo ti o dara ati bata ti o dara o si ninu igberaga.".

"Ibeere 21: Darukọ apakan ninu awọn irejẹ ti o je eewo?"

"- Iréjẹ nibi kata-kara, oun naa ni fifi aleebu oja pamọ."

"- Iréjẹ nibi kikọ imo, apejuwe iyen ni iréjẹ awon ọmo akékòdó ninu idanwo."

"- Iréjẹ nibi ọro sisọ, gégé bíi ijérii eke ati iro pipa.'

"- Aipe adehun pēlu nkan ti o sọ ati nkan ti o fi enu ko pēlu awon eeyan lori rẹ."

"O si ti wa nibi kikọ kuro nibi iréjẹ pe, dajudaju Ojisé Olóhun - ki iké ati ọla Olóhun maa ba a - koja nibi okiti ounjé kan, o wa ti ọwo rẹ bọ inu rẹ, ni awon ọmónika rẹ ba kan nkan tutu kan, ni o ba sọ pe: «Ki ni eyi iré oni ounjé?» o sọ pe: Ojo ni o pa a iré Ojisé Olóhun. O sọ pe:" "«Oo şe jé ki o wa lókè ounjé ki awon eeyan le baa ri i? Èníkéni ti o ba şe iréjẹ ko si ni ara mi» " Muslim ni o gba a wa.

"As-Subrọ: Oun ni okiti ounjé.".

"Ibeere 22: Ki ni n je Al-Gibah (Ọro eyin)?"

"Idahun- Oun ni didarukọ ọmo-ìyá rẹ musulumi pēlu nkan ti o korira ti oun ko si si nibẹ."

Oba ti ọla Rẹ ga sọ pe: ":"

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءامَنُوا أَجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِنَ الظُّنُنِ إِنَّ بَعْضَ الظُّنُنِ إِنَّمَّا وَلَا تَجْسَسُوا وَلَا يَغْتَبْ بَعْضُكُمْ بَعْضًا أَيُّحُبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهُتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَابٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾ [الحجرات: ١٢]

"{Kí apá kan yín má şe sòrò apá kan léyìn. Sé òkan nínú yín nífèé sí láti je ẹran-ara ọmọ ịyá rẹ t'ó ti kú ni? E sì kórira rẹ. E bérù Allāhu. Dájúdájú Allāhu ni Olùgba-ìronúpìwàdà, Àṣàké-ọrun 12}" [Suuratul-Hujuraat 12].

"Ibeere 23: Şe alaye An-Namīmah (Òfófó)?

"Idahun- Oun ni gbigbe awọn ọrọ kiri laarin awọn eeyan lati da ibajẹ silẹ laarin wọn."

"- Ojisé Ọləhun - **ki iké ati ọla Ọləhun maa ba a** - so pe:
"«**Olofofo ko nii wọ al-Jannah**»" Muslim ni o gba a wa.

"Ibeere 24: Ki ni n jẹ Al-Kasal (oju riro)?

"Idahun- Oun ni kíkàndí mó�è nibi şişe işe oloore ati nkan ti şisé rẹ je dandan fun ọmóniyán."

"Ati pe ninu iyen ni: Ìmélé nibi şisé awọn ọranyan."

"Ọba ti ọla Rẹ ga so pe:":

﴿إِنَّ الْمُنَفِّقِينَ يُخَدِّعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَلِدُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالَىٰ﴾

﴿يُرَاءُونَ الْأَنَاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ [النساء: ١٤٢]

"{Dájúdájú àwọn şòbè-şelu mùsùlùmí n tan Allāhu, Òun náà sì máa tàn wón. Nígbà tí wón bá dúró láti kírun, wón á dúró (ní idúró) òròjú, wọn yó sì máa şe şekárími (lórí ìrun). Wọn kò sì níí şe (gbólöhùn) ìrántí Allāhu (lórí ìrun) àfi díè 142}" "[Sūratun Nisā'i: 142]."

"Nitorí naa o létòó fun Mu'mini gbigbe imélé ati aileşise, ati ijokoo tẹtẹrẹ ju silẹ, o si tun létòó fun un igbiyanju nibi işe ati lilò bibo ati şisé wahala ati gbigba iyanju ninu aye sibi nkan ti yio yọ Ọləhun ti ọla Rẹ ga ninu.".

"Ibeere 25: Darukọ awọn iran ibinu?"

"Idahun-

1- Ibinu ti o dara: Oun ni ki o jẹ fun Ọlọhun nigba ti awọn alaigbagbọ tabi awọn şobé-şelu musulumi tabi ἑni ti o yatọ si wọn ba fa awọn ọgba eewo Ọlọhun -mimọ ni fun Un- ya. "

2- Ibinu ti ko dara: Oun ni ibinu to jẹ pe o maa n mu eniyan ἥe ati sọ nnkan ti ko tọ. "

"Iwosan ibinu ti ko dara: "

"Aluwala. "

"Jíjókòó ti o ba wa ni iduro, ati fifi ẹgbẹ le ile ti o ba wa lori ijókòó. "

"Ki o dunní mọ asotélé Anabi -ki iké Ọlọhun ati ọla Rẹ maa ba a- nibi ḥyen: "O o gbodò maa binu".

"Ki o ko ἑmi rẹ ni ìjánu lati ma yára ἥe nñkan ti ìbínú ba n ti i lati ἥe ni àṣìkò ìbínú"

"Wiwa işora pēlu Ọlọhun kuro lódò eṣu ἑni ẹkọ. "

Didaké

Ibeere ẹleṣkerindinlógbon: Ki ni o n jẹ itopinpin?

"Idahun- Oun ni afihan ati iwadii nipa awọn ihoho awọn eniyan ati nnkan ti wọn n bo. "

"Ninu awọn aworan ἥe ti a ἥe ni eewo ni: "

Wíwo ihoho awọn eniyan ninu awọn ile wọn. "

Ki eniyan maa tèti gbọ ọrọ awọn ijo kan ti wọn ko si mò si i. "

Ọba ti ọla Rẹ ga sọ pe:

﴿وَلَا تَجْسِسُوا﴾ [الحجرات: ١٢]

"{E má ἥe tòpinpin ara yín...}." [Suuratul-Hujuraat 12].

"Ibeere eleeketadinlógbon: Ki ni o n jẹ ina-apa? Ki si ni o n jẹ ahun? Ki ni o n jẹ ɔrẹ?"?

"Idahun- ina-apa: Oun ni nina owo ni ọna ti ko lẹtọo,"

Idakeji e: Ahun: Oun ni ki eeyan ma şe ẹtọ rẹ fun un.

"Eyi to tọ ni wiwa laarin mejeeji, ki musulumi si jẹ ọlọrẹ. "

Ọba ti ola Re ga sọ pe:

﴿وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ فَوَاماً﴾ [الفرقان: ٦٧]

"{Awọn tí ó jé pé nígbà tí wón bá náwó, wọn kò ná ìná-àpà, wọn kò sì şahun; (ináwó wọn) wà láàarin iyen ní ìwòntún-wònsì 67}. " "[Surah Al-Furqan : 67]"

"Ibeere eleékéjidiinlógbon: Ki ni o n jẹ ojo? Ki si ni o n jẹ igboya?

"Idahun- Al-Jubnu (Ojo): Ni ki o maa bẹru nkan ti ko tọ ki eeyan o bẹru."

"Gẹgẹ bíi pipaya sisọ ododo ati kikọ ibaje."

"Ash-Shajā'ah (Akin): Oun naa ni gbigba iwaju nibi òdodo, iyen ni bii gbigba iwaju ni awọn ojude ija ẹsin lati da aabo bo Isilaamu ati awọn Musulumi."

"Ati pe Anabi - ki iké ati ọla Olóhun maa ba a - maa n sọ ninu adua rẹ pe:" "«Allāhumma innī a‘ūdhu biKa min al-jubni...»." "Ojisẹ Olóhun - ki iké ati ọla Olóhun maa ba a - tun sọ pe:" "«Mu'mini to ni agbara loore, o si tun jẹ ẹniti Olóhun nífèé si ju Mu'mini to jẹ ọlé lọ, ati pe oore n bẹ lara ọkọkan wọn." Muslim ni o gba a wa.

"Ibeere 29: Darukọ diẹ ninu awọn ɔrọ ẹnu ti o n jẹ eewo?

"Idahun- Gẹgẹ bii epe ati eebu."

"- Gẹgẹ bii gbolohun wípe "lagbaja ẹranko ni" tabi èyí tí o jẹ ọ ninu awọn gbolohun."

"- Tabi didarukọ awọn ihoho pẹlu awọn ọrọ buruku ati ọrọkọrọ."

"- Ati pe Anabi - ki iké ati ọla Ọlọhun maa ba a - ti kọ kuro nibi gbogbo iyen patapata, nitori naa ni o fi sọ pe: "Mu'mini o ki n ẹni tí maa n yọ aleebu ara eeyan, ko si ki n ẹni tí maa n ẹpe, ko si ki n ẹni oni ọrọ buruku, ko si ki n ẹni élenu jijo (ti ko si ọrọ ti ko le sọ)." "Tirmidhiy ati Ibnu Hibbān ni wón gba a wa."

"Ibeere 3: Darukọ awọn okunfa kan ti maa n ran musulumi lọwọ lati maa wu iwa rere?

"Idahun- Siše adua wipe ki Ọlọhun rọ ọ ni ọrọ iwa rere, ki O si tun ran ọ lọwọ lori rẹ."

2- Imaa sọ Ọlọhun Qba ti O lágbára ti O gbọnngbọn, ati pe O mọ ọ, O si n gbo ọ, O si n ri ọ."

3- Imaa ranti ἑsan iwa rere ati pe oun ni okunfa wiwọ al-Jannah."

4- Imaa ranti àtúbótán iwa buruku ati pe oun ni okunfa wiwọ ina."

5- Dajudaju iwa rere maa n fa ife Ọlọhun ti ọla Rẹ ga ati ife awọn ẹda Rẹ, ati pe dajudaju iwa buruku maa n fa ikorira Ọlọhun ati ikorira awọn ẹda Rẹ."

6- Kika itan Anabi - ki iké ati ọla maa ba a - ati wiwo o koṣe."

7- Mimaa ba awọn ẹnirere sọré, ati jijina si biba awọn ẹni burúkú sọré

*****

"Ipin awọn adua ati awọn iranti"

"Ibeere 1: Ki ni ọla ti n bẹ fun iranti (Ọlọhun)?

"Idahun- Anabi - ki iké ati ọla Ọlọhun maa ba a - sọ pe:"
"«Apéré eni tí n ranti Oluwa rẹ ati eni tí ko ki n ranti Oluwa
rẹ, apéré alaaye ati oku ni» ". "Al-Bukhāriy ni o gba a wa."

"- Eleyii ri béè nitori pe pàtakì isèmi ọmóniyan n bẹ pèlu
odiwọn iranti rẹ fun Ọlọhun ti ọla Rẹ ga."".

**"Ibeere 2: Darukọ díè nínú awọn anfaani iranti
(Ọlọhun)?.**

"Idahun-

1- Yio maa yọ Ọba Ar-Rahmān ninu."

2- Yio tun maa le Shaytān jina."

3- Yio si tun maa da aabo bo musulumi kuro nibi awọn
aburu."

4- Ḥasan ati laada o maa ti ara rẹ wa.""

"Ibeere 3: Ki ni iranti to ni ọla julọ?

"Idahun- «Lā ilāha illā Allāhu» " "Tirmidhiy ati Ibnu Mājah
ni wón gba a wa."

"Ibeere 4: Ki ni waa sọ ti o ba ji lati oju orun?"

"Idahun- «AlhamduliLāhi Lladhī 'ahyānā ba'da mā
amātanā' wa ilayHi nushūr» " Wọn fi ẹnu ko le e lori.

"Ibeere 5: Ki ni waa sọ ti o ba wọ aṣo rẹ?

"Idahun- «AlhamduliLlāhi Lladhī kasānī hādha thaoba wa
rōzaqanīhi min̄ gayri haolin minnī walā quwwah» " "Abū
Dāud ati Tirmidhiy ati ẹlomiran yatọ si wọn ni wón gba a wa."

"Ibeere 6: Ki ni waa sọ ti o ba bọ aşo?

"Idahun- «BismiLlāhi» " Tirmidhiy ni o gba a wa.

"Ibeere 7: Ki ni adua wiwọ aşo titun?

"Idahun- «Allāhummo la Kal hamdu Anta kasao Tanīhi, as' aluka khayrahu wa khayra mā suniha lahu, wa a'ūdhu biKa min sharrihi wa sharri mā suniha lahu» " "Abu Dāud ati Tirmidhiy ni o gba a wa.".

"Ibeere kejọ: Ki ni adura ti ἑni ti o ba fẹ wọ aşo tuntun maa şe? "?

"Idahun- Ti o ba ri aşo tuntun lọrun ẹlòmíràn, waa şe adura fun un, waa sọ pe: " "Tublīi wa yukhlifullahu Ta'aalā". Abu Daud ni o gba a wa..

"Ibeere kesan-an: Dárúkọ adura iwọ inu ile-ęgbin, oun ni aaye ibiiya bukaata? "?

"Idahun- "Allahumo innii 'audhu bika minal khubthi wal khobaahith". Wọn fi ἑnu ko le e lori..

"Ibeere kewaa: Ki ni adura jijade kuro lati inu ile-ęgbin?

"Idahun- "Gufrōṇaka". "Abu Daud ati Tirmidhi ni wón gba a wa."

"Ibeere eleşkókanla: Ki ni waa sọ şíwájú aluwala?

"Idahun- "Bismillaah" "Abu Daud ati ἑni ti o yato si i ni wón gba a wa. ".

"Ibeere eleşkejila: Ki ni iranti ti a maa ka nigba ti a ba pari aluwala? "?

"Idahun- "Ash'hadu an laa ilaaha illallohu wahdahu laa shareeka lahu, wa ash-adu anna Muhammadan 'abduhu wa rosuuluhu". Muslim ni o gba a wa..

"Ibeere eleeketala: Ki ni iranti ti a maa ka ti a ba n jade nile?"

"Idahun- "Bismillah, tawakkaltu 'alaallahi, wa laa awla wa laa quwwata illaa billahi". Abu Daud ati Tirmidhi ni o gba a wa. ".

"Ibeere eleekerinla: Ki ni iranti ti a ba wə inu ile?"

"Idahun- "Bismillah walajnaa, wa bismillah khorojnaa, wa 'alaallahi Robbinaa tawakkalnaa", ləyin naa ki o salamə si awon ara ile re". Abu Daud ni o gba a wa.

"Ibeere əlekarundinlogun: Ki ni adura wiwə inu məsalasi?"

"Idahun- "Allahumo iftah lii abwaaba rahmotika", Muslim ni o gba a wa. "

"Ibeere əleekerindinlogun: Dárúkə adura jijade lati inu məsalasi?"

"Idahun- «Allāhumma innī as'aluKu min fadliKa» Muslim ni o gba a wa."

"Ibeere 17: Ki ni waa sə ti o ba n gbə ipe Irun??"

"Idahun- Maa maa sə iru nkan ti aperun ba n sə ayaafi nibi: «Hayya 'alas solaat» ati «Hayya 'alal falāh» ma sə pe: «Lā haola walā quwwata illā bilLāh» " Wən fi ənu ko le e lori.

"Ibeere 18: Ki ni waa sə ləyin ipe Irun??"

"Idahun- (Waa şe asalaatu fun Anabi (**ki ikə** ati **qla Oləhun maa ba a**)" Muslim ni o gba a wa. "Wa waa sə pe: «Allāhumma robba hādhihid da'watit tāmah was solaatil qā'imah, Āti Muhammadanil wasīlata wal fadīlah, wab'ath'hu maqāman mahmūdanil ladhī wa'adTahu» " "Al-Bukhāriy."

"Wa şe adua laarin ipe Irun ati iqāmah; torí pé wən o nii da adua naa pada."

"Ibeere 19: Ki ni waa sō ni aarō ati ni irôle ninu awon iranti (Qloħun)?

"Idahun-1- Ka āyat al-Kursiyyu:"

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَقُّ الْقَيُومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نُوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ

الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾ [البقرة: ٢٥٥]

"{Allāhu lā ilāha illā Uwa Al-Hayyu Al-Qoyyūm lā ta'khudhu Hu sinatun walā naom laHu mā fis samāwāti wa mā fil ardi man dha lladhī yashfa'u 'indaHu illā bi idhniHi Ya'lamu mā bayna aydīhim wa mā khalfahum walā yuhitūna bi shay'in min 'ilmiHi illā bimā Shā'a wasi'a kursiyyuHus samāwāti wal ardö walā ya'üduHu hifdhuhumā wa Huwal Aliyyil 'Adhīm 255}" "[Sūratul Baqorah: 255]."

Ki o waa ka: "BismiLlāhir Rahmānir Rahīm"

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۖ إِلَهُ الْأَصْمَدُ ۖ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَمْ يُولَدْ ۖ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ ۚ﴾

[الإخلاص: ٤-١]

"{Qul Uwa Allāhu Ahad 1"Allāhus Sōmad 2" "Lam yalid wa lam yūlad 3" "Walam yakun lahu kufuhan ahad 4}"

Ni eemeta." "BismiLlāhir Rahmānir Rahīm

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۖ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۖ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ۖ وَمِنْ شَرِّ

الْتَّفَّاشَتِ فِي الْعُقَدِ ۖ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۚ﴾ [الفلق: ٥-١]

"{Qul a'ūdhu bi robbil falaqi 1" "Min sharri mā khalaqa 2" "Wa min sharri gāsiqin idhā waqaba 3" "Wa min sharrin naffāthāti fil 'uqad 4" "Wa min sharri hāsidin idhā hasada 5}"

Ęemęta" "BismiLlāhir Rahmānir Rahīm :

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْتَّايسِ ﴿١﴾ مَلِكِ الْتَّايسِ ﴿٢﴾ إِلَهِ الْتَّايسِ ﴿٣﴾ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ﴾

﴿أَنَّذِي يُوسُوسٌ فِي صُدُورِ الْتَّايسِ ﴿٤﴾ مِنْ أَلْجِنَةٍ وَالْتَّايسِ﴾ ﴿٥﴾ [الناس: ٦-١]

"{Qul a'ūdhu bi robbin nās 1" "Malikin nās 2" "Ilāhin nās 3"
"Min sharril waswāsil khannās 4" "Alladhī yuwaswisu fi
suduurin nās 5" "Minal jinnati wan nās 6}"

Ęemęta." "«Allāhumma Anta Robbī lā ilāha illā Anta,
khalaqTani wa ana 'abduKa, wa anā 'alā 'ahdiKa wa wa'diKa
mastata'tu, a'ūdhu biKa min sharri mā sōnah'tu, 'abū'u laKa
bi ni'matiKa alayya, wa 'abū'u bi dhambī, fagfirlii, fa innahu lā
yagfirudh dhunūba illā Anta» ' "Al-Bukhāriy ni o gba a wa."

Ibeere 20: Ki ni waa sọ ti o ba fẹ sun?

"Idahun- «BismiKa Llāhumma amūtu wa ahyā» " Wọn fi
ẹnu ko le e lori.

Ibeere 21: Ki ni waa sọ sıwájú jije ounjẹ?

"Idahun- «BismiLlāhi» "

"Ti o ba gbagbe lati wi i ni ibéré rẹ, ki o sọ pe:"

"BismiLlāhi fii awwalihii wa aakhirihii" " "Abu Dāud ati
Tirmidhiy ni wón gba a wa."

Ibeere 22: Ki ni waa sọ ti o ba jẹun tan?

"Idahun- «AlhamduliLlāhi Lladhī at'amanī hādha, wa
razaqanīhi min gayri haolin minnī walā quwwata» " "Abū
Dāud ati Ibnu Mājah ati ẹlomiran yatọ si awọn mejeeji ni wón
gba a wa."

Ibeere 23: Ki ni adua ti alejo o şe fún ẹniti o ni ounjẹ?

"Idahun- «Allāhummo bārik lahūm fīmā rōzaqTahūm,
wagfir lahūm warhamhūm» " Muslim ni o gba a wa..

"Ibeere 24: Ki ni օմոնիան օ սօ տի օ բա սի՞"

"Idahun- «AlhamduliLlāhi»."

"Ki օմօ-լյա րէ տա օրէ րէ օ սօ ֆուն սի: «Yarhamuka Llāhu»."

"Ti օ բա տի վաա սօ օ ֆուն սի: ki օ յա սօ պէ: «Yahdīkumu Llāhu wa yuslihu bālakum»" "Al-Bukhāriy ni օ գեա ա վա".

"Ibeere 25: Ki ni waa սօ տի օ բա ֆէ ծիծէ նիցբա տի օ բա շէտան նի իյօկօօ "Adua ipa աշի՛ իյօկօօ րէ (kaffāratul Majlis)"?

"Idahun- «SubhānaKa Allāhummo wa bi hamdiKa, ash'hadu an lā ilāha illā Anta, astaghfiruKa wa atūbu 'illayKa»" "Abū Dāud ati Tirmidhiy ati էլօմիրան յատօ սի ավօն մէջէյի նի վօն գեա ա վա."

"Ibeere 26: Ki ni adua gigun nkan օգն՞?"

"Idahun- "BismiLlāh, wal hamdu liLlāh {Subhāna Lladhī sakħara lanā hādha wa mā kunnā lahu muqrinīn 13 wa innā ilā robbinā la munqalibūn 14}" «AlhamduliLlāh, AlhamduliLlāh, AlhamduliLlāh, Allāhu akbar, Allāhu akbar, Allāhu akbar, subhānaKa Allāhummo innī zolamtu nafṣī fagfir lī; fa innahu lā yagfirid dhunūba illā Anta»" "Abū Dāud ati Tirimidhi ni վօն գեա ա վա."

Ibeere 27: "Darukօ adua irin-ajo?"

"Idahun- «Allāhu akbar, Allāhu akbar, Allāhu akbar {Subhāna Lladhī sakħara lanā hādha wa mā kunnā lahu muqrinīn 13 wa innā ilā robbinā la munqalibūn 14}, Allāhummo innā nasaluKa fī safarinā hādhal birra wat taqwā, wa minal 'amali mā tardqo, Allāhummo hawwin 'alaynā safaranā hādha, watwi 'annā bu'dahu, Allāhummo Antas Soohibu fis safari wal Khalīfatu fil ahli, Allāhummo innī

a'ūdhu biKa min wa'thāis safari, wa ka'ābatil mansori, wa sū'il munqolabi fil māli wal ahli» "

"Ti o ba si şeri pada yio sọ ọ, yio si tun fi kun un pe':"

"«'Āyibūna, tā'ibūna, 'ābidūna, li Rabbinā hāmidūn» "

Muslim ni o gba a wa.

"Ibeere 28: Ki ni adua ti arinrin-àjò o şe fun ẹniti o wa nile?"

"Idahun- «Astaodi'ukumu Llāha Lladhī lā tadī'u wadā'i'uHu» " "Ahmad ati Ibnu Mājah ni wón gba a wa.".

"Ibeere 29: Ki ni adua ti ẹni tí o wa nile o şe fun arinrin-ajo?"

"Idahun- «Astaodi'ul Lāha dīnaka, wa amānataka, wa khawātiima 'amalika» " "Ahmad ati Tirmidhiy ni wón gba a wa.".

"Ibeere 30: Ki ni adua wiwọ inu ọja?"

Idahun- «Lā ilāha illā Llāhu wahdaHu lā sharīka laHu, laHul mulku, wa laHul amdu, yuhyī wa yumītu, wa Huwa Ayyun lā yamūtu, bi yadiHil khayru, wa Huwa 'alā kulli shay'in qadīr» " "Tirmidhiy ati Ibnu Mājah ni wón gba a wa."

"Ibeere 31: Darukọ adua ti a maa n şe nigba ibinu?"

"Idahun- «'A'ūdhu biLlāhi minash Shaytānir rajīm» " Wọn fi ẹnu ko le e lori..

"Ibeere 32: Ki ni waa sọ fun ẹni tí o ba şe daadaa si ọ?"

"Idahun- «JazākaLlāhu khayran» " Tirmidhiy ni o gba a wa

"Ibeere 33: Ki ni adua ti a maa şe ti nkan ọgùn şubú?"

"Idahun- «BismiLlāhi» " Abu Daud ni o gba a wa..

"Ibeere 34: Ki ni waa sọ ti nkan ti o dun mọ ọ ba şele?"

"Idahun- «AlhamduliLlāhi Lladhī bi ni'matiHi tatimmus şoqlihaat» " "Al-Hākim ati ẹni tí o yatọ si i ni wón gba a wa."

"Ibeere 35: Ki ni waa sọ ti nkan ti o korira ba şele?

"Idahun- «AlhamduliLāhi ‘alā kulli hāl» " "Sōhīhul jāmi."

"Ibeere 36: Bawo ni sisalamọ ati dida salamọ pada?

"Idahun- Musulumi o sọ pe: «As Salāmu alaykum wa rahmotuLloohi wa barakaatuHu» "

Qomoyiya rę maa da a lohun pe: «Wa alaykumus salāmu wa rahmotuLloohi wa barakaatuHu» " "O wa ni Tirmidhiy ati Abū Dāud ati awon to yatö si awon mejeeji."

Tirmizî, Ebû Davûd ve diğerler hadis kitaplarında geçmektedir.

"Ibeere 37: Ki ni adua ti a maa sọ ni asiko rirö ojo?

"Idahun- «Allāhummo soyyiban nāfi‘an» " "Al-Bukhāriy".

"Ibeere 38: Ki ni adua ti a maa n şe løyin rirö ojo?

"Idahun- «Mutirnā bi fadliLlāhi wa rahmatiHl» " Al-Bukhari ati Muslim..

"Ibeere 39: Sọ adua ti ategun ba n fé?

"Idahun- «Allāhummō innī as'aluka khayrahā wa 'a'ūdhu biKa min sharrihā» " "Abū Dāud ati Ibnu Mājah."

"Ibeere 40: Darukọ adua şise nibi gbigbọ didun ara?

"Idahun- «Subhāna Lladhī yusabbihur ra‘du bi hamdihi wal malāikatu min khīfatiHi» " Muwattahu Maalik

"Ibeere 41: Ki ni adua ti waa şe ti o ba ri eni tí adanwo kòlu?"

"Idahun- «AlhamduliLlāhi Lladhī ‘āfānī mimmā ibtalāka bihi, wa faddalanī ‘alā kathīrin mimman khalaqö tafdīlah» " Tirmidhiy ni o gba a wa

"Ibeere 42: Adua eni tí ba n paya lati ma fi ojukoju ko adanwo ba nkankan?

"Idahun- O wa ninu hadīth pe: «Ti ḥenikēni ninu yin ba ri nkan ti o wu u lōdō ḥomo-ìyá rē tabi lōdō ara rē, tabi nibi dukia rē, [ki o yaa şe adua alubarika fun un] tori pé dajudaju ojukoju **ododo ni**» " "Ahmad ati Ibnu Mājah ati əlomiran yato si awon mejeeji ni wọn gba a wa."

"Ibeere 43: Bawo ni waa şe şe assalātu fun Anabi (ki iké ati ọla maa ba a)?

"Idahun- «Allāhummo ṣolli ‘alā Muhammadiñ wa ‘alā ’āli Muhammadiñ, kamā ṣollayta ‘alā Ibrāhīma, wa ‘alā ’āli Ibrāhīma, innaKa Hamīdūn Majīd, Allāhummo bārik ‘alā Muhammadiñ wa ‘alā ’āli Muhammadiñ, kamā bārakTa ‘alā Ibrāhīma, wa ‘alā ’āli Ibrāhīma, innaKa Hamīdūn Majīd» " Wọn fi ḥenu ko le e lori..

*****

"Ipin awọn nkan oríṣiríṣi"

Ibeere 1: Ki ni awọn idajọ ilà-nnkan-boni-lorun maraarun?

"Idahun-

"1- Nkan ti o je dandan."

"2- Nkan ti a fẹ."

"3- Nkan ti wọn şe ni eewo."

"4- Nkan ti wọn korira."

"5- Nkan ti wọn şe ni ẹtó."

Ibeere 2: Şe alaye awọn idajọ maraarun yii

"Idahun-

1- Al-Wājib: Gegé bíi awọn Irun ṣoranyan maraarun, ati Aawę Ramadān ati şışe daadaa si obi mejeeji."

-Al-Wājib, wọn maa san ἑni ti o ba şe e ni ἑsan, wọn si maa fi iya je ἑni ti o ba gbe e ju sile."

2- Al-Mustahabbu: Gegé bíi àwọn sunnah awọn Irun ṣoranyan, ati qiyāmul layli ati fifun awọn eeyan ni ounjé, ati sisalamọ. Wọn si tun maa n pe e ni As-Sunnah ati Al-Madūb."

- Al-Mustahabbu, wọn maa san ἑni ti o ba şe e ni ἑsan, wọn o si nii fi iya je ἑni tí o ba gbe e ju sile."

"Akiyesi pataki:"

"O tọ fun musulumi ti o ba gbọ wipe alamori yii sunnah tabi mustahabbu ni ki o tara sasa lọ şe e, ki o si tun maa koşe Anabi (ki iké ati ọla Ọlōhun maa ba a)."

3- Al-Muharram: Gegé bíi mimu ọtí ati şışe obi mejeeji, ati jija okun ẹbi."

"- Al-Muharram, wọn maa san ἑni ti o ba gbe e ju sile ni ἑsan, wọn o si tun fi iya jé ἑni ti o ba şe e."

4- Al-Makrūhu: Gęęę bíi gbigba ati fifun pęlu ọwọ osi, ati kika aşo ni ori Irun."

"- Al-Makrūhu, wọn maa san ἑni ti o ba gbe e ju sile ni ἑsan bęę si ni wọn o nii fi iya jé ἑni ti o ba şe e."

5- Al-Mubāhu: Gęęę bíi jiję eso ajara (apple) ati mimu tī, wọn si tun maa n pe e ni: Al-Jā'iz ati Al-Halāl."

- Al-Mubāhu, wọn o nii san ἑni ti o ba gbe e ju sile ni ἑsan, bęę si ni wọn o nii fi iya jé ἑni ti o ba şe e."

"Ibeere 3: Ki ni idajọ kata-kara ati ajoşepo?"

"Idahun- İpilè nibi gbogbo owo ati ajoşepo ni pe ẹtọ ni, ayaafi awọn iran kan ninu awọn nkan ti Ọlohunga ti ọla Re ga şe ni eewo."

Oba ti ọla Re ga sọ pe:

﴿الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الْرِبَأً لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَحَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَيْسِ
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَاتُلُوا إِنَّمَا أَلْبَيْعُ مِثْلُ الْرِبَأِ وَأَحَلَّ اللَّهُ أَلْبَيْعَ وَحرَمَ الْرِبَأَ فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ
مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ وَمَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ
فِيهَا حَلِيلُوْنَ ﴾ [البقرة: ٢٧٥]

{Allāhu sì şe òwò şíše ní ẹtọ, Ó sì şe òwò èlé ní èèwò} " " [Sūratul Baqorah : 275]."

"Ibeere 4- Darukọ díè nínú awọn ajoşepo ati awọn kata-kara ti o jé eewo?"

Idahun-

"1- Iręęę, ninu rę si ni: Fifi aleebu oja pamọ."

"Lati ọdọ Abū Hurayrah - ki Ọlohunga yönü si i - dajudaju Ojişe Ọlohunga - ki ikę ati ọla Ọlohunga maa ba a - koja nibi okiti ounjé kan, o wa ti ọwọ rę bọ inu rę, ni awọn ọmọnika rę ba

kan nkan tutu kan, ni o ba sọ pe: «Ki ni eléyíí, ire oni ounjé?» O sọ pe: Ojo ni o pa a ire Ojishe Ọlohung. O sọ pe: " «O o şe fi i si oke ounjé ki awọn eeyan le ba ri i? Eni ti o ba şe irejé kii şe ara mi» " Muslim ni o gba a wa.

"2- Riba (Ele): Ninu ẹ ni ki n ya ẹgbərun kan ni ọwọ ẹnikan lori pe maa da ẹgbərun meji pada fun un."

"Alekun yen ni ele ti o jẹ eewo."

Oba ti ọla Re ga sọ pe:

﴿أَنَّدِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَوْا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَحَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَيْسِرِ
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَاتُلُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَوْا وَأَحَلَ اللَّهُ الْأَبْيَعَ وَحَرَمَ الرِّبَوْا فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ
مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ وَمَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ
فِيهَا خَالِدُونَ﴾ [البقرة: ٢٧٥]

"{Allāhu sì şe òwò şíşe ní ẹtó, Ó sì şe òwò èlé ní èèwò}" "[Sūratul Baqorah: 275]."

"3- Etanje ati Iruju (Aimo): Gege bím ki n ta wara ti n bém ninu ọyan ẹran fun ọ, tabi ejá ti n bém ninu omi ti mi o si tii dédé rẹ."

"O ti wa ninu hadīth pe: (Ojishe Ọlohung - ki iké ati ọla Ọlohung maa ba a - kó kuro nibi òwò etanje)" Muslim ni o gba a wa.

"Ibeere 5: Darukọ diẹ ninu awọn idéra Ọlohung lori rẹ?"

"Idahun-

1- Idéra Isilaamu, ati pe o o si ninu awọn keferi."

2- Idéra sunnah, ati pe o o si ninu awọn oni adadaale."

3- Idéra alaafia ati igbadun, nibi gbigbó ati riri ati ririn ati èyí tí o yatọ si i."

4- Idéra jijé ati mimu ati wiwo."

"Ati pe awọn idéra Ọlohung lori wa pọ ko şéé ka."

Qba ti ọla Rẹ ga sọ pe::

﴿وَإِن تَعْدُوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا يُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ [النحل: ١٨]

"{Tí ẹ bá şòñkà ịdèra Allāhu, ẹ kò lè kà á tán. Dájúdájú Allāhu mà ni Aláforíjìn, Oníkèé 18}" "[Sūratun Nahl: 18]."

"Ibeere 6: Ki ni nkan ti o je dandan nibi awọn ịdéra?"

Ati pe bawo ni waa şe dupé rẹ?

"Idahun- Nkan ti o je dandan ni: Didupé rẹ, iyen ni pēlu yiyyin Olóhun ati didu ọpẹ fun Un pēlu ahọn ati pe Oun nikan ʂoso ni o ni ọla, ati lílo ịdéra yii sibi nkan ti yio yọ Olóhun ti ọla Rẹ ga ninu, ti kii şe sibi şışe E."

"Ibeere 7: Ki ni awọn ọdun awọn Musulumi?"

"Idahun- Ọdun itunu Aawẹ ati ọdun ileya."

"- Gẹgẹ bi o şe wa ninu hadīth Anas, o sọ pe: Anabi - ki ike ati ọla Olóhun maa ba a - wa si Medinah, wọn si ni ọjọ meji ti wọn fi maa n şere, o wa sọ pe: «Ki ni ọjọ mejeeji yii», wọn sọ pe: A maa n şere ninu ẹ ni igba aimókan, Ojisé Olóhun - ki ike ati ọla Olóhun maa ba a - wa sọ pe: "«Dajudaju Olóhun ti fi eyi ti o loore ju mejeeji lọ jirọ wọn fun yin: Ọjó adhā (iléyá), ati ọjọ itunu Aawẹ»" "Abū Dāud ni o gba a wa."

"Eyi ti o ba si yato si mejeeji ninu awọn ọdun, ninu adadaalé ni."

"Ibeere kẹjọ: Èwo ni o daa julọ ninu awọn oṣu?"

"Idahun- Oṣu Ramadan. "..

"Ibeere kesan-an: Èwo ni o daa julọ ninu awọn ọjọ?"

"Idahun- Ọjó Jimoh. "

"Ibeere kewaa: Ọjó wo ni o ni ọla ju nínú ọdun??

"Idahun- Ọjó arafah."

"Ibeere elelekókanla: Òru wo ni o ni ọla ju nínú ọdún?"

"Idahun- Oru Laylatul Kōdri .".

"Ibeere elekejila: Ki ni nnkan to je dandan lati se nigba ti o ba ri obinrin kan to je ajoji? "

"Idahun- Nñkan to je dandan ni riré oju nile, Qba ti ọla Re ga sọ pe: "

﴿قُلْ لِّلْمُؤْمِنِينَ يَعْصُوا مِنْ أَبْصَرِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ﴾

[٣٠] ﴿النور: ٣٠﴾ بِمَا يَصْنَعُونَ

{Sọ fún àwọn onígbàgbó òdodo lókùnrin pé kí wón rẹ ojú wọn nílè} "[Surah An-Nûr: 30]"

"Ibeere elekekétala: Awon wo ni awon ọta eniyan?

"Emi ti o maa n pani laṣe aburu: Iyen ni pe ki eniyan maa tèle nnkan ti emi rẹ ba n sọ fun un ki o ṣe ati ife-inu rẹ nibi sísé Olohung- ti ibukun n bẹ fun Un ti ọla Re ga-, Olohung Qba sọ pe:

﴿* وَمَا أَبْرَى نَفْسٍ إِنَّ الْتَّعْسَ لَأَمَارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحْمَ رَبِّ إِنَّ رَبِّي عَفُورٌ﴾

[٥٣] ﴿يوسف: ٥٣﴾ رَحِيمٌ

"{dájúdájú èmí kúkú n pàṣe èròkérò (fún èdá) ni àfi eni tí Olúwa mi bá kéké. Dájúdájú Olúwa mi ni Aláforíjìn, Àṣáké- òrun}. " [Suuratu Yusuf: 53].

"Eṣu: Oun ni ọta ọmọ Anabi Adam, ati pe ero rẹ ni pe ki o sọ eniyan nu ki o si ko royiroyi ba a nibi aburu ki o si mu u wọ ina. Qba ti ọla Re ga sọ pe:

﴿يَأَيُّهَا النَّاسُ كُلُّوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا حُطُوطَ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ وَ

[١٦٨] ﴿البقرة: ١٦٨﴾ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

"{E má sì şe télé àwọn ojú-èsè Eṣu. Dájúdájú oun ni ọtá pónínbélé fun yín}. " "[Surah Al-Baqarah: 168]

"3- Awọn օրे buruku: Awọn to jé pe wọn maa n şe ni loju kokoro si aburu, ti wọn si maa n şeri eeyan kuro nibi ohun rere. Qba ti օla Rę ga sọ pe:

﴿الْأَخْلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِيَعْصِي عَدُوًّا إِلَّا الْمُتَّقِينَ﴾ [الزخرف: ٦٧]

"{Awọn օré àyò ní օjó yen, apá kan wọn yóò jé օtá fún apá kan àyàfi àwọn olùbèrù (Allāhu)} " [Suuratu Az-Zukhruf: 67].

Ibeere əleqərinla: ki ni o n jé ironupiwada? "

Idahun- İrònúpıwàdà: Oun ni şiséri pada kuro nibi şisé Olöhun- ti օla Rę ga- lọ si ibi itele E. Qba ti օla Rę ga sọ pe:

﴿وَإِنِّي لَغَافَارٌ لِّمَنْ تَابَ وَعَامَنَ وَعَمِلَ صَلِحًا ثُمَّ أَهْتَدَى﴾ [طه: ٨٢]

{Şüphe yok ki ben, tövbe edip iman eden ve salih ameller işleyen, sonra da doğru yol üzere devam eden kimse için çok affediciyim.} [Tâ-Hâ Suresi: 82. Ayet].

Ibeere əleqərundinlogun: Ki ni awọn majemu ironupiwada to ni alaafia?

"Idahun- 1- Jijawo nibi eşę. "

2- Şisé abamo lori nnkan to ti koja.

"Şisé ipinnu lati ma pada si ibę mo. "

"4- Dida awọn ętö ati awọn nnkan ti wọn gba pèlú àbòsí pada fun awọn to ni i. "

Qba ti օla Rę ga sọ pe:

﴿وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفِرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ

[١٣٥] ﴿يَغْفِرُ الْذُنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَنْ يُصْرِرُوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ [آل عمران: 135]

."{Awọn tí (ó jé pé) nígbà tí wón bá şe ibajé kan tàbí tí wón bá şabòsí sí èmí ara wọn, wón á rantí Allāhu, wón á sì tòro àforíjìn fún ęşę wọn, - Ta sì ni Ó n̄ forí àwọn ęşę jin (èdá) bí kò şe Allāhu. Wón kò sì takú sórí ohun tí wón şe nígbà tí wón mó (pé ęşę ni) 135}. " "[Surah Al-'Imrân: 135]"

"Ibeere ẹleékérindinlogun: Ki ni itumọ síše asalaatu fun Anabi -ki iké Ọlóhun ati ọla Rẹ maa ba-?

"Idahun- Ìtumò e ni pe ki o tọrọ lọdọ Ọlóhun lati şe ẹyin fun Anabi Rẹ- ki iké Ọlóhun ati ọla Rẹ maa ba- ni ọdọ àwọn molaika. "

"Ibeere ẹleékétadinlogun: Ki ni itumọ "Subhaanallah"?

" Idahun- Íşe afomọ ni fifọ Ọ mọ- mimọ ni fun Un ti Ọla Rẹ ga- kuro nibi gbogbo adinku ati aleebu ati aburu. "

"Ibeere ẹleékéjideginlogun: Ki ni itumọ "Alhamdulillah"?

"Idahun- Oun ni síše ẹyin fun Ọlóhun- ti ọla Rẹ ga- ati riroyin Rẹ pēlu awọn iroyin pipe. "

"Ibeere ẹleékókandinlogun: Ki ni itumọ "Allahu Akbar"?

"Idahun- Ìtumò rẹ ni pé Oun-mimọ ni fun Un- tobi ju gbogbo nnkan lọ, O si gbónngbón, O tobi, O lagbara ju gbogbo nnkan lọ.

"Ibeere ogun: Ki ni itumọ Laa awla wa laa quwwata illaa billah?

Idahun- Ìtumò e ni: Èrú ko le kúrò ninu işesi kan bọ sinu işesi mìíràn, ko si si agbara kankan fun un lori iyen afi pēlu Ọlóhun.

"Ibeere ẹleékókanlelogun: Ki ni itumọ Astagfirullah?

"Idahun- Ìtumò rẹ ni: Ki eru beere lówo Ọba rẹ lati pa awọn ẹṣe rẹ rẹ ati lati bo awọn aleebu rẹ.

*****

Orọ ipari

"Ni ipari: "

"Awọn ibeere yii wa ninu nnkan ti alaye ati pipaara rẹ to fun awọn baba lati şe fun awọn ọmọ titi ti wọn a fi dàgbà lori eyi to ni alaafia ninu orọ ati işe ati adisokan, ati pe rire ọmọ lori eyi jẹ nnkan to pataki ju fifun ọmọ ni oúnjẹ lọ ati rira aṣo fun wọn lọ, Olohung- mimọ ni fun Un- sọ pe:

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءاْمَنُوا قُوْا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيْكُمْ نَارًا وَقُوْدُهَا أَلْتَاثُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا﴾

﴿مَلَئِكَةُ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمِنُونَ﴾ [التحريم: ٦]

"{Èyin tí e gbàgbó ní òdodo, e sọ èmí ara yín àti àwọn ará ilé yín níbi Iná. Ènìyàn àti òkúta ni ñìkan ikoná rẹ. Àwọn molāika t'ó rorò, tí wón le ni èşó rẹ. Wón kò níí yapa àṣe Allāhu níbi ohun tí Ó bá pa láṣẹ fún wọn. Wón sì ní şe ohun tí wón bá pa láṣẹ fún wọn 6}. " "[Surah At-Tahrîm: 6]"

"Ojiṣe Olohung- ki iké Olohung ati ọla Rẹ maa ba a- sọ pé: "Ati pe ọkunrin jẹ adaranjẹ fun awọn ara ile rẹ, oun naa ni ẹni ti a maa bi nipa awọn to dà jẹ, obinrin jẹ adaranjẹ fun awọn ara ile ọkọ rẹ, won si maa bi i léèrè nípa wọn". Bukhari ati Muslim ni won gba a wa."

"Ki iké Olohung o lọ maa ba aşiwaju wa Muhammad ati awọn ara ile rẹ ati awọn saabe rẹ lapapọ. ".

*****

Awọn akoonu

Orọ isiwaju	2
"Abala igbagbọ"	4
"Abala imọ agboye eşin "	24
Ipin Itan Anabi	45
Ipin Tafsīr	52
Ipin Hadīth	69
"Abala awọn ẹkọ ti Isilaamu"	77
"Ipin àwọn iwa"	89
"Ipin awọn adua ati awọn iranti"	103
"Ipin awọn nkan oríṣiríṣi"	112
Orọ ipari	119